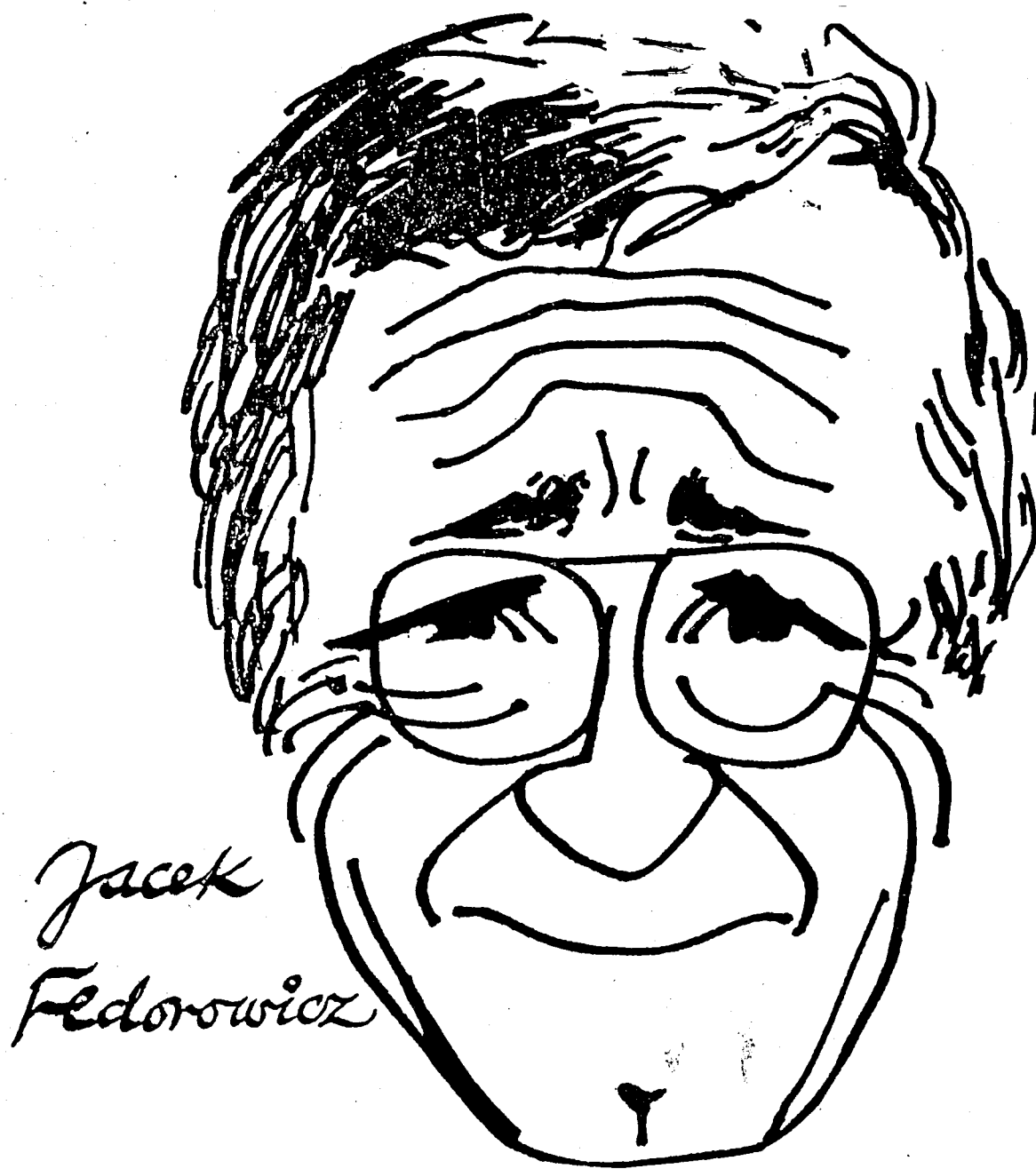

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

Istnieje od 1929 r.

ATRAKCYJNE CENY!
NAJWYŻSZA JAKOŚĆ!
GWARANCJA!
BEZ CŁA!

TRADING CO. (CANADA) LTD.

POLECA Z OFERTY "PEWEXU" I "BALTONY"

- * PACZKI ŻYWNOŚCIOWE, KOSMETYCZNE, ZABAWKI
- * TELEWIZORY KOLOROWE, MAGNETOWIDY, ZESTAWY STEREO, DYKTAfony, GŁOŚNIKI, RADIA SAMOCHODOWE
- * ZAMRAŻARKI, LODÓWKI, PRALKI, ZMYWARKI DO NACZYŃ, KUCHNIE ELEKTR., MIKROFALOWE, ROBOTY KUCHENNE, ETC.
- * PRZYCZEPY SAMOCHODOWE, PIŁY SPALINOWE

WIELKA OBNIŻKA CEN SAMOCHODÓW

POLONEZ 1,5 SLE	US\$	4.300.00
POLONEZ TRUCK 1,5	US\$	3.900.00
FSO 1,5 ME	US\$	3.200.00
FSO 1,5 Kombi	US\$	3.400.00

BLIŻSZYCH INFORMACJI UDZIELI I ZLECENIE PRZYJMIE:

PEKAO TRADING CO. (Canada) LTD.

1610 BLOOR ST. WEST, TORONTO, ONT. M6P 1A7

Na linii kolejki podziemnej między stacjami: Keele i Dundas W.

TEL. 588-1414

Godziny urzędowania: dni powszednie: 9:00 do 18:00

soboty: 9:00 do 15:30

lub

UPOWAŻNIONY DEALER PEKAO

WYDAWCY: Grażyna i Zbigniew Farmus

redaktor naczelny: Grażyna Farmus

REDAKTORZY:

Zbigniew Farmus	- Świat, Kanada
Leszek Szaruga	- Z dystansu
Rafał Marszałek	- Listy z Piasków
Karolina Jankowska	- Czytane między ...
	Lektury nieobojętne
dr Zofia Bończa	- Poradnia zaufania
dr Krzysztof Ostaszewski	- Pokochać kapitalizm
dr Lidia Dobosz	- Zdrowie
Halina Baranowska	- Życie nie umierać
Ewa Rewkowska	- Echo poleca, brydż
Elżbieta Wolska	- Polak nie zginie

WSPÓŁPRACUJĄ:

Wiesława Czapińska (Polska)
prof. dr Ewa Brantley
dr Tadeusz Prus
Wacław Liebert
Adam Tomaszewski
Iwona Majewska
Wojciech Wojnarowicz
Janusz Pietrus
S.Cech
Krzysztof Krzysztoforski
Andrzej Stawicki
Nina Geysztor-Zawirska
Maciej Kurewicki
Bogusław Rzepecki
Lech Jamka (RFN)
Marek Gaszyński (Polska)
Jan Rulewski (Polska)
Andrzej Kobos
Typesetting: Olimpia Orlewicz
Przedstawiciel działu reklamy: Krzysztof Drożdż
Druk: Związkowiec, okładka: Futura Graphics

SPIS TREŚCI

	Naszym zdaniem	2
	Dzieje się cud	3
	Świat	4
	Kanada	6
	Polska	8
G.Farmus	Zjazd w cieniu prymusa	10
D.Harasimowicz	Wichrzyciele w	
	sutannach	14
L.Szaruga	Z dystansu	16
W.Liebert	Jacek Fedorowicz	17
	Felietonik o autorze	
	w poszukiwaniu	
	czytelnika	19
K.Ostaszewski	Pokochać kapitalizm	21
	Sport	22
	Weź się w garść	
	Spod paragrafu	28
L.Dobosz	Zdrowie	29
	Kto się urodził	32
	Kalendarzyk	33
	Bajka dla dzieci	
	na kartce do wycięcia	
	i kolorowania	35

OKŁADKA I:

Jacek Fedorowicz - autoportret

Wiadomości z Polski podajemy głównie za RWE, RFI, agencjami zachodnimi, Gazetą Wyborczą, wydawnictwami drugiego obiegu, prasą polską i emigracyjną oraz własnymi korespondentami w kraju.

ADRES	51A Thistle Down Blvd. Rexdale, Ont. M9V 4A6, Canada
POCZTOWY:	TEL. (416) 747-6034, FAX: (416) 748 8046
ADVERTISEMENT:	\$7 per column, Special: minimum 3 months' display (12 issues) 1 col. 1 1/2 inch \$75.00, 2 col. - 1 1/2 inches \$ 150.00, 2 col. - 3 inches: \$ 290.00, photo extra \$ 5.00, Full page special rate \$ 200.00, half page \$130.00, back cover \$450, in. cover \$250 Special: ALL SMALL ADS FREE
SUBSCRIPTION	półroczna \$ 25.00, roczna \$ 50.00, dla nowo przybyłych bezpłatnych 12 numerów,
PRENUMERATA:	zagraniczna półroczna 25.00 \$US, roczna 50.00 \$US, lotnicza 100% więcej. Prenumerata dostarczana na pocztę w każdy czwartek. Second Class Registration Number 7631 Postage Paid At Toronto

50 ROCZNICA MORDU KATYŃSKIEGO

*Jama w lesie katyńskim
rana w ciele Narodu
tak samo dzisiaj boli
jak krótki strzał przed
półwiekiem
piołun w ustach, łza pod
powieką.
Jak mogłeś Boże pozwolić...*

Dziennik Polski i
Dziennik Żołnierza

50 rocznica Mordu Katyńskiego przebiega pod znakiem przyznania się ZSSR do zbrodni. W Polsce oraz w wielu miastach na świecie, gdzie mieszka liczna Polonia odbyły się uroczystości związane z Mordem Katyńskim. W Kanadzie centralna uroczystość miała miejsce 22 kwietnia w Toronto. Wzięło w niej udział ponad 2 tysiące osób. Przybyli politycy kanadyjscy. Poniżej podajemy niektóre polskie reakcje na oświadczenie ZSSR, iż NKWD zamordowało polskich oficerów.

Stanowisko Rządu RP na Uchodźstwie:

W dniu 12 kwietnia sowiecka agencja prasowa TASS powiadomiła, że to NKWD zamordowało w roku 1940 ok. 15 tysięcy polskich jeńców wojennych, głównie oficerów.

Rząd RP na Uchodźstwie przyjął to sowieckie przyznanie się do ohydnej zbrodni jako osiągnięcie celu naszych długich starań o ustalenie winowajców dla pociągnięcia ich do odpowiedzialności. Gdy w roku 1943 Rząd RP w Lon-

dynie zwrócił się o zbadanie tej sprawy do Międzynarodowego Czerwonego Krzyża, Sowiety zerwały z nami stosunki polityczne i wkrótce potem narzuciły Polsce zbrodniczy reżym komunistyczny. Od tego masowego mordu rozpoczęło się zniewolenie, z którego Polacy otrząsnęli się dopiero w ubiegłym roku. Ów mord łączy się zwykle z Katyniem, gdzie odnaleziono ciała ok. 4500 zabitych jeńców więzionych w Kozielsku.

Domagamy się obecnie wskazania dotąd nieznanych miejsc kaźni dalszych dziesięciu tysięcy jeńców z Ostaszkowa i Starobielska. Chcemy im wszystkim zapewnić pogrzeb wojskowy i uczcić ich hołdem Narodu Polskiego.

Domagamy się oficjalnych i uroczystych przeprosin ze strony władz sowieckich. Żądamy od Związku Sowieckiego odszkodowań materialnych dla najbliższych członków rodzin zamordowanych.

Domagamy się ponadto ujawnienia nazwisk i ukarania wszystkich obywa-

teli sowieckich, którzy brali udział w pobieraniu decyzji, planowaniu i wykonaniu tej potwornej zbrodni.

Powyższe postulaty niestety nie wyczerpują całego rachunku ludnościowych strat zadanych Polsce przez Sowietów. W szczególności nie możemy zapomnieć około 2 mln rodaków deportowanych w okropnych warunkach w latach 1940-1941 w głąb Związku Sowieckiego, skąd tylko niewielka część się wydostała. Nie możemy też pominąć strasznego losu tysięcy żołnierzy Armii Krajowej bezprawnie wywiezionych do ZSSR w latach późniejszych. Chcemy znać nazwiska wszystkich obywateli polskich zabitych, zamęczonych i zmarłych na nieludzkiej sowieckiej ziemi.

Żądamy odszkodowań dla ich rodzin oraz zadośćuczynienia dla Narodu Polskiego za ich trud i żnój - krwawo wymuszony przez Sowietów w ciągu wielu lat przesładowań.

EDWARD SZCZEPANIK
Prezes Rady Ministrów Rządu RP
na Uchodźstwie, Londyn, 13.04.1990.

Dokończenie na str. 9

NR 127 • 26 KWIETNIA - 2 MAJA 90

DZIEJE SIĘ CUD !

W dniach 22 i 23 kwietnia Papież Jan Paweł II przebywał z pielgrzymką w Czechosłowacji. Była to pierwsza w historii wizyta papieska w tym kraju. Na lotnisku w Pradze papież został powitany przez prezydenta Czechosłowacji Vaclava Havla oraz arcybiskupa praskiego kardynała Frantiska Tomaska. "Dzieje się cud i jestem świadkiem tego cudu" - przywitał Papieża prezydent Havel. Przez ponad 40 lat Czechosłowacja była dewastowana przez ideologię nienawiści i rządy niecywilizowanych, ale obecnie wreszcie możemy położyć temu kres. Papież odpowiedział, że to, co było niemożliwe przez lata, dzisiaj stało się rzeczywistością. To dobrze, że pierwszy Papież Słowianin mógł przybyć do Pragi. Dodał, że Praga, podobnie jak Warszawa, Berlin, Sofia, Bukareszt, Budapeszt, Moskwa jest etapem długiej pielgrzymki do wolności. Naród czechosłowacki zawsze był, jest i będzie drogi jego sercu. Papież spotkał się następnie z biskupami czechosłowackimi, a potem celebrował mszę na otwartym powietrzu, w której wzięło udział około pół miliona wiernych. Wieczorem Ojciec Św. spotkał się na Hradczanach z kilkusetosobową grupą intelektualistów. Jan Paweł II zauważył, że przede wszystkim w latach pogardy ducha narodowego Czech i Słowacji bronili ludzie kultury. Wyraził uznanie chrześcijanom czechosłowackim, którzy przez 40 lat byli gotowi składać ofiary z wolności, a niekiedy nawet ofiarę własnego życia. Zwrócił uwagę na rolę Czechosłowacji w zjednoczeniu Europy i budowaniu porozumienia między Wschodem i Zachodem. Zjednoczenie kontynentu powinno być zadaniem politycznym i gospodarczym, ale także duchowym, kulturowym i moralnym. Po spotkaniu z intelektualistami Papież odbył krótką rozmowę z Havlem. Rzecznik prezydenta poinformował, że Havel wyświadczył się w tym czasie Papieżowi, ale nie była to spowiedź formalna. W niedzielę Papież odprawił mszę świętą przed bazyliką w Welehradzie. Wzięło w niej udział ponad milion osób.

NR 127 • 26 KWIETNIA - 2 MAJA 90

ECHO

3

• ZSSR zastosował blokadę gospodarczą wobec Litwy. Domaga się odwołania przez Litwę deklaracji niepodległości z 11 marca. Rzecznik prezydenta Gorbaczowa A. Maslennikow zasugerował, że do negocjacji dojdzie już w przypadku gdy Litwa zawiesi swą deklarację. Litwa wyraziła gotowość zawieszenia deklaracji, ale jako warunku wstępnego ustalenia pakietu negocjacji przed rozpoczęciem rozmów. Według ekonomistów Litwa wytrzyma blokadę 2-4 tygodnie, a następnie nastąpi całkowity paraliż życia gospodarczego. Oddziały sowieckie - morskie, lądowe i powietrzne odbywają wokół granic oraz na Litwie manewry. Litwa zwróciła się do świata zachodniego o pomoc gospodarczą w przezwyciężeniu blokady sowieckiej. Prezydent USA G. Bush omawiał z doradcami i politykami ewentualne sankcje ekonomiczne wobec ZSSR. Panuje powszechne przekonanie, że jeśli USA i być może inne kraje zachodnie zastosują sankcje, będą one miały charakter symboliczny.

• Prezydent Bush odbył rozmowy na Bermudach z premierem W. Brytanii M. Thatcher. W kilka dni potem spotkał się na Florydzie z prezydentem Francji F. Mitterandem. W obydwu przypadkach rozmowy objęły szeroki wachlarz zagadnień międzynarodowych. Omówiono m.in. stosunki Wschód - Zachód, trudności przed którymi stoi Gorbaczow w swoim kraju, przyszłość NATO i obrony zachodniej Europy, zjednoczenie Niemiec oraz sytuację na Litwie.

• Kilkadziesiąt tysięcy osób demonstrowało na Placu Uniwersyteckim w Bukareszcie domagając się natychmiastowego ustąpienia prezydenta Iliescu. Demonstranci twierdzili, że jest on byłym sługusem Ceausescu. Oskar-

zyli Front Ocalenia Narodowego o pełnienie roli parawanu dla komunistów. Doszło do starć z policją. Demonstranci stwierdzili, że wielu bijących należało poprzednio do Securitate.

• Pierwsze wolne wybory na Chorwacji przyniosły zdecydowane zwycięstwo Chorwackiemu Związkowi Demokratycznemu - organizacji prawicowej i nacjonalistycznej, domagającej się rozszerzenia granic Chorwacji i całkowitej secesji od Jugosławii.

• W ZSSR przebywał premier ChRL Li Peng. Był on najwyższym chińskim przedstawicielem wizytującym oficjalnie ZSSR od 25 lat. Spotkał się m.in. z prezydentem Gorbaczowem oraz premierem Ryżkowem. Strony podkreśliły, że otworzyły nowy partnerski etap wzajemnej współpracy w różnych dziedzinach. ZSSR podał, że wycofa znad granicy z ChRL dużą liczbę swych żołnierzy. Podczas trzydniowej wizyty Penga odbyło się w Moskwie kilka demonstracji przeciwko krwawemu rozprawieniu się przez władze chińskie z demonstrantami na Placu Niebiańskiego Pokoju w czerwcu ub.r. Barierę w stosunkach sowiecko-chińskich przełamał w maju ub.r. Gorbaczow, który złożył w ChRL pierwszą oficjalną wizytę przywódcy sowieckiego od ponad 25 lat.

• Kanclerz Kohl oświadczył, że w celu osiągnięcia jedności ekonomicznej RFN i NRD rząd zachodniemiecki zdecydował się na integrację walutową na zasadzie konwersji jednej marki wschodniemieckiej na jedną markę zachodniemiecką. Centralny bank RFN Bundesbank, który opowiadał się za konwersją 2 marek NRD za jedną markę RFN oświadczył, że decyzja rządu RFN spowoduje inflację oraz zadłużenie w wysokości około \$100 mld. Decyzja Kohla zaskoczyła RFN i NRD oraz handlowe kręgi międzynarodowe. Źródła dobrze poinformowane utrzymują, że Kohl powziął niezmiernie niepopularną w RFN decyzję (wymianie 1 na 1 sprzeciwia się 86% obywateli RFN), gdyż rząd RFN obawia się, iż w przypadku wymiany 2 do 1 RFN zostanie zalana nową olbrzymią falą uchodźców z NRD. NRD przyjęło z zadowole-

niem ofertę RFN. Rzecznik rządu NRD powiedział, że oferta RFN wychodzi na przeciw propozycji konwersji zgłoszonej przez premiera de Maiziere.

• Terrorysty muzułmańscy uwolnili przetrzymywanego w Libanie zakładnika amerykańskiego 55-letniego Roberta Polhilla, profesora biznesu na amerykańskim uniwersytecie w Bejrucie. Polhill przebywał w niewoli 1183 dni. Biały Dom oświadczył, że USA nie odbyły negocjacji z porywaczami. W rekach terrorystów w Libanie znajduje się nadal 16 zakładników - obywateli krajów zachodnich. Prezydent Bush zaapelował o natychmiastowe i bezwarunkowe uwolnienie wszystkich pozostałych zakładników. Złożył podziękowanie wszystkim, którzy przyczynili się do uwolnienia Polhilla, w szczególności rządowi Syrii i Iranu.

• Ponad 150 osób zmarło na skutek zatrucia pokarmowego w wiosce w północnych Indiach. Lekarze twierdzą, że liczba ofiar śmiertelnych może przekroczyć 300 osób. Przyczyną zatrucia była obecność pestycydów w chlebie.

• Wicepremier ZSSR L. Albakin, bliski współpracownik Gorbaczowa oświadczył, że ZSSR nie zdecydował się na zastosowanie polskiej, radykalnej polityki rynkowej i studiuje zachodnie oraz chiński modele reform. Albakin podkreślił, że polskiego modelu nie da się przenieść na teren sowiecki. Sytuacja w Polsce jest całkowicie różna od naszej. Rząd polski cieszy się zaufaniem narodu i może wprowadzić bardzo niepopularne środki.

• Prezydent Gorbaczow na wzór Białego Domu zorganizował swoje biuro prasowe. Rzecznik prezydencki 58-letni A. Maslennikow, były korespondent zagraniczny "Prawdy", podał, że dwa razy w tygodniu będą odbywały się konferencje prasowe.

• Chorzy na cukrzycę będą mogli wkrótce odrzucić strzykawkę i przyjmować insulinę doustnie. Amerykański zespół medyczny w Ohio rozwinął lek w postaci żelatynowej kapsułki.

• 59-letni król Belgii Baudoin abdykował na 1 dzień, aby nie mieć nic do czynienia z decyzją parlamentu bel-

gijskiego o wprowadzeniu w życie ustawy o dopuszczalności przerywania ciąży. Parlament przyjął ustawę w dniu bezkrólewia. Król Baudoin panujący w Belgii od 39 lat oświadczył, że jako katolik w ten sposób wyraził swój protest przeciwko ustawie i uniknął jej podpisania. Radio watykańskie wyraziło królowi uznanie za jego "szlachetną i odważną decyzję".

• USA i Czechosłowacja zawarły pierwszy formalny układ regulujący wymianę handlową między obydwojoma krajami. Czechosłowacja objęta została statusem kraju największego uprzywilejowania co m.in. znacznie obniżyła na towary sprowadzane z tego kraju. Ponadto biznesmeni amerykańscy inwestujący w Czechosłowacji otrzymali ubezpieczenie finansowe ze strony rządu amerykańskiego.

• Amerykański koncern PepsiCo podpisał z ZSSR umowę na sumę \$3 mld o wymianie koncentratu pepsi-cola w zamian za wódkę i statki. W ramach umowy prawo wyłączności PepsiCo na wódkę Stoliczną w USA zostało przedłużone o dalsze 10 lat. Dodatkowo koncern będzie miał udział w zyskach z 10 statków handlowych budowanych w ZSSR dla międzynarodowych armatorów. Umowa zezwala PepsiCo na podwojenie swojej sprzedaży na rynku sowieckim i zwiększenie liczby zakładów butelkowania napojów z 24 do 50. W ubiegłym roku PepsiCo sprzedała pepsi za sumę \$490 mln.

• Generał Andruta Ceausescu, brat straconego dyktatora Nicolae Ceausescu zeznał podczas toczącego się w Bukareszcie procesu przeciwko niemu, że przez lata żył w samotności, będąc prześladowany przez bratową Elenę Ceausescu tylko za to, że w czasie II wojny światowej zobaczył ją i jej siostrę Adelę nagie w ich mieszkaniu z dwoma Niemcami. Andruta podkreślił, że gdy następnie Elena wyszła za mąż za jego brata próbowała izolować go od niego, a gdy zdobyła władzę agenci Securitate bez przerwy go śledzili. Andruta dodał, że jego życie pod panowaniem brata i bratowej było tak ciężkie, że jest dużo szczęśliwszy teraz nawet podczas procesu. Andruta Ceausescu, były szef szkoły agentów Securitate, odpowiada przed sądem oskarżony m.in. o zas-

trzenie 7 demonstrantów w czasie wydarzeń grudniowych. Utrzymuje, że jest niewinny.

• ZSSR odnotował w roku ub. po raz pierwszy od 14 lat deficyt handlowy. Wyniósł on \$5.4 mld. Tygodnik "Ekonomika i Żyżń" stwierdził, że deficyt spowodowany został przez zmniejszony eksport energii, duże zakupy zboża za granicą, epidemię strajków i niepokoje etniczne.

• USA zdecydowały, iż nie powrócą do UNESCO. Zdaniem Białego Domu UNESCO w dalszym ciągu marnuje fundusze, jest źle administrowane i nadal zdradza olbrzymie skłonności lewicowe.

• Prezydent Argentyny Menem oświadczył, że rząd w ramach walki z galopującą inflacją zwolni co najmniej 80 tysięcy pracowników państwowych. W roku ubiegłym inflacja w Argentynie wyniosła 20 000%.

• Komisja spraw zagranicznych Rady Najwyższej ZSSR postawiła wniosek o powołanie nowych ambasadorów ZSSR. Na pierwszy ogień ma pójść 10 placówek: w USA, ONZ, RFN, Wło-

szech, Francji oraz w NRD, Polsce. Czechosłowacji, Rumunii i na Węgrzech.

• ChRL ostro skrytykowała apel W. Brytanii do 20 państw, by przyznały paszporty obywatelom Hongkongu pragnącym opuścić kolonię przed jej przejściem pod administrację chińską w roku 1997. ChRL oświadczyła, że rząd brytyjski nie ma prawa jednostronnego załatwienia statusu narodowego dla obywateli Hongkongu. Zagroziła podjęciem odpowiednich kroków.

• W Watykanie odbyło się zebranie Rady Kardynałów. Przewodniczył sekretarz stanu kardynał Casaroli. Kardynał Caprio przedstawił budżet Watykanu na 1990 rok. Przewiduje się, że dochody wyniosą \$64 mln, natomiast wydatki \$147 mln. W wydatkach mieszczą się m.in. płace pracowników watykańskich - \$60 mln. Różne urzędy watykańskie zatrudniają obecnie 2365 pracowników świeckich. Przewidywany na ten rok deficyt w wysokości \$83 mln będzie pokryty z dochodów gospodarki państwa Watykanu oraz z daniny na rzecz Papieża tzw. Obola św. Piotra. W roku ub. Obol św. Piotra przyniósł dochód w wysokości \$48 mln.

W ZSSR obchodzone 22 kwietnia 120 rocznicę urodzin Włodzimierza Lenina. Nie tak uroczysto i hucznie jak w latach poprzednich, ale jednak Wielkiego Brata nadal na urodziny glansowano i świecono, jak robią to na zdjęciu robotnicy w Moskwie. Tygodnik "Argumenty i Fakty" opublikował wywiad z najbliższym żyjącym krewnym twórcy państwa sowieckiego - jego bratanicą Olgą Uljanową, córką młodszego brata Lenina Dimitra, która oświadczyła, że modne ostatnio krytyki jej wujka są niczym innym jak ideologicznym sabotażem. Niszczą one naszą świętą narodową postać, niszczą partię komunistyczną. Smutne także - dodała Uljanowa - że fałszywi i inni tego rodzaju ekstremiści demolują pomniki Lenina w Europie Wschodniej, a nawet w ZSSR, jak w Gruzji. W odpowiedzi na pytanie, dlaczego Lenin staje się niepopularny jego bratanica oświadczyła, że wszystkiemu winny jest Stalin, którego zbrodniami całkowicie niestusnie niektóre elementy obciążają Lenina.

POŻYCZKI NIESTETY CORAZ DROŻSZE!

Bank of Canada ogłosił wzrost oprocentowania pożyczek do wysokości 13,77%. Jest to najwyższy poziom od września, 1982 roku. W odpowiedzi główne banki kanadyjskie podniosły z dniem 23 kwietnia oprocentowanie dla najlepszych klientów do wysokości 14,75%. Jest to najwyższy poziom oprocentowania pożyczek od czasów recesji 1981/82. Prezes Bank of Canada John Crow ponownie podkreślił, że podniósł oprocentowanie, aby walczyć z inflacją. Federalny minister finansów M. Wilson niezaferował Kanadyjczykom nadziei, przynajmniej na najbliższy okres. Wilson podkreślił, że ewentualni nabywcy domów powinni przemyśleć sprawę dokładnie i starannie, z ołówkiem w ręku, wyliczyć czy będą w stanie spłacać hipotekę. Nie udzielił także żadnej rady właścicielom niespłaconych domów, którym wypadnie odnowić hipotekę w roku bieżącym. "Niestety - powiedział Wilson - nie jestem w stanie niczego rekomendować".

Opozycja oskarżyła w parlamencie rząd o sprowadzanie na kraj recesji. J. Chretien i P. Martin, dwaj czołowi kandydaci na stanowisko szefa Partii Liberalnej, oświadczyli, że gdyby byli premierami nakazaliby prezesowi Bank of Canada obniżenie oprocentowania. Chretien podkreślił, że prezes Bank of Canada jest wyłącznie pracownikiem państwowym i nie tylko premier, ale także minister finansów, może mu nakazać obniżenie oprocentowania. P. Martin podkreślił, że kanadyjskie oprocentowanie powinno się utrzymywać plus bądź minus w granicach pół procentu od wysokości oprocentowania w USA. Funkcja prezesa Bank of Canada powinna polegać na tym, aby operować wysokością oprocentowania w Kanadzie w granicach tego przedziału. Jednakże minister finansów Wilson oświadczył, że popiera politykę Crowa, gdyż jest przekonany, że doprowadzi ona do zmniejszenia inflacji, a w konsekwencji do zmniejszenia oprocentowania. Oprócz opozycji wielu przedstawicieli różnych sfer biznesowych wyraziło olbrzymi niepokój z powodu wzrostu oprocentowania. Ekonomisci są zgodni, że na pewno ucierpi przemysł motoryzacyjny i budownictwo. W związku z tym, że są to główne dziedziny gospodarcze, spadek ich obrotów pociągnie za sobą spadek obrotów w tysiącach biznesów kooperujących z nimi.

KRÓTKO:

• W Toronto na stacji metra Woodbine poniósł tragiczną śmierć 16-letni Polak Gabriel Grabowski. Wpadł on między krawędź peronu i wagon pociągu, który właśnie nadjechał. Ratownicy pracowali około półtorej godziny, aby uwolnić nastolatka. Podczas akcji ratunkowej był przytomny. Karetka zabrała go do szpitala, gdzie wkrótce po przybyciu zmarł. Poczłkowo policja sądziła, że Grabowski popełnił samobójstwo. Stwierdziła następnie opierając się o relacje przyjaciół i świadków, że Grabowski specjalnie stał na krawędzi, próbując w ostatniej chwili uskoczyć przed nadjeżdżającym pociągiem. Mieszkający w Scar-

borough państwo Marek i Anna Grabowsky przybyli do Kanady w 1981 roku. Gabriel był ich jedynym synem. 17-letnia siostra Gabriela Barbara powiedziała, że Gabriel był wspaniałym bratem, a dla całej rodziny jego śmierć jest wielką stratą i tragedią.

• Tylko 19% Kanadyjczyków uważa, że premier Mulroney spełnia dobrze funkcję premiera. Jest to najniższy procent poparcia dla premiera kanadyjskiego w ciągu 33 lat sondażów opinii publicznej przeprowadzanych w Kanadzie w tej sprawie przez Instytut Gallupa. 68% oświadczyło, że nie aprobuje sposobu w jaki Mulroney pełni funkcję premiera, 13% nie miało zdania.

• Tylko 16% Kanadyjczyków głosowałoby na Partię Postępowo-Konserwatywną, gdyby wybory odbyły się obecnie. Jest to najniższy wskaźnik popularności partii rządzącej w Kanadzie odnotowany przez Instytut Gallupa od 1941 roku, gdy rozpoczęto przeprowadzać sondaże w tej sprawie. W Metro Toronto na konserwatystów głosowałoby jedynie 9% wyborców. Na Partię Liberalną głosowałoby 49% wyborców, na NDP - 24%.

• 5 nastolatków w wieku od 15 do 17 lat zostało oskarżonych przez policję o podpalenie składowiska opon w Hagersville. Pożar trwający ponad dwa tygodnie spowodował straty szacowane na \$30 mln. Nastolatkom grozi kara do 3 lat więzienia.

• W Montrealu odbyła się z okazji 120 rocznicy urodzin Lenina konferencja komunistów z 15 krajów dotycząca perspektyw marksizmu-leninizmu w ostatniej dekadzie XX wieku i na przełomie wieków. Organizatorem spotkania była Marksistowsko-Leninowska Partia Kanady. W konferencji wzięło udział kilkuset delegatów (m.in. z Albanii).

• Patricia Starr, była przewodnicząca oddziału torontońskiego Federacji Żydów w Kanadzie, została oskarżona przez policję o zdefraudowanie sumy przekraczającej \$1000. Stanie przed sądem 10 maja br. Grozi jej kara do 10 lat więzienia. Policja oskarżyła Starr o niezgodne z prawem uzyskanie i wykorzystanie dotacji rządowej w wysokości \$350 tys. Dotacja była uzyskana na renowację krajowego biura Fe-

deracji Żydów w Kanadzie. Policja podała, że wkrótce mogą nastąpić dalsze oskarżenia. Starr m.in. przekazała z funduszy konta charytatywnego oddziału torontońskiego Federacji Żydów w Kanadzie kilkadziesiąt tysięcy dolarów różnym politykom w Ontario na cele polityczne bądź organizacyjne. Starr oświadczyła, że sprawiedliwości stanie się zadość i sąd oczyści ją z oskarżeń.

• 35% Kanadyjczyków uważa, że przywódcą Partii Liberalnej powinien być Jean Chretien. Na drugim miejscu znalazła się Sheila Copps. 1/4 Kanadyjczyków uważa, że ona powinna stanąć na czele liberałów.

• W latach 1986-1989 o 10% wzrosła liczba młodocianych oskarżonych o popełnienie przestępstwa ciężkiego. W 1989 roku o popełnienie przestępstwa ciężkiego zostało oskarżonych 7256 młodocianych (wiek 12 - 17 lat).

• 59-letni sędzia prowincjonalny w Quebecu Claude Leveill zrezygnował ze stanowiska. 9 marca br. Leveill znaj-

dował się w nielegalnym domu publicznym podczas nalotu na dom przez policję.

• Burmistrz Vancouver Gordon Campbell odrzucił propozycję Partii Liberalnej oraz Partii Postępowo-Konserwatywnej, aby ubiegał się o miejsce w parlamencie federalnym w okręgu wyborczym Vancouver Quadra. Okręg ten reprezentuje w parlamencie J. Turner, który wkrótce odejdzie z polityki. Burmistrz oświadczył, że będzie się ubiegał o stanowisko szefa miasta ponownie tej jesieni, gdyż uważa, że jako burmistrz zrobi dla Vancouver więcej niż jako poseł federalny, a dobro miasta leży mu głównie na sercu.

• Kanadyjski laureat Nobla w dziedzinie chemii J. Polanyi z Uniwersytetu Torontońskiego powiedział, że w porównaniu z innymi krajami uprzedmiotowionymi naukowe badania podstawowe i stosowane w Kanadzie znajdują się na zenująco niskim poziomie. Głównym powodem jest wyjątkowo niski poziom funduszy przeznaczanych

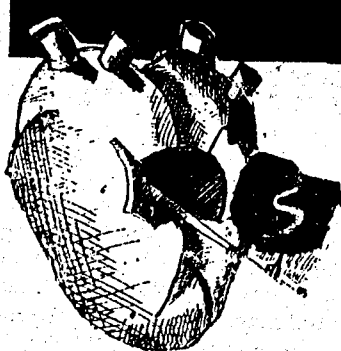
na rozwój nauki przez rząd kanadyjski.

• Premier Nowej Szkocji John Buchanan oświadczył, że prawdopodobnie jest po separacji Quebecu odłączenie się prowincji atlantyckich od Kanady i przyłączenie się ich do Stanów Zjednoczonych. Jednak premierzy trzech innych prowincji atlantyckich: Nowego Brunszwiku Frank McKenna, Nowej Fundlandii Clyde Wells i Wyspy Księcia Edwarda Joe Ghiz stanowczo wykluczyli taką wersję. Wszyscy podkreślili, że są dumni z tego, iż są Kanadyjczykami i robią co należy, aby nimi pozostać.

• W Toronto 27-letnia matka została skazana na 4 lata więzienia za torturowanie swego starszego, 6-letniego syna, który nie chciał się przyznać do stłuczenia lampy w samochodzie sąsiada. Syn został pobity rękami, pasem, poparzony, powieszony do góry nogami oraz wystawiony na zewnątrz w zimną, mokrą noc. Jeden z sąsiadów, który słyszał płacz dziecka zadzwonił po policję.

Pilot kanadyjskich sił powietrznych major Bob Wade na tle myśliwca CF-18 w bazie Comox w Brytyjskiej Kolumbii myśli pewnie o śmierci swego najlepszego przyjaciela kapitana Hollisa Tuckera, który zabił się w niedzielę lecąc swym CF-18, który wypadł do Pacyfiku około 30 km od zachodniego wybrzeża Wyspy Vancouver. Od 1982 roku rozbiło się 13 kanadyjskich CF-18. Jednakże w tym roku kapitan Tucker był piątym Kanadyjczykiem, który poniósł śmierć lecąc CF-18. Minister obrony Bill McKnight zawiesił wszystkie loty taktyczne CF-18. Siły powietrzne przygotowują raport. Minister McKnight powiedział, że w zmienionej sytuacji międzynarodowej pewne niebezpieczne manewry ćwiczebne może będzie można pominąć bądź zredukować w szkoleniu.

POLSKA

POLITYKA

Prezydent Jaruzelski wziął udział w zamkniętym posiedzeniu Parlamentarnego Klubu Lewicy Demokratycznej. Stwierdził, że wielu jego kolegów ma mu za złe, że oni leżą, a on nadal trzyma się koryta. Nie ustosunkował się w sprawie wypowiedzi Wałęsy, że powinna nastąpić zmiana na stanowisku prezydenta. Dostał brawa za poczucie humoru: moja sytuacja jako prezydenta nie jest jeszcze taka zła: pierwszego prezydenta Polski zamordowano, drugiego wypędzono, a Bieruta zdjęto z cokołu. Uznał za nierozsądne oczekiwanie odszkodowań od ZSSR za Katyń, a za rozsądne wypowiedzi premiera Mazowieckiego. Poskarżył się na Gierka za to, że obsmarował go w swej książce - choć rozumie, że to jest normalka w polityce. Zapowiedział, że do książki Gierka (będącej bestsellerem na rynku polskim) ustosunkuje się na łamach "Polityki" następca Gierka Stanisław Kania.

W Gdańsku strajkowało MPK. Żądało podwyżki wynagrodzeń o ponad 1000 zł za godzinę. Mieszkańcy pozbawieni komunikacji byli wściekli. Solidarność Stoczni Gdańskiej potępiła strajk.

Z inicjatywy Solidarności na cmentarzu witomińskim w Gdyni poszukuje się zbiorowej mogiły nieznanymi ofiar wypadków grudniowych w 1970 r. na Wybrzeżu.

Między miastówką Anarchistyczna demonstrowała w Krakowie. Zjazd "S" w Gdańsku nazwała tragifarsą, Gazetę Wyborczą nowym kłamczuchem, a NSZZ "S" sprzedawczykiem interesów ludzi pracy oraz parawanem dla tworzenia nowych złobów i koryt.

Szef SW Kornel Morawiecki wezwał rząd Mazowieckiego do dyplomatycznego uznania państwa litewskiego, zawarcia układu o całkowitym wycofaniu wojsk sowieckich z kraju, przeprowadzenia jak najszybciej wolnych wyborów do Sejmu i Senatu oraz na stanowisko prezydenta. Jeśli Mazowiecki i rząd mają wątpliwości czy kraj tego chce, mogą przeprowadzić referendum przy okazji wyborów samorządowych.

W Moskwie zakończyła się druga runda rozmów polsko-sowieckich w sprawie wymiany handlowej i polskiego zadłużenia. Stronę sowiecką reprezentowali wicepremierzy Sitarian i Kaszłukow, stronę polską ministrowie Święcicki i Osiatyński. ZSSR nadal obstaje, aby wszystkie transakcje rozliczać już od 1 stycznia przyszłego roku w dolarach. Święcicki argumentował, że duża część polskiego przemysłu pracowała wyłącznie na potrzeby sowieckie i Polska potrzebuje więcej czasu, aby przestawić przemysł na produkcję wyrobów konkurencyjnych w dolarowej strefie płatniczej. Święcicki twierdził także, że polskie zadłużenie w ZSSR formalnie wynoszące 4,5 mld rubli faktycznie nie istnieje, gdyż jest wynikiem przeliczników transferowych narzuconych Polsce w latach 70, zaniżających ponoszone przez Polskę nakłady. W trakcie rozmów Polska domagała się zwiększenia dostaw gazu ziemnego zgodnie z umową zawartą podczas zakontraktowania Polaków do budowy gazociągu Jamburg. ZSSR inaczej interpretuje umowę. Ostrzegł Polskę, aby nie udawała Iwana Groźnego. Nie osiągnięto porozumienia w żadnej zasadniczej kwestii. Trzecia runda rozmów ma być kontynuowana w Polsce.

Unia Socjaldemokratyczna, której szefem został Tadeusz Fiszbach liczy obecnie 3,5 tys. członków. Unia odrzuciła idee komunistyczne oparte na doktrynie marksizmu-leninizmu, aby wyraźnie zaznaczyć odrębność od Socjaldemokracji RP Kwaśniewskiego (liczącej ok. 50 tys. członków).

Rząd polski wystąpił do rządu sowieckiego z żądaniem wypłaty odszkodowa-

nia za przymusową pracę Polaków podczas drugiej wojny światowej. Jak podała agencja PAP, ogólna wartość odszkodowań dla Polaków powinna przekroczyć 4 miliardy rubli. O postulatcie polskiego rządu poinformował prokurator generalny RP Aleksander Bentkowski uczestników spotkania Związku Sybiraków, dodając, że władze sowieckie wniosku nie odrzuciły, ale także nań nie odpowiedziały.

Zmarł profesor Konrad Górski, wybitny literaturoznawca, wydawca Mickiewicza, wykładowca Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, a następnie Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

W Rzeszowie ukazał się pierwszy numer niezależnego dziennika "A-Z".

Jeffrey Sachs - amerykański profesor z Harvardu i ojciec chrzestny programu stabilizacyjnego rządu Mazowieckiego - ocenił bardzo wysoko jego realizację. Jego zdaniem bezrobocie może w Polsce sięgnąć nawet 10 procent, tzn. osiągnąć cyfrę 1,8 mln osób. W USA przy gaszeniu inflacji z 10 na 4 proc. bezrobocie wzrosło do 11 procent. Bezrobocie do 5% w gospodarkach rynkowych uważa się za zjawisko normalne. Prof. Sachs przybywszy do Warszawy pocieszał polskich ekonomistów, że bezrobocie będzie z czasem spadało niczym ceny w styczniu i lutym po pierwszym wybuchu. Sachs zachęca rząd polski do "silnych nerwów" i nieulegania naciskom wskazując na przykład Ameryki.

Ulotki z winieta "Gazety Wyborczej" rozlepiono na gimnachu Polskiej Agencji Prasowej w Warszawie. Powielono na nich ostro krytykujący PAX felieton Aleksandra J. Wiczorkowskiego ("Gazeta Wyborcza" z 27 marca). Pod nim anonimowi autorzy umieścili własny komentarz zatytułowany "Kanalie", mówiący o dawnych "paxowskich zaprańcach". Wymienił premiera Mazowieckiego i senatora Reiffa.

Rośnie liczba bezrobotnych - pod koniec stycznia było ich 56 tys., w końcu lutego - 152 tys., pod koniec marca 267 tys. (1,5% ogółu zatrudnionych).

POLSKA

"Dobrze jest, że zbrodniarze przyznali się do morderstwa"

Dokończenie ze str. 2

Rząd Tadeusza Mazowieckiego wydał oświadczenie, w którym czytamy: "Przyznanie się Związku Sowieckiego do zbrodni popełnionej w Katyniu na polskich oficerach było od dawna oczekiwane. Wydarzenia, które miały miejsce 50 lat temu w lesie pod Smoleńskiem, zaciążyły na stosunkach między obydwojoma narodami. Pojednanie może być budowane jedynie na prawdzie. Uznając wagę sowieckiego oświadczenia, oczekujemy dalszych wyjaśnień w sprawie tzw. "białych plam", której symbolem była dla wszystkich Polaków zbrodnia katyńska".

Lech Wałęsa powiedział: "Dobrze jest, że zbrodniarze przyznali się do morderstwa. Ale muszą pamiętać, że jest to tylko część problemu". W wydanym oświadczeniu przywódca "Solidarności" domaga się ukarania winnych oraz przyznania odszkodowań rodzinom zamordowanych oficerów.

Mikołaj Kozakiewicz, marszałek Sejmu, nazwał oświadczenie Moskwy "odważnym aktem przyznania się i ujawnienia prawdy, którą i tak wszyscy od dawna znali". Uważa on, że akt ten wpłynie pozytywnie na stosunki polsko-sowieckie.

Barbara Łojek, przewodnicząca organizacji pod nazwą Rodzina Katyńska, przyznała, że deklaracja Moskwy daje Polakom satysfakcję moralną, ale jednak nadal nie wskazuje na tych, którzy się zbrodni dopuścili. "Winni powinni być ukarani" - powiedziała Barbara Łojek i dodała, że nadal nieznane są groby kilkunastu tysięcy innych oficerów.

Janusz Przewłocki, przewodniczący Związku Sybiraków, powiedział: "Czekaliśmy 50 lat na słowa prawdy. Dopiero teraz można zacząć budować normalne stosunki z naszym wielkim sąsiadem. Ta wielka rana teraz może się zabiścić".

Wojciech Jaruzelski odwiedził Katyń. Złożył on wieniec pod pomnikiem, na którym zmieniono już napis w języku rosyjskim. Dawny o morderstwo polskich oficerów oskarżał hitlerowców. Obecny brzmi "Polskim oficerom NKWD i personalnie na Berię i

zamordowanym w Katyniu", co jest dalej niewystarczające.

W księdze pamiątkowej gen. Jaruzelski napisał: "Walczyli o wolną Polskę. Zginęli z dala od domu, z dala od ojczyzny, wierni do ostatniej chwili Polsce i honorowi żołnierza".

Wcześniej, po spotkaniu z Michaiłem Gorbaczowem, gen. Jaruzelski powiedział, że oświadczenie w sprawie Katynia jest niesłychanie ważne dla wszystkich Polaków, ale natychmiast dodał: "Nikt ze zdrowym rozsądkiem nie oskarża o tę, ani o inne zbrodnie epoki stalinowskiej, zwykłych Rosjan".

Podobne stanowisko zajął Gorbaczow, który podkreślił, że znalezione dokumenty tylko w sposób pośredni wskazują na NKWD jako wykonawców zbrodni i zaznaczył: "Groby polskich oficerów znajdują się obok grobów obywateli Związku Sowieckiego, którzy zginęli z tej samej zbrodniczej ręki. Mamy wiele zdrowych korzeni w naszej wspólnej historii. Nadszedł czas, aby zamknąć ten ciemny rozdział".

We wspólnym oświadczeniu Jaruzelski i Gorbaczow stwierdzają, że wiele historycznych wydarzeń nadal wymaga wyjaśnienia i zakończenia pracy historyków jest ważne dla dalszych stosunków między obydwojoma państwami, które - dzięki głębokim zmianom zachodzącym w obydwojmu krajach - powinny być oparte na nowych zasadach.

Polscy historycy są zdania, że oświadczenie Moskwy w wielu miejscach jest dalekie od prawdy i nie wyjaśnia jednego - dlaczego przez tyle lat podtrzymywano kłamstwo.

Niezależny Komitet Historyczny Badania Zbrodni Katyńskiej oświadczył, że przyznanie przez ZSSR, iż NKWD ponosi odpowiedzialność za wymordowanie 15 tysięcy oficerów polskich stanowi pierwszy ważny krok ze strony ZSSR na drodze do zanegowania dotychczasowej postawy władz sowieckich wobec zbrodni.

Wagę oświadczenia osłabia jednak złożenie odpowiedzialności za ten zbrodniczy czyn jedynie na policję polityczną NKWD i personalnie na Berię i

Merkułowa. Czyn ten obciąża całe społeczeństwo sowieckie i na pewno ówczesne kierownictwo polityczne kraju ze Stalinem. Obciąża także Armię Czerwoną, która już jesienią 1939 roku przekazała obozy oficerów polskich NKWD, co stało się wbrew konwencji międzynarodowym, obowiązującym w świecie cywilizowanym, zakazującym oddawania jeńców wojskowych policji politycznej. Kłamliwe jest stwierdzenie komunikatu agencji TASS, że dopiero odkrycia archiwalne pozwoliły na ustalenie sprawców zbrodni. Byli oni znani całemu światu, także wielu obywatelom ZSSR, a centralnym władzom ZSSR, od samego początku.

Komunikat nie wymienia miejsca kaźni i miejsca pogrzebania oficerów polskich, co wydaje się zupełnie niezrozumiałe w świetle zasad moralnych narodów cywilizowanych. Komunikat nie mówi także, że w świetle tej prawdy ulega rewizji i anulowaniu szereg oświadczeń, decyzji o charakterze międzynarodowym państwa sowieckiego, począwszy od kwietnia 1943 roku, a zwłaszcza o zerwaniu stosunków z legalnym rządem polskim w Londynie. W tym świetle wszelkie dalsze postanowienia rządu sowieckiego, ale także państw koalicji antyhitlerowskiej, związane z Polską, które odbyły się bez udziału legalnego rządu polskiego, tracą swoją legitymizację. Tracą ją także całe powojenne rządy komunistów w Polsce. Powinien zostać odwołany oficjalnie, jako akt wrogi Polsce i narodom koalicji antyhitlerowskiej, państwowy akt orzeczenia komisji specjalnej Burdenki z roku 1944. Wreszcie komunikat TASS nie określa, jakie kroki prawne zamierza powziąć rząd ZSSR wobec sprawców zbrodni ludobójstwa, którzy powinni zostać osadzeni w majestacie prawa międzynarodowego. Nie mówi się także o problemie odszkodowań wobec rodzin ofiar.

Tekst oświadczenia w imieniu Komitetu podpisali: dr Bożena Łojek, doc. Jacek Trznadel, red. Wojciech Ziemiński, dr Jerzy Jack.

ZJAZD W CIENIU PRYMUSA

SAMI SWOI

24 kwietnia zakończył się II Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ "Solidarność". W Zjeździe, odbywającym się w hali Oliwi wzięło udział 488 delegatów. Najwięcej z Dolnego i Górnego Śląska, Mazowsza i Małopolski. Po kilka osób natomiast z Piłskiego, Ziemi Leszczyńskiej i południowej Wielkopolski. Średnia wieku delegatów - 42 lata. Załedwie 7% stanowili ludzie młodzi, poniżej 30 lat. Podobny, choć aktywny procent stanowiły kobiety. Sporo za to młodych ludzi w obsłudze Zjazdu, wśród tłumaczy i przewodników. Średnia wieku to nie wynik weterańskiego charakteru ruchu, bowiem pochodzący z nowego wyboru delegaci stanowili większość. Ciekawe, że sporo spośród nich to członkowie Komitetu Obywatelskiego przy Lechu Wałęsie. Ponad połowa tych ludzi zgłoszona została do Krajowej Komisji i przeszła. Można więc określić ten Zjazd jako zgrupowanie zwolenników określonej osoby, a zarazem bazę polityczną jego przyszłej kariery. Zdecydowało to też o atmosferze Zjazdu.

GLADKO Z MAŁYM WIREM

Większość wypowiedzi, do chwili ostrej dyskusji z ministrem Balcerowiczem i dyskusji programowej w przedostatnim dniu Zjazdu, była bardziej niż letnia często chaotyczna jak wypowiedzi przewodniczącego. Jak bardzo odbiegał skład i atmosfera II od I Zjazdu, niech dowodzi fakt, że jedynym głosem na pograniczu patosu przyjętym brawami i śmiechem uciechy był list Komisji Zakładowej z Piotrkowa Trybunalskiego, domagający się sprawiedliwości społecznej.

"Rząd i kierownictwo Solidarności robią wszystko, by włos nie spadł z głowy jedynym sprawcom zła obecnego, to jest partii komunistycznej.

Znów się twierdzi, że naród błdzi, że nie dorósł". Autorzy wypowiedzi domagali się powołania Niezależnego Trybunału Zdrady Stanu do osądzenia byłych członków PZPR, KPP, PPR, SD, ZSL i SdRP. Domagali się konfiskaty majątków i zdobycia tą drogą środków na spłatę długów. Zaproponowali również deportowanie tych ludzi z żonami i dziećmi do Sowietów. Komuniści na Kołymę - padło z trybuny i to, co do niedawna byłoby obiektem gorących demonstracji, dziś nagrodzone zostało jak występ. Duże brawa zaniepokoiły jednak Aleksandra Małachowskiego, który wolał się upewnić, że nie będą one miały poważnych konsekwencji politycznych i nazwał ten głos przypominający rumuńską drogę - tzw. częścią rozrywkową. Nie dyskutowano nawet na Zjeździe formy rozliczenia komunistów z nadużyć.

UCHWAŁA NR 6

II Krajowy Zjazd "Solidarności" stwierdza, że skład parlamentu wybranego w czerwcu 1989 roku nie odzwierciedla rzeczywistego układu sił społecznych i politycznych w kraju.

Proces koniecznych zmian politycznych i gospodarczych wymaga przyspieszenia.

Domagamy się przeprowadzenia całkowicie wolnych i demokratycznych wyborów do parlamentu oraz powszechnych i bezpośrednich wyborów na prezydenta R.P. na wiosnę 1991 roku.

Problemy nomenklatury przesłoniły w pierwszych dniach spory, które świadczą o tym, że związek odcina się od swej przeszłości. Zjazd umocnił natomiast w swym gronie pozycję Lecha Wałęsy, pozostawiając jego potencjalnych następców, z pewnością o nie mniejszym potencjale, w cieniu. Kuroczarowaniu wielu delegatów nie kandydowali Władysław Frasyniuk czy

Borusewicz. W kuluarach krążyły dwie wersje - że Władek obliczył (lub mu obliczyli), że może przegrać ze Słowikiem. Cała ta plotka jest nie tylko mało prawdopodobna, ale wersji tej Frasyniuk w krótkiej rozmowie zaprzeczył. Dość powszechna jest natomiast opinia, że Władek musiał zrezygnować w obliczu decyzji Wałęsy kandydowania na przewodniczącego Związku, po wstępnym rozeznaniu, że w obecnej chwili napotyka opór elity rządzącej wobec jego ambicji objęcia fotela prezydenckiego. "Ma Związek - powiedział jeden z delegatów - głosowałem na niego. Powinno mu to wystarczyć". Jeżeli była to taktyka części delegatów, odgradziła Wałęsę od fotela prezydenckiego tylko na chwilę.

UCHWAŁA NR 9

II Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ "Solidarność" dopuszcza możliwość pełnienia funkcji związkowych przez członków parlamentu.

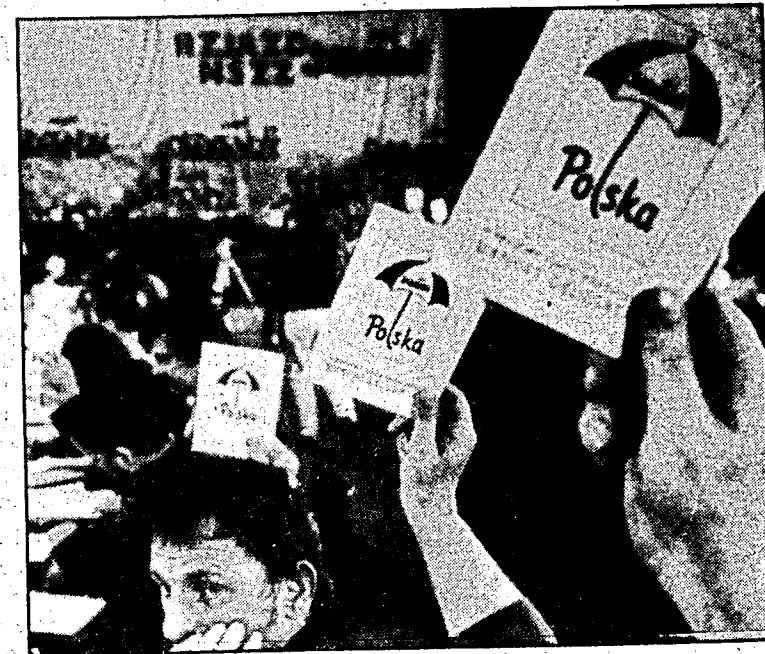
W publicznym wystąpieniu Wałęsy przebiegała chęć zdobycia najwyższej władzy państwowej. Wielka wygrana we własnym związku bardzo mu ten cel przybliżyła.

Na 467 ważnych głosów Lech Wałęsa uzyskał 362 głosy, Andrzej Słowik - 52, Tomasz Wójcik 25 (28 delegatów nie głosowało na żadnego z kandydatów).

KRAJOWA PRAWIE NOWA

W skład Komisji Krajowej weszli największą liczbą głosów ludzie mało znani. Najwięcej głosów, bo 400 zdobył za odważną wypowiedź Sławomir Rogucki. Domagał się zastąpienia Tygodnika Solidarność gazetą o charakterze związkowym. 25 osób zdobyło ponad 300 głosów. Nie było wśród nich znanych działaczy związkowych. Główny obecny animator polityki Lecha Wałęsy - Lech Kaczyński uzyskał 251 głosów, Bogdan Lis - 257 - mniej niż mniej znany z nazwiska kandydat regionu Krzysztof Dowgiałło. Podobnie słabo wypadł z regionu Dolny Śląsk Eugeniusz Szumiejko (282 głosy). Jak interpretować takie wyniki wobec wielkiej przewagi Wałęsy? Było to nie tylko głosowanie na politykę Związku, co na osobę i to osobę-mit. W wyborach do komisji rewizyjnej dały się zauważyć jednak obawy, czy 31-osobowa komisja złożona z mało znanych osób w przyszłości będzie w stanie przeciwstawić się mitowi, gdyby zechciał przesłonić statut. Można się jednak tego nie obawiać. Statut nie może stanąć na przeszkodzie. Nie ma w nim ani doprecyzowania roli przewodniczącego ani ograniczeń jego kompetencji. W obecnej sytuacji zresztą, jak powiedział ktoś w kuluarach, nie ma lepszego człowieka. Cokolwiek powiedziałaby inny przewodniczący Związku, czy ktokolwiek z Komisji Krajowej czy Rewizyjnej i tak cała telewizja pogna zapytać co sądzi o tym Wałęsa. I jakkolwiek i cokolwiek sądzi - będzie to polska myśl stanu. Czasem ku chwale, czasem ku zgrozie, czasem na pośmiewisko. Oby tej pierwszej jak najczęściej, bo niepokojące i bez taryfy ulgowej są dziś o Zjeździe wypowiedzi wielu zachodnich dziennikarzy. Nie mogą oni uwierzyć w powtarzany slogan "Uczymy się demokracji". Mielśmy tu raczej do czynienia z upartym siedzeniem w tej samej klasie, a może nawet karne przeniesienie.

Delegaci głosują

Pierwszy dzień Zjazdu Solidarności rozpoczął się uroczystą mszą w Katedrze Oliwskiej, podczas której kazanie wygłosił biskup Gulbinowicz, czyniąc motto ze słów św. Pawła "Wszystko mogę w tym, który mnie umacnia". Obecni byli między innymi: Lech Wałęsa, Tadeusz Mazowiecki, Bronisław Geremek, Janusz Onyszkiewicz, Józef Ślisz, Andrzej Wielowieyski, Waldemar Kuczyński.

Obrady w hali Oliwii otworzył przewodniczący NSZZ Solidarność podkreślając w krótkim wystąpieniu, że Zjazdem tym kończy się okres działalności podziemnej i tymczasowej, i że zadaniem Zjazdu jest uporządkowanie spraw organizacyjnych i kadrowych.

Lech Wałęsa powitał następnie gości Zjazdu, wśród których znaleźli się m.in. marszałek Mikołaj Kozakiewicz, biskup Henryk Gulbinowicz i biskup Tadeusz Gocłowski, przewodniczący NSZZ R.I. Gabriel Janowski i przedstawiciele zachodnich central związkowych. Minutą ciszy uczcili zebrani pamięć zmarłych i zabitych kolegów.

Po przyjęciu przez delegatów składu Prezydium Zjazdu i oświadczenia o prawomocności Zjazdu, przystąpiono do prac organizacyjnych. Poprzedziły je wystąpienia zaproszonych gości. Głos zabrali kolejno: premier Tadeusz Mazowiecki, marszałek Mikołaj Kozakiewicz, oraz Andrzej Wielowieyski, Zdzisław Najder, Bronisław Geremek, Gabriel Janowski, Artur Międzyrzecki.

Wydarzeniem, które poruszyło obecnych stało się przemówienie członka parlamentu Republiki Litewskiej Czesława Okińczyca, który wskazał na ogromną rolę "Solidarności" w budzeniu nadziei na wolność wśród narodów zamieszkujących tereny przyległe do wschodniej granicy polskiej. Litewskiego parlamentarzystę powitały i pożegnały gromkie owacje. Odczytany został także list prezydenta Busha skierowany z okazji rozpoczynającego się Zjazdu na ręce Lecha Wałęsy.

Popołudniową część obrad, nieco senną, bo wypełnioną wyborami komisji, ożywił głos Jana Rulewskiego, który przypomniał obecnym, że na sali nie znalazło się dość miejsca dla szeregu kolegów, którzy wspólnie z wieloma tu obecnymi tworzyli ten Związek w 80 roku, a następnie dzielili z nimi cele więzienne. Wniosek wywołał zamieszanie zarówno proceduralne jak w sferze merytorycznej. Zyskał poparcie Słowika i Kropiwnickiego, natomiast przeciwstawił mu się zdecydowanie Leszek Paprta oraz Jacek Merkel.

Padły nawet głosy, iż skoro nie zaproszono delegacji OPZZ, z którą Solidarność nie współpracuje, to nie ma

KULUARY III

także powodu, by zapraszać na przykład członków "Solidarności" 80. Ostatecznie pod głosowanie poddano wnioski, czy w ogóle Zjazd ma zajmować się tym tematem. Za rozważeniem zaproszenia nieobecnych głosowało 113 osób, przeciwko 214, 87 wstrzymało się od głosu.

Podczas konferencji prasowej, prowadzonej przez rzecznika prasowego Zjazdu Barbarę Malak, która do stołu konferencyjnego zaprosiła członków Prezydium Krajowej Komisji Wykonawczej, padło skierowane do Antoniego Tokarczuka pytanie o ocenę inicjatywy Rulewskiego. Antoni Tokarczuk podkreślił, że nie należy traktować wypowiedzi przewodniczącego Regionu Bydgoskiego jako głosu delegacji tego Regionu, a samą inicjatywę ocenił jako "mocno spóźnioną". W konferencji prasowej uczestniczyli ponadto Władysław Frasyniuk, Michał Boni, Lech Kaczyński, Alojzy Pietrzyk, Bogdan Borusewicz, Janusz Pałubicki i Stefan Jurczak.

Barbara Malak przedstawiła obecnych jako tych ludzi, którzy są odpowiedzialni za to, że Solidarność przeprowadziła nas przez trudny stan wojenny. Gdy zapytałam, dlaczego brakuje w szacownym gronie Komisji Krajowej Lecha Wałęsy, pani Barbara odpowiedziała, że nie jest to konferencja przewodniczącego, lecz Komisji.

Konferencję z Wałęsą otrzymali dziennikarze już po wyborach.

Na pytanie (również ECHA) nawiązujące do wypowiedzi Wałęsy o tym, że zgrzeszył wobec Związku i narodu i jaka będzie pokuta, przewodniczący powiedział, że ma na myśli grzechy wobec młodzieży. Nazwał to grzechami ojcowskimi, wspominając coś o tym, że ma ochotę wziąć na kolano. Lechowi wolno. Nie wiem, co na to młodzież.

Jej grupki rozdawały pod Oliwią ulotki S.W. oraz zorganizowały protest pod hasłem GWIAZDA! MIAŁEŚ RACJE! Grupa młodych przeciwna była podwyżkom cen, rozkradaniu gospodarki, komunistycznej gospodarce sowieckiej okupacji, wałęsowskiej komunie i nowej nomenklaturze. Nie było incydentów.

Tematem dyskusji trzeciego dnia były wybory przewodniczącego Związku, przy czym - zwłaszcza wobec podanej błędnie przez PAP informacji, że już poprzedniego dnia wieczorem do komisji wyborczej wpłynęło 6 kandydatur - zdziwienie budziła mała liczba osób zdecydowanych na objęcie tego stanowiska.

- Ludziom zabrakło odwagi - ocenił ten fakt Jan Rulewski. - To skutek okrągłego stołu, przy którym ludziom zabrano sól i pieprz. "Intelektualiści" poszli do parlamentu, stworzyła się dogodna sytuacja dla potworzenia się prywatnych komitetów obywatelskich. Efektem okrągłego stołu było wykastrowanie Związku z Jurczyka, Gwiazdy, prawie mnie... powiedział w wywiadzie dla ECHA.

Obserwatorzy zwrócili uwagę nie tylko na małą liczbę kandydatów, ale na nieumiejętność "wystawienia się na sprzedaż". Z drugiej strony zabrakło drapieżnych pytań, które mogłyby postawić kandydatów w trudnej sytuacji. Korespondentów zagranicznych zaskoczyła letnia atmosfera tej jakże ważnej części obrad, brak precyzji w wypowiedziach Wałęsy, zaś jeśli chodzi o jego kontrkandydatów - bezbarwność zachowania, pomimo klarownie przedstawionych programów. Pewną wesołość wzbudziła była partyjność Słowika w połączeniu z Matką Boską, która mu towarzyszy w kampanii.

Zwycięstwo wyborcze Lecha Wałęsy, będące jednocześnie zwycięstwem jego wizji Związku, nie przyniosło odpowiedzi na podstawowe pytanie o dalszą drogę "Solidarności".

W kuluarach padać zaczęły na przykład pytania o zasięg działania Związku.

Mówi delegat Regionu Wielkopolska - Krystyna Boczoń:

- Zadałam Lechowi Wałęsie pytanie, które pozostało bez odpowiedzi, a jest moim zdaniem ważne: Czy Związek ma zająć się obroną związkowców, czy obroną interesów wszystkich Polaków? Bo coraz częściej spotykamy się z lekceważeniem ze strony nie-związkowców. Mówią: po co mam należeć do

"S", płacić składki, kiedy wy i tak walczycie za nas i za siebie. Sytuacja nasza i ich - w zakładach pracy - niczym się nie różni, mamy takie same siatki płac, nacisk, który wywieramy na różne władze procentuje tak samo dla nich jak dla nas. Tracimy w ten sposób potencjalnych członków Związku, można się też spodziewać zmniejszenia jego liczebności. A i tak wszyscy przyzwyczaili się uważać, że mamy - niezależnie od ich przynależności - obowiązek bronić wszystkich. Tymczasem Związek musi być silny. Kto był na Zachodzie ten wie, że to również działa w drugą stronę: dobre firmy zatrudniają chętnie członków silnych central związkowych, bo za nimi ktoś stoi, ktoś za nich ręczy, to nie są ludzie z ulicy.

Nie wygasły także emocje związane z wywołanym przez Aleksandra Małachowskiego tematem Komisji Rewizyjnej. Powszechne zdziwienie wzbudziło przedstawienie księdza Jankowskiego jako przewodniczącego Komisji Rewizyjnej i jego mające służyć za sprawozdanie stwierdzenie, że uczciwość dotychczasowych władz nie budzi żadnych wątpliwości.

Jan Rulewski ocenił ten fakt jako niezwykle brutalność ze strony KKW. "Oto podstawową działalność Związku referuje osoba duchowna podając nam zamiast faktów prawdy do wierzenia". "Wobec Walnego Zjazdu Delegatów - powiedział - jest to nadużycie".

Zapytany o kulisy tej sprawy Aleksander Małachowski powiedział co następuje:

- Społeczność związkowa została wprowadzona w błąd przez złe zredagowanie zapowiedzi: ks. Jankowski nie był nigdy przewodniczącym Komisji Rewizyjnej, on podjął się - na zasadzie zaufania - przejrzeć pewne dokumenty. Ta praktyka była stosowana np. w Warszawie, gdzie takiej misji zaufania podjęła się grupa ludzi, wśród których był zmarły niedawno prof. Klemens Szaniawski. I wyniki kontroli dokumentów Regionu Mazowsze podano do wiadomości na zjeździe Mazowsza. Tutaj podjął się tego ks. Jankowski. On jest dobrym biznesmenem, zna się na dokumentach, ale oczywiście nie mógł być członkiem Komisji Rewizyjnej, bo Zjazd w 80 roku go nie powołał. Ja byłem - tak

się składa - członkiem tej Komisji, ale w wyniku pewnego nieporozumienia Komisja ta nigdy nie wyłoniła przewodniczącego. M.in. dlatego nie miał kto wznowić jej działania. Jak mówiłem na Zjeździe, podjąłem taką inicjatywę, ale Wałęsa nie odniósł się do niej z entuzjazmem, a ja nie chciałem przewracać Wałęsie keiseni. Odesłał mnie do kogoś, ja tam posłałem kogoś z moich przyjaciół. I jak to w Związku bywa, nie zostało to dokładnie załatwione, a ja w tym czasie podjąłem się takiej samej działalności wobec Mazowsza i nie miałem głowy się tym zajmować. Jak mnie nie proszą to się nie pcham".

Ostatecznie więc, pomimo wykazanego przez delegatów zaufania wobec władz Związku, wyrażonego udzieleniem im absolutorium, a także zaufania dla Lecha Wałęsy ujawnionego liczbą głosów, trudno nie przyznać, że działalność byłych władz NSZZ "S" w pewnych sferach pozostaje tajemnicą.

KULUARY IV

CZY BĘDZIE JESZCZE III ZJAZD?

W czwartym dniu Walnego Zjazdu Delegatów zadałam delegatowi następujące pytanie:

1. Dyskusja zjazdowa ujawniła dość znaczną polaryzację poglądów, zarówno w sferze merytorycznej (programowej) jak i w sprawach personalnych, a zarazem głosowano "na jednego". Czy spodziewa się pan (pani), że spokojnie minie następna kadencja i dojdzie do kolejnego - III Walnego Zjazdu Delegatów Solidarności?

2. Czy wobec wyartykułowanego przez Wałęsę programu: działać będą tak, jak będą to dyktowały okoliczności, ma sens toczona tu dyskusja programowa, a KK będzie mogła realizować przyjętą w końcowej uchwale linię?

Andrzej Kaczkowski (Region Śląsk-Dąbrowski): - Ja myślę, że do zjazdu dojdzie, tylko - wie pani - na I Zjeździe były tłumy, teraz to już jest garstka ludzi, a na III Zjeździe to będzie tylko wzmianka na trzeciej stronie w jakiejś

lokalnej gazecie. Spotkamy się - kilku kombatanów, ale dojdzie. A co do programu, to nikt nie czyta programów. Program powinien być krótki, konkretny i konkretni ludzie powinni być odpowiedzialni za jego realizację.

Wojciech Detko (Dolny Śląsk): - Ja jestem optymistą, zakładając, że nie będzie stanu wojennego nie przewiduję ani tego, że powtórzy się odpływ członków Komisji Krajowej ze Związku, ani że mogłoby nie dojść do III Zjazdu.

Maciej Musiał (Region Wielkopolski): - Tak, dojdzie do III Zjazdu - to nie ulega wątpliwości. Może się większość nie zgadzać ze sposobem w jaki Wałęsa przedstawił swój program, bo to musi budzić sprzeciw, ale rzeczywistość jest taka, że dopóki Wałęsa jest przewodniczącym, to teraz problem jest taki - czy Związek będzie słaby czy silny?

Jan Waszkiewicz (Dolny Śląsk): - Czy dojdzie do III Zjazdu - czasem mam wątpliwości. Wczoraj pokazano nam film z pierwszego zjazdu z 81 roku. Ja tam byłem. Byłem delegatem do władz krajowych. Dziś mam wrażenie kolosalnego odpływu aktywności. Inaczej też wygląda obudowa Zjazdu: nie ma ekspertów, wtedy istniała ogromna potrzeba tego, że się jest w Solidarności lub z Solidarnością. Przyjeżdżali pisarze, aktorzy, włączali się wszyscy, również różne instytucje zwracały się do nas z rozmaitymi sprawami. Teraz pole się zawęziło, może dlatego że Związek wdał się w te negocjacyjno-koteryjne historie, chodzi mi o to działanie w sposób nie masowy. W tej chwili gdzieś ktoś coś uzgadnia z premierem i w ten sposób masa ludzi czuje się zbędna: inni za nas to załatwiają. Taki ciekawy szczegół: poprzednio kiedy pojawił się jakiś minister czy wiceminister na Zjeździe to mu "nawrzucono", a dziś nikt nie nawrzucał Kuroniowi (już po tej wypowiedzi delegaci mieli okazję "nawrzucać" ministrowi Balcerowiczowi). Nawet nie było takiego punktu, jak dyskusja z Kuroniem. Dla mnie to jest prawie na pewno ostatni Zjazd, bo ja też chyba odejdę do innych spraw.

Ryszard Wodyk (Gdańsk): - Czy dojdzie do III Zjazdu, a czemu nie??? Samo głosowanie na Wałęsę świadczy, że nie ma żadnej polaryzacji. A to, że jakaś jest gra wyborcza, że są rozgry-

wane pewne ambicje, to nie należy drzeć szat - to jest normalny koloryt, normalny krój.

Rozmawiała:
Maria Borkowska - "Wolne Związki"

SPRAWY LITEWSKIE NA ZJEŹDZIE

19 kwietnia, podczas II Krajowego Zjazdu Delegatów Przewodniczący NSZZ "S" przyjął Czesława Okińczycza, deputowanego do Rady Najwyższej Litwy, członka Komisji Spraw Zagranicznych, działacza Związku Polaków na Litwie.

Czesław Okińczycz przekazał Lechowi Wałęsie list od Vytautasa Landsbergisa, w którym Przewodniczący Rady Najwyższej Republiki Litewskiej dał wyraz pragnieniu "pomyślnego kształtowania dobrosąsiedzkich stosunków między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Litewską", a także wyraża "głębką wdzięczność za okazane wsparcie i solidarność w trudnych dla Litwy chwilach, gratulując jednocześnie sukcesów w dziele naprawy Ojczyzny i wszelkiej pomyślności na Zjeździe".

Przewodniczący NSZZ "Solidarność" przekazał na ręce Cz. Okińczycza poparcie dla niepodległościowych dążeń Litwinów zaznaczając, że proces usamodzielniania się Litwy powinien przebiegać w sposób pokojowy, w drodze politycznego dialogu. W opinii L. Wałęsy, nie służą temu celowi próby politycznego szantażu i praktyka blokady gospodarczej. L. Wałęsa wyraził ponadto nadzieję, że rozpoczęty dialog pomiędzy Polakami zamieszkającymi na Litwie a Litwinami będzie się rozwijał i ugruntowywał z korzyścią dla obu narodów i państwa litewskiego.

Cz. Okińczycz stwierdził, że społeczeństwo oraz władze litewskie doceniają poparcie płynące z Polski. Jego zdaniem fakt ten powinien pozytywnie wpłynąć na sytuację Polaków zamieszkających na Litwie. Świetnie mówiący po polsku wziął udział w konferencji prasowej. Zapytany przez ECHO na tej konferencji jak sobie wyobraża niepodległość Litwy wybrał z trzech możliwości Polska, Finlandia, Szwecja - Finlandię - a jednak docelowo finlandyzacja!

Lata 1949-53 to okres największego nasilenia represji przeciwko Episkopatowi i duchowieństwu. W tym czasie odbyło się najwięcej procesów księży i zakonników, odebrano Kościołowi większą część jego własności, próbowano bezskutecznie pozbawić jego hierarchię autorytetu w narodzie. Pierwsze programowe hasła ze strony władzy padły na Kongresie Zjednoczeniowym PPR i PPS w grudniu 1948 roku. Już od początku następnego roku łamy "Trybuny Ludu" zapelniają się relacjami z pierwszych procesów duchowieństwa polskiego i ostrymi atakami na Watykan i Episkopat Polski. We wrześniu 1953 roku aresztowany zostaje Prymas Stefan Wyszyński. Ten akt - pozbawienia wolności najwyższego dostojnika Kościoła w Polsce - kończy niejako okres zmasowanych ataków propagandowych i procesów sądowych skierowanych przeciwko duchowieństwu. Do końca 1953 roku propaganda usiłowała uzasadnić celowość internowania Prymasa i własnej linii politycznej wobec Kościoła. Lata 1954-55 przyniosły spadek znaczenia polityki wyznaniowej, aż wreszcie na fali odnowy październikowej 1956 roku po zwolnieniu Stefana Wyszyńskiego następuje podpisanie nowego porozumienia między państwem a Kościołem, co prowadzi do okresu względnej stabilizacji i unormowania wzajemnych stosunków.

DANUTA HARASIMOWICZ

„WICHRZYCIELE WSUTANNACH”

Kościół Katolicki w „nowym łańdziej politycznym”

Ciąg dalszy
z poprzedniego numeru

ROLA PRZYWÓDCY PAX-u, „POSTĘPOWYCH KATOLIKÓW” ORAZ „KSIĘŻY PATRIOTÓW” W STOSUNKACH PAŃSTWA Z KOŚCIOŁEM

BOLESŁAW PIASECKI

Działalność szefa PAX-u - Bolesława Piaseckiego, powołującego się m.in. na ideały katolicyzmu, nie mieściła się w ramach strategii Kościoła wobec komunizmu. Przez całe lata występował przeciwko linii kardynała Wyszyńskiego i Episkopatu. W odbiorze władz kościelnych jego rola miała charakter dywersyjny.

Piasecki - przed wojną skrajny nacjonalista i antysemita, wódz "Falangi", w czasie wojny dowódca partyzantki skierowanej również przeciw Czerwonej Armii, aresztowany przez Rosjan,

później zwolniony, by stać się po wojnie przywódcą prorządowego ugrupowania katolików polskich - PAX-u, a nawet zasiąść w Radzie Państwa PRL.

Proponował Kościołowi strategię niekończących się ustępstw, a swoją rolę w systemie komunistycznym usprawiedliwiał hasłami o jednoczesnym potrójnym zaangażowaniu: katolickim, narodowym i socjalistycznym. Swoją postawę uzasadnił w książce "Zagadnienia istotne", która znalazła się na indeksie ksiąg zakazanych przez Piusa XII. Pisał: "Kierując się dobrem Kościoła i narodu, trzeba mieć odwagę opowiedzieć się po stronie obozu rewolucji. (...) Trzeba odważnie przyjąć spór światopoglądowy z marksistami i wykazać im, że być wierzącym katolikiem, to nie znaczy być reakcjonistą. (...) Najważniejsza jest troska o własną duszę, świat może w tym zadaniu przeszkodzić, więc należy się od niego izolować. Trzeba ogromnego wysiłku ze strony katolickiej w kierunku wyciągnięcia konsekwencji społecznych z Ewangelii, aby powyższe zarzuty marksistów stały się równie nieuzasadnione w teorii jak i w praktyce".

Piasecki twierdził, że istotną konsekwencją postawy katolickiej jest aktywna obecność przy narodzinach i

dojrzeniu "nowej epoki ludzkości", nie należy się również chronić z ziemską postawą ideowo-polityczną za tarczą dogmatów wiary. Zarzucał konserwatyzmowi katolickiemu, że jest historycznym krótkowidzem. Sam krytykował swoją przeszłość polityczną i zalecał uczynienie tego innym, których dawniej cechował "sentymentalny i prowincjonalny konserwatyzm, na którym wielu budowało naiwną perspektywę przyszłości". Był rzecznikiem sojuszu polskoradzieckiego i przyjaźni ze wschodnim sąsiadem. Wszyscy, którzy głosili hasła niepodległościowe winni - według niego - zaangażować się w teoretyczny i praktyczny rozwój socjalizmu. Kto tego nie robi - prowadzi działalność antyniepodległościową. Każdy kto rezygnuje z autentycznie sojuszniczej roli wobec partii - zmniejsza polityczną wolność obywateli.

Piasecki, po zwolnieniu go z więzienia, w lipcu 1945 roku, spotkał się z sekretarzem generalnym KC PPR Gomułą i wręczył mu obszerny memoriał, uzasadniający powołanie katolickiego czasopisma "Dziś i Jutro". Droga z więzienia do szczytów partii komunistycznej była zadziwiająco szybka. Twierdzi się, że Piasecki został z niego

wypuszczony po zawarciu umowy i daniu obietnicy gen. Sierowowi, że będzie tworzył katolicki ruch alternatywny wobec linii Kościoła. Taki stan rzeczy jest wysoce prawdopodobny, zważywszy, że za o wiele mniejsze przeciwkomunistom przewinienia - groziła bezwzględnie kara śmierci. Piasecki do końca życia zaprzeczał takiej wersji wydarzeń. Twierdził, że rozważał ucieczkę za granicę, do czego były już nawet przygotowane paszporty. Ostatecznie postanowił pozostać w kraju i podjąć działalność polityczną. Nie była to decyzja podjęta pod przymusem - był na wolności i mógł uciec z kraju. We wrześniu 1949 roku postanowił wyrazić opinie o tej sprawie i napisał na ten temat artykuł do "Dziś i Jutro", który nigdy się nie ukazał - zdjęty przez cenzurę.

W memoriale do Gomuły Piasecki twierdził, że katolicy chcą przełamać obopólny brak zaufania przez wspólną z marksistami służbę naczelnemu zadaniu budowy i odbudowy państwowości polskiej. Wstępem do podjęcia psychologicznych podstaw konspiracji jest stworzenie prasy mającej możliwości "ideowej i lojalnej krytyki rzeczywistości".

"DZIŚ I JUTRO" I WYDAWNICTWO "PAX"

Hierarchia kościelna odnosiła się początkowo do inicjatywy powstania nowego pisma życzliwie, kardynał Hlond przekazał nawet na ten cel dolarową zapomogę. Grupa skupiona wokół "Dziś i Jutro" uzyskała wkrótce koncesję na wydawanie dziennika katolickiego "Słowo Powszechne" (22.III. 1947 r.). W lutym 1948 roku grupa "Dziś i Jutro" funduje nagrodę za twórczość katolicką w różnych dziedzinach, w maju 1949 roku zostaje założony Instytut Wydawniczy "PAX". Wydawnictwo to w ciągu lat swego istnienia wypuściło na rynek wiele milionów książek, w tym olbrzymie nakłady Pisma Świętego, katechizmów i literatury religijnej. W tej dziedzinie wkład Bolesława Piaseckiego w rozwój kultury religijnej katolików polskich jest bezsporny.

Przy redakcji "Dziś i Jutro" działał Klub Młodych, do którego należeli m.in. **Tadeusz Mazowiecki, Janusz**

Zabłocki, Andrzej Micewski, Ryszard Reiff.

Stowarzyszenie "PAX" powstało formalnie w 1951 roku. Władze nie od razu wydały zgodę na jego działalność, mimo że było to przekształcenie się aktywu grupy "Dziś i Jutro" popieranej przez rząd w członków - założycieli PAX-u. Linia polityczna Piaseckiego została odrzucona i potępiona nie tylko przez Kościół, ale również przez ogromną większość społeczności katolickiej. Przyczyna zawierała się chyba w tym, że szef "PAX-u" akceptował nie tylko oderwane zasady socjalizmu, ale też ponurą, represyjną rzeczywistość stalinowską.

W latach 1949-1956 "PAX" stał się dużą organizacją, poważnym koncernem prasowym i wydawniczym - wszystko to jednak nie zbliżyło go do realizacji głównego celu, to jest do wykazania możliwości istnienia jednoczesnego zaangażowania katolickiego, komunistycznego i narodowego. Społecznie "PAX" pozostał izolowany, a koncesji na partię polityczną nie otrzymał. Książka Bolesława Piaseckiego "Zagadnienia istotne" i pismo przez niego założone "Dziś i Jutro" - zostały decyzją Św. Oficjum potępione, a ich czytanie zakazane dekretem z 8.VI. 1955 roku.

"POSTĘPOWI KATOLICY"

Obok grupy skupionej przy "PAX-ie" do współpracy z nową władzą włączyły się osoby nazywane przez propagandę "postępowymi katolikami". Skupieni oni byli w tzw. Komisji Inteligentów i wchodzili w skład tymczasowych przymusowych zarządów placówek "Caritasu", po przejściu jego mienia przez władze w styczniu 1950 roku. Józef Świątko twierdzi, że zadania zjednywania postępowych działaczy katolickich dla współpracy z reżimem podjął się pod presją - wspomnianego już - gen. Sierowa, Witold Bienkowski. Został on aresztowany przez NKWD w 1944 roku za to, że w czasie okupacji był kierownikiem Delegatury Rządu na okręg warszawski.

W czasie szczególnie ostrych ataków na Kościół "postępowi katolicy" udzielali swoich głosów propagandzie ko-

munistycznej, odcinając się od polityki Watykanu, czy też Episkopatu.

KSIEŻA PATRIOCI

I wreszcie jeszcze jedną z form naskisku na Kościół było sformowanie ruchu tzw. księży patriotów. W założeniu inicjatorów z MBP jego celem miało być podzielenie Kościoła na zwalczające się frakcje, jak to miało miejsce w Rosji przed 1929 rokiem i osłabienie autorytetu Kościoła na zewnątrz.

Józef Świątko przyznaje, że plan ten nie powiódł się. Komuniści nie znaleźli wśród księży szczerych zwolenników. "Księża patrioci" byli to w wielu wypadkach ludzie złamani moralnie i fizycznie przez tagry sowieckie lub hitlerowskie, często osoby słabego charakteru, które podjęły się występowania przeciwko Episkopatowi ze strachu o swoje bezpieczeństwo. Księża ci oddawali władzy cenne usługi polegające na informowaniu organów bezpieczeństwa o nastrojach w kołach kościelnych i wśród wiernych; zasiadali w radach narodowych i w Komitetach Frontu Narodowego, reprezentując w nich rzekomo Kościół; podpisywali "wiernopoddane" listy do Bieruta i uchwały różnych "komitetów pokoju". Otrzymywali za to odznaczenia, pochwały, pieniądze i wynagrodzenie w naturze. Świątko twierdzi, że osobiście wręczał ks. kapelanowi Weryńskiemu talony na sutannę.

W oparciu o dostępne źródła można wysnuć wniosek, że działalność "PAX-u" w początkowym okresie jego istnienia, "postępowych katolików" oraz "księży patriotów" - była inspirowana odgórnie. Służyć miała, najogólniej rzecz biorąc, pozyskiwaniu społeczności katolickiej dla polityki władz wobec Kościoła.

W następnym numerze:

WALKA z KOŚCIOŁEM W LATACH 1949 - 1953

Z DYSTANSU

Dla określenia tego, co się obecnie dzieje w bloku komunistycznym, a właściwie już byłym bloku komunistycznym, dziennikarze często posługują się pojęciem rewolucji. Nazywa się to mianowicie "pokojową rewolucją". I jest to wielkie nieporozumienie. O żadnej bowiem rewolucji mowy nie ma - wręcz przeciwnie.

Używanie takich pojęć świadczy o tym, że język nasz jest do przesady elastyczny. Ta jego cecha znana jest zresztą każdemu, kto musiał żyć w przetrzeźnieniu nowomowy komunizmu. Każdy też, kto żył w tym obszarze, zetknął się z rozmaitymi określeniami, których używała propaganda dla przerażenia publiczności. Sam wielokrotnie czytałem na przykład o "ekstremistach w Solidarności", co dla człowieka żyjącego w normalnym środowisku politycznym i językowym nasuwało od razu dość nieprzyjemne skojarzenia z grupami typu Czerwone Brygady czy Frakcja Armii Czerwonej. Tymczasem każdy przy zdrowych zmysłach i wiedzący, na czym polega cała zabawa językowa, wiedział, że tymi ekstremistami byli po prostu ludzie, których na świecie nazywa się socjaldemokratami, liberałami lub zgoła nawet konserwatystami. Oczywiście - z punktu widzenia komunizmu, byli to właśnie "ekstremiści", gdyż ich działalność godziła w ten wymarzony przez ludzkość ustrój. Rzecz jednak polegała na tym, że frazesy o ekstremistach powtarzane były przez całą normalnie myślącą publiczność na Zachodzie, która z błyskiem przerażenia w oku oczekiwała tylko na moment, w którym Bujak z Michnikiem naruszą ład światowy.

Podobnych przykładów można, oczywiście, przytoczyć więcej. Do nich należy też nazywanie tego, co dzieje się w Polsce, na Węgrzech lub w Czechosłowacji i na Litwie "pokojową rewolucją". Tymczasem, jak już to powiedziałem, z rewolucją mają te przemiany niewiele lub zgoła nic wspólnego. Rewolucja oznacza bowiem, o ile w ogóle rozumiem ten termin, niszczenie starego ładu po to, by na nim zbudować zupełnie nowy, dotąd jeszcze nikomu nie znany, a czasem i przez nikogo nie przeczuwany. Przede wszystkim zaś ludzie o mentalności rewolucyjnej od-

znaczają się tym, iż odrzucają wszelką tradycję jako zło, do którego wracać nie należy. Tymczasem, jak to wyraźnie widać - przynajmniej w Polsce - mamy do czynienia z kultem tradycji, z kurczowym się jej trzymaniem, przynajmniej przez niektórych, jako podstawowego drogowskazu na dalszej (miejmy nadzieję, że pomyślniej) drodze życia społecznego. Powraca się więc nie tylko do tradycji wypróbowanej gospodarki rynkowej bez komicznych nieraz marzeń o "trzeciej drodze" (między kapitalizmem a komunizmem), ale także przywraca się dawne nazwy ulic, symbole narodowe i święta. Co to, na miłość Boską, ma wspólnego z rewolucją? Apage satana!

Można to polskie trzymanie się tradycji nawet wyśmiewać, gdyż jako żywo w niektórych momentach prowadzi ono na skraj paranoi - choćby w tym momencie, gdy wiele czasu sejmowej debaty poświęca się temu, czy przywrócić orłowi koronę ma dodatkowo być przyozdobiona krzyżem, czy nie - ale na pewno nie da się tego zestawiać z żadnym rewolucyjnym działaniem. Widać to nawet w odbudowywaniu polskiego życia politycznego, w którym nowo powstające partie chcą się często uważać za kontynuatorki partii okresu międzywojennego, co w wielu wypadkach sprawia wrażenie mozolnego wznoszenia politycznego skansenu. Podobnych działań można by wskazać więcej: choćby sam przebieg procesu przejmowania władzy z pozostawianiem, przynajmniej na razie (i według mnie w niektórych wypadkach raczej przydługu), starego aparatu urzędniczego. Zmiany są powolne, dokonywane z wyraźnym namysłem i rozważą. Nawet likwidacja molocha RSW "Prasa-Książka-Ruch" odbywała się z szacunkiem dla obowiązującego prawa, zaś odbieranie lokali po partii komunistycznej z pieczołowitym przestrzeganiem prawa własności (skądinąd słusznie, skoro teraz to prawo ma być jednym z fundamentów naszego życia społecznego). Wielu ludzi to postępowanie denerwuje, jednakże nie można mu odmówić pewnej logiki - właśnie antyrewolucyjnej. Rewolucja bowiem - i tak właśnie postępowali z nami komuniści - wprowadza rozmaite nagłe dek-

rety, ukazy i nadzwyczajne pełnomocnictwa nie specjalnie się licząc z tym, co stanowi czy dotąd stanowiło prawo. Ona bowiem sama jest prawem najwyższym i ostatecznym.

Nie wiem, kto pierwszy wpadł na genialny termin "rewolucja demokratyczna", który co jakiś czas pojawia się w różnych publikacjach tego stulecia, lecz uważam, że człowiek ten winien dostać coś w rodzaju odpowiednika nagrody Nobla za umacnianie i rozwój nowomowy: toż to przecież pojęcie dokładnie wewnętrznie sprzeczne, podobnie jak wynaleziony swego czasu "demokratyczny totalitaryzm" generała Pinocheta. Język jest naprawdę cudownie wprost cierpliwy! Znosi ze spokojem wszelkie nonsensy, co zresztą ma i swoją zaletę, gdyż umożliwia istnienie poezji, w której tego typu zabiegi służą zupełnie innym celom i gdy poeta pisze na przykład o "słonecznym księżycu", to nie po to, by nas pozbawiać przysługujących nam praw i wolności.

Mówiąc zaś poważnie: to, co się odbywa w krajach od niedawna komunistycznych, jest po prostu budową (w Rosji, która takich tradycji po prostu - wyjąwszy kilka miesięcy roku 1917: dokładnie między lutym a październikiem - nie ma) lub odbudową demokracji. Zakorzenia się więc obecne życie tych krajów w tradycji kultury Zachodu. Tymczasem rewolucja nie może być, z samej swej zasady, powrotem do korzeni - przeciwnie: jest odcinaniem się od nich, o czym przecież skądinąd bardzo dobrze wiemy. Byłoby więc dobrze, gdyby jednak z tego uręczego i fascynującego intelektualistów terminu zrezygnować. Narzucono go nam we wszystkich dziedzinach życia, nawet w nauce, w której przewrót kopernikański przemianowano beztrosko na rewolucję - to nie to samo. Rewolucja oznacza przede wszystkim życie bez zasad, bezprawie i przemoc - i przy tym, dla spokoju ducha, pozostajemy. Inaczej wkrótce przestaniemy sami rozumieć, o czym mówimy.

Nie oznacza to, rzecz jasna, że w krajach takich jak Polska zabrakło rewolucjonistów i ludzi do rewolucji zmierzających. Nie brak ich nawet wśród postaci skądinąd zasłużonych. W czasie ostatniego posiedzenia Komitetu

Obywatelskiego przy Lechu Wałęsie, którym dowodził teraz Zdzisław Najder, doszło do charakterystycznego dość starcia poglądów: z jednej strony więc wystąpił premier Mazowiecki broniący swego ewolucyjnego i spokojnego programu przemian społeczno-politycznych, z drugiej zaś właśnie sam Wielki Przewodniczący z programem ponagłań i zarzutów o opieszałość i zbytne cackanie się z przeżytkami starego, a postulujący rozwiązywanie spraw zawiłych i wymagających czasu przy pomocy odpowiednich dekretów. Można, oczywiście, rozumieć niecierpliwość i podenerwowanie człowieka, który zawsze odważnie i bezkompromisowo (ale czy rzeczywiście zawsze, czy nikt mu swego czasu nie miał za złe wyczekiwania i przeciągania sprawy?) parł do przodu i który wciąż podkreśla, że "w temacie prezydenta jesteśmy do tyłu" (to w trakcie niedawnego spotkania z Havlem). Nie on jeden zresztą uważa, że przemiany zmierzają do celu zbyt wolno i czasem po prostu zawile. Zapewne w niektórych dziedzinach należałoby i można by było je przyspieszyć, lecz w moim przekonaniu ich powolność jest nie tyle sprawą braku metod rewolucyjnych, ile po prostu braku fachowców: jest to jeden z wielkich i cichych dramatów tego, co się w Polsce obecnie dzieje.

Jedno wszakże wydaje się pewne - i tu przyznać muszę rację mecenasowi Sile-Nowickiemu, z którym na ogół nie mam przyjemności się zgadzać - że mianowicie demokracji nie da się

zbudować metodami niedemokratycznymi. Już od podstaw musi się przyzwyczajać społeczeństwo do poszanowania prawa i zasad - inaczej zejdziemy na drogę bardzo śliską i niebezpieczną. Wszelkie więc rady, że problem można rozwiązać "metodami rewolucyjnymi" są radami poronionymi i szkodliwymi. I o ile rzeczywiście obecnemu rządowi można wiele zarzucić i za wiele poczynić go krytykować, to krytyka konstruktywna winna polegać nie na podszywaniu "rewolucyjnej przemocy", lecz na wynalezieniu alternatywnych, lecz zgodnych z duchem demokratycznym rozwiązań. A tu już zbyt wielu mądrych jakoś nie widać.

Piszę o tym wszystkim dlatego, że widzę, jak na naszej nowej drodze życia mnożą się i piętrzą trudności, z którymi w wielu przypadkach można by było się rozprawić przy pomocy pałki. To, że rząd na takie rozwiązania nie reflektuje, uważam za jego wielką - przy wielu wadach - zaletę. Przeżywamy okres rzeczywiście dramatyczny i zapewne jesteśmy dopiero w jego fazie początkowej: z tego trzeba sobie zdawać sprawę. Mamy przy tym to szczęście, że na czele rządu stoi człowiek, dla którego polityka ma mocne i niewzruszalne podstawy moralne i który właśnie dlatego odrzuca wszelkie rozwiązania rewolucyjne. Nie znaczy to, byśmy musieli akceptować wszystkie jego poczynania: wręcz przeciwnie - pomożemy mu, ale tylko wówczas, gdy nasza krytyka będzie krytyką poszukującą

właściwych, demokratycznych rozwiązań. Takich pomysłów brak dziś najbardziej.

LESZEK SZARUGA

STOWARZYSZENIE TECHNIKÓW POLSKICH I POLSKI INSTYTUT NAUKOWY

z a p r a s z a j a
na odczyt pt.
**"Światowa rola
Solidarności",**
który wygłosi
prof. Jerzy Wojciechowski
z Uniwersytetu w Ottawie.
Spotkanie odbędzie się
dnia 11 maja (piątek)
o godz. 20 w sali górnej
SPK, 206 Beverley Str.

Ś. P.

MARTIN MAZIARCZYK

Dyrektor. Donator.
Wieloletni Członek Wawel Villa Incorporated.
Zasłużony Działacz społeczny.
CZEŚĆ JEGO PAMIĘCI

Zarząd, Dyrektorzy
i Członkowie Wawel Villa Inc.

Jacek Fedorowicz

Data i miejsce urodzenia: 18 lipca 1937 r., Gdynia. Wykształcenie: wyższe (dyplom wydziału malarstwa PWSSP w Gdańsku). W czasie studiów, w roku 1954 Jacek Fedorowicz był współzałożycielem (m.in. ze Zbigniewem Cybulskim i Bogumiłem Kobiela) słynnego teatru studenckiego "Bim-Bom" i był tam odtwórcą głównych ról. Wtedy też zaczął współpracować z prasą jako rysownik-satyryk-aktor. Cykliczne programy telewizyjne "Poznajmy się", "Małżeństwo. Doskonałe" i "Kariera" pisane i realizowane przez tercet Fedorowicz-Gruza-Kobiela były sensacją telewizyjną lat sześćdziesiątych i do dziś są przez wielu uważane za najlepsze programy rozrywkowe prezentowane kiedykolwiek przez polską TV.

Wraz ze wzrostem popularności telewizyjnej cenzura stawiała się coraz ostrzejsza i Fedorowicz przeniósł się do radia. Lata siedemdziesiąte to lata rosnącej popularności jego cotygodniowych felietonów w programie trzecim, wydanych potem jako książki ("Porady Estradowca dla Kolegów Dramatycznych", "W zasadzie TAK", "W zasadzie ciąg dalszy"), a potem magazynu radiowego "Sześćdziesiąt minut na godzinę", w którym Fedorowicz był głównym autorem tekstów i najpopularniejszym wykonawcą, twórcą wciąż żywej postaci "Kolegi Kierownika" i innych, którym użyczał głosu. Dialogując sam ze sobą w kilkunastu (!) rolach jednocześnie wzbudzał podziw dla swego kunsztu wykonawczego, zaś jako autor tych słuchowisk zyskał opinię niestrudzonego tropiciela nonsensów socjalistycznego systemu. Szczyt powodzenia przeżywała "Sześćdziesiątka" w okresie "Solidarności". Niefalszowane w roku 1981 badania opinii publicznej wykazały, że ten magazyn radiowy pobił wszelkie rekordy popularności.

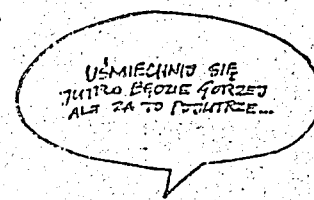
Po wprowadzeniu stanu wojennego Fedorowicz odmówił wszelkiej współpracy ze środkami przekazu kontrolowanymi przez państwo, ale jego teksty, nagrania i rysunki rozpowszechniane były z wielkim powodzeniem w obiegu niezależnym. Był jedynym spośród znanych polskich satyryków działającym wyłącznie w tym obiegu. Zajmował się nie tylko satyrą: jest au-

torem kilku znanych esejów (m.in. "O cenzurze", "Szanse kultury niezależnej", "Przyczyny pijaństwa w PRL", "Teatr studencki po latach"). W roku 1985 zostaje laureatem prestiżowej nagrody kulturalnej podziemnej "Solidarności" za opracowanie graficzne historii związku w formie komiksu dla młodzieży, a w rok później za programy na kasetach video, wśród których prawdziwym szlagierem stają się "Dzienniki Telewizyjne", obezwładniające śmieszne, bezlitośnie wyszydzające komunistyczną władzę i jej służących.

Do roku 1988 władza uporczywie odmawiała mu paszportu, aż wreszcie zgodziła się na jego wyjazd do Australii na zaproszenie rządu australijskiego i Sekcji Polskiej Uniwersytetu Macquarie w Sydney. Fedorowicz wykorzystał to jako okazję do odbycia szeregu wieczorów autorskich w Australii, a potem we Francji, Belgii, Szwajcarii i w Stanach Zjednoczonych. W planie miał Kanadę, Anglię i RFN, gdy nagle zmiany w

Polsce skłoniły go do przerwania tournée. Wrócił do kraju wiosną 1989 i niezwykle intensywnie włączył się do akcji przedwyborczej lansując kandydatów Komitetu Obywatelskiego. W oczach przeważającej części opinii publicznej w Polsce przedwyborcze wystąpienie telewizyjne Fedorowicza było najsukcesowniejsze w całej akcji i w pełni przyczyniło się do zwycięstwa, a z całą pewnością spowodowało porażkę tzw. "listy krajowej" (Barcikowski, Miodowicz, Rakowski, itp.).

W roku 1990 Jacek Fedorowicz znów jest na naszym kontynencie. Tym razem nie na długo. W wybranych ośrodkach polonijnych prezentuje najnowsze teksty satyryczne, nie oszczędzając Mazowieckiego czy Wałęsy, opisuje przepoczwarzanie się "towarzyszy Kierowników" w "panów Socjaldemokratów" i odpowiada chętnie na wszelkie pytania dotyczące sytuacji w kraju.

Jacek Fedorowicz W TORONTO!

Zapraszamy na występy.

Sobota 28 kwietnia, godz. 4:00 w szkole na rogu Dundas i Bloor przy stacji kolejki Dundas Str. W.

Miejsca nielnumerowane. Ilość miejsc ograniczona. Cena biletu \$12.

Bilety do nabycia w przedsprzedaży od 17 kwietnia w

Video Cafe, 73 Roncesvalles Ave., Arkadia Bookstore, 1600 Bloor Str. W., w Video For You Jane Park Plaza, 863B Jane Street przy Eglinton oraz przed wejściem do szkoły.

Niedziela 29 kwietnia, godz. 7:00 w parafii św. Teresy, 10th Street, Etobicoke przy Islington.

Ilość miejsc ograniczona. Bilety wyłącznie przy wejściu, cena \$12.

WACŁAW LIEBERT

FELIETONIK O AUTORZE W POSZUKI- WANIU CZYTELNIKA

Książka! - Niby tylko trochę zadrukowanego papieru, a przecie to ona przede wszystkim budowała cywilizację świata. Ciekawe, czy rola książki skończyła się na zawsze, ustępując miejsca zmyślnej, nowoczesnej elektronice, która teraz ma wychowywać nowe społeczeństwo? Postawmy jednak pytanie, czy te maszyny wyświetlające na ekranach, czy dyktujące nam przez słuchawki przeżutą strawę dają nam to samo co książka?

Już od połowy dziewiętnastego wieku, chociaż zwalczana przez okupujące mocarstwa i opatrywana stemplem "dozwoleno cenzuroju", panowała wszechwładnie nad kulturą Polaków. Fortuny Gebethnerów i Wolffów pochodziły ze społecznego łaknienia książek. Przez austriacką granicę, z Krakowa, czy Lwowa prześlizgiwały się cichcem tomy nie cenzurowane. A potem przyszła ta Pierwsza Wojna Światowa, zawaliły się sztuczne granice i natychmiast zaroilo się od wydawnictw, które zarzuciły krajcały wolną, nie skrepowaną już literaturą.

Byłem wtedy sztubakiem co dzień drepczącym na piechotę z okolic placu Teatralnego aż na plac Trzech Krzyży. Po drodze zatrzymywałem się w cichej kontemplacji przed witrynami księgarni Arcta, Trzaski i Gebethnera. Niestety moje kieszonkowe nie pozwalało mi nawet marzyć o kupieniu wszystkiego, co budziło moje pożądanie. Musiałem zadowalać się wypożyczalnią na Mazowieckiej, gdzie książki pachnące stolarskim klejem i stłalym papierem brało się na nieprzespaną noc na przekór nieodrobionym lekcjom. Głód książki zaspokoilem znacznie później kolekcjonując pomału księgozbiór paru tysięcy tomów. Niestety moloch II wojny światowej pochłoniął mój księgozbiór.

ECHO POLECA

- Od krynolin i pantalonów po bereciki i czapeczki, czyli Old Clothing Show and Sale. 29 kwietnia w Arts Crafts Hobbies Building, Exhibition Place, tel. 366-1310.

- Ontario Science Center zaprasza na Tydzień Astronomii, który trwa do 28 kwietnia. 770 Don Mills Rd., tel. 429-0193.

- 18 doroczna wystawa kotów. 29 kwietnia w Pickering Recreation Complex, 1867 Valley Farm Rd., tel. 1/416/723-7410.

- Z cyklu: "Wkład kultury afrykańskiej w cywilizację światową" - wykład pt. "African Social and Cultural Influences in Contemporary Caribbean Society" odbędzie się 1 maja o godz. 19.30 w McLaughlin Planetarium, 100 Queen's Park, tel. 586-5788).

- Doroczny kiermasz antyków organizowany przez antykwariuszy odbywał się będzie od 1 do 3 maja w North St. Lawrence Market, Front i Jarvis, tel. 222-0666.

- "Jezioro Łabędzie" w wykonaniu The National Ballet od 2 do 6 maja i od 15 do 18 maja w O'Keefe Centre, Front i Yonge, tel. 872-2262.

- W Cafe des Copains, 48 Wellington St.E., tel. 869-0148, w ramach Copains Jazz Festival '90 gra i śpiewa Red Ritchards do 6 maja.

- "22nd International Tournee of Animation" w The Bloor Cinema, 506 Bloor St.W., tel. 532-6677.

Tu na obczyźnie znowu uparcie zabierałem się do kolekcjonowania książek. Teraz niestety nie mogę już ich czytać ze względu na kulawy wzrok.

Czy jestem w moim uporze i mojej miłości do książek wyjątkiem? - Myślę, że tak. Bo nasze tu społeczeństwo odwróciło się do książki plecami. Potrzeby kulturowe i nostalgia za porzuconym krajem załatwiane są bardziej prymitywnie: po prostu przy pomocy pierogów zapijanych "wyborową". Ach, gdyby książki były pijałne!... Amatorzy powieści historycznych mogliby jednym haustem wypić "Ogniem i mieczem", a szukający współczesności jedną szklanką bez zagrychy łykać wszystkie "Miesiące" Brandysa. Może

- "Other People's Money" Jerry Sternera to sztuka o twardych prawach Wall Street. Na deskach The Winter Garden Theatre, 189 Yonge St., tel. 872-5555.

- Melissa Manchester - wokalistka, laureatka Grammy Awards, wystąpi 30 kwietnia w Roy Thomson Hall, 60 Simcoe St., tel. 872-4255.

- Wystawa instrumentów muzycznych połączona z seminariami odbędzie się 5 maja w Automotive Building, Exhibition Place, tel. 485-8295.

ECHO POLECA DZIECIOM:

- Latawcowy Festiwal Czterech Wiatrów - 5 i 6 maja o godz. 10 w Kortright Centre for Conservation, Pine Valley Drive, Kleinburg, tel. 661-6600.

- Jimowi Lovisek, z Toronto Nature Centre, towarzyszyć będzie papuga, krokodyl, wąż boa o długości 1.80 cm oraz jaszczurka 5 i 6 maja w Royal Ontario Museum, 100 Queen's Park, tel. 586-5788.

- Potwory morskie i głębokowodne rekiny będą bohaterami 6 maja o godz. 14 w imprezie organizowanej przez Ontario Science Centre, 770 Don Mills Rd., tel. 429-0193.

- Spring Arts Fiesta organizuje zajęcia umuzykalniające dla dzieci od lat 3 1/2 do 6. Od 2 maja. Zapisy i informacje tel. 486-MUSIC.

OGŁOSZENIE

Tom opowiadań
"Byłe i Niebyłe"
jest do nabycia
w redakcji ECHA.
Cena dol. 15.

PLAN KONKURSU PAMIĘTNIKARSKIEGO

Na konkurs ogłoszony przez Kanadyjsko-Polski Instytut Badawczy w maju ubiegłego roku, którego termin nadsyłania upłynął 31 października 1989 r., wpłynęło 31 pamiętników. Cały materiał został rozdzielony, a następnie przekazany kolejno członkom Sądu Konkursowego: Benedyktowi Heydenkornowi, Marii Zielińskiej i Stanisławowi Zybale, do rozpatrzenia, analizy i oceny.

Na spotkaniu w dniu 10 marca w Ottawie zapadły ostateczne postanowienia, po szczegółowej wymianie zdań na temat wyników konkursu. Stwierdzono, że konkurs należy uznać jako udany. Wpłynęło wiele wysoce cennych prac, które pozwolą na poznanie i zbadanie ostatniej fali polskiej imigracji. Podkreślono, że pamiętnikarze pochodzą z miast i posiadając kwalifikacje zawodowe - inaczej poznawali i przyjmowali Kanadę - aniżeli imigranci poprzednich dwóch fal.

Zgodnie stwierdzono, że jest znacznie więcej pamiętników, które należy wyróżnić, nagrodzić, aniżeli jest nagród i na wniosek p. Stanisława Zybala postanowiono wszystkie nagrody podzielić na dwie. Jurorzy apelują o publikację jak największej ilości pamiętników, a więc nie tylko nagrodzonych i wyróżnionych. Dwóch pamiętników - jako nie odpowiadających warunkom konkursowym - nie omawiano, ale p. Maria Zielińska sugerowała przekazanie jednego z nich - po uzyskaniu zgody autora - archiwum wojskowemu. Drugi: pamiętnik kilkunastoletniej uczennicy proponowała opublikować poza konkursem.

Gdy przystąpiono do omawiania pamiętników jurorzy kolejno prezentowali kandydatów do nagród uwykułając najbardziej istotne wartości pamiętników. Dyskusja - jak to rychło stwierdzono - toczyła się wokół tych samych pamiętników, a różnice dotyczyły niejako hierarchii, a więc stopnia, miejsca na liście nagrodzonych i wyróżnionych.

Maria Zielińska wyraziła przekonanie, że ani wysokość nagrody, ani miejsce w wyróżnieniu nie są istotne. Najważniejszy jest sam fakt publikacji, co już jest dostatecznym uznaniem dla pamiętnikarzy, świadczy bowiem o wartości ich wkładu do poznania losu polskiej imigracji.

Stanisław Zybala wskazał na konieczność szczególnego wyróżnienia pamiętników obrazujących elementy kanadyjskie, a więc zetknięcie się z nową rzeczywistością, codziennymi sprawami. Nawet łzawe pamiętniki są optymistyczne, czytelne, ale pierwszeństwo należy przyznać tym trudnym, to jest pamiętnikarzom, którzy walczyli z różnymi przejawami

dyskryminacji, przeszkodami subiektywnymi i obiektywnymi.

Przed głosowaniem wyeliminowano pamiętniki, w których relacje z Kanady, a więc życia imigranckiego są minimalne, podczas gdy warunki konkursowe głosiły minimum przeżyć z Polski. W kilku innych pamiętnikach pisano tylko o życiu rodzinnym.

Nagrodzone zostały pamiętniki zaopatrzone następującymi godłami: 1-a Szkoła Życia; 1-b Mieczysława Jezierska; 2a Baśka; 2-b Jurek; 3-a Pol Adam; 3-b Anna. Wyróżniono zalecając do publikacji pamiętniki zaopatrzone godłami: J.W.J., Janusz, El Manar.

Instytut dziękuje wszystkim uczestnikom za udział w konkursie oraz gratuluje nagrodzonym i wyróżnionym.

ZARZĄD
KANADYJSKO-POLSKIEGO
INSTYTUTU BADAWCZEGO

FUNDACJA IM. WŁ. REYMONTA W TORONTO

Z A P R A S Z A

na Konkurs Recytatorski Poezji Polskiej pt.

"...znad Wisły są to słowa..."

który odbędzie się 29 kwietnia 1990 r. o godz. 11:00 w Cardinal Newman High School, 2675 Kingston Road, Scarborough, Ontario.

Z serdecznymi pozdrowieniami
Przewodnicząca Komitetu Kultury i Oświaty
JADWIGA GIL

PROGRAM

- Godz. 11:00 - 12:00 - Msza św. poświęcona mowie ojczystej
- Godz. 12:00 - 12:15 (Audytoryum) - 1. otwarcie konkursu, 2. powitanie uczestników, 3. powitanie Przewodniczącej Fundacji Wł. Reymonta, 4. pozdrowienia - goście honorowi
- Godz. 12:15-14:00 - Recytacje w grupach
- Godz. 14:00 - 14:15 - Przerwa (poczęstunek)
- Godz. 14:15 - 15:00 - 1. ogłoszenie wyników, 2. prezentacje zwycięzców 3. koncert laureatów, 4. zamknięcie konkursu

POKOCHAĆ KAPITALIZM

PYTANIA O FUNDUSZE ZBIOROWE (Mutual Funds)

Co to jest "mutual fund" (czyli fundusz zbiorowy)?

Jest to firma inwestycyjna, która otrzymuje pieniądze (wkłady) od inwestorów, po czym przeznacza te pieniądze na zakup inwestycji, a to: obligacji (rządowych i prywatnych), akcji, a nawet nieruchomości i metali szlachetnych. Zakupione inwestycje są własnością inwestorów posiadających wkłady w firmie inwestycyjnej. Decyzje o tym, co kupić, co sprzedać i w ogóle w co zainwestować podejmowane są przez specjalistę (mutual fund manager) lub przez grupę takich specjalistów, z reguły posiadających wykształcenie i doświadczenie w dziedzinie inwestycji.

Ile muszę mieć pieniędzy, by zainwestować?

Dużo mniej niż Państwo przypuszczają. Np. amerykańskie Fundusze Twentieth Century (tel. 1(200) 345-2021) nie wymagają żadnego minimum, przyjmują każdą sumę. Fundusz Templeton Growth (tel. 1(800) 237-0738) wymaga by inwestować \$25 miesięcznie (lub więcej). Inne fundusze mają z reguły minimum rzędu \$500, \$1000 lub \$2,500.

Co zrobić jeśli chcę podjąć pieniądze z funduszu zbiorowego?

Z reguły wystarczy napisać list do funduszu, po czym w przeciągu mniej więcej dziesięciu dni otrzyma się czek. Prawo na kontynencie amerykańskim zabrania funduszom zbiorowym przetrzymania czeku dłużej niż przez siedem dni od daty pobrania pieniędzy, ale fundusze z reguły wysyłają czek natychmiast. W przypadku funduszy typu "money market" pieniądze mogą być

podjęte w taki sam sposób jak z konta czekowego w banku, gdyż fundusze "money market" ofiarowują darmowe cheki swym inwestorom.

Który fundusz jest dobry? Jak wybrać?

Są dwa sposoby. Czytać przynajmniej jedno pismo amerykańskie o profilu finansowym, jak Money, Changing Times, czy Forbes. W Kanadzie np. Financial Times, pismo Forbes, które co roku podaje listę funduszy najlepszych według nich, tzw. Forbes Honor Roll of Mutual Funds, z reguły w numerze sierpniowym lub wrześniowym. Po przeczytaniu i poduczeniu się, w oparciu o znajomość własnych celów, należy wybrać fundusz, który nam najbardziej odpowiada. Niemal każdy fundusz zbiorowy lepiej się nam przysłuży niż bank.

Drugi sposób to zakup funduszu od brokera, któremu możemy zaufać. Ponosimy przy tym dodatkową opłatę rzędu 8 1/2% sumy zainwestowanej (opłata wstępna). Z drugiej strony roczne opłaty dla menedżerów funduszu są niższe w tym przypadku, a sprzedający broker jest pod ręką, by odpowiedzieć na pytania.

Czy można stracić pieniądze w funduszu zbiorowym?

Tak. Dlatego polecam Państwu perspektywę długoterminową w inwestycjach i świadomość ryzyka. Z drugiej jednak strony dobre fundusze w ciągu ostatnich dziesięciu lat urosły o 500-800%. Uzyskanie takiego przyrostu w banku jest po prostu niemożliwe. Dlatego pieniądze oszczędzane na dalszą, bardziej odległą w czasie przyszłość, powinny być jednak zainwestowane.

Jak orientować się, co się dzieje z moją inwestycją?

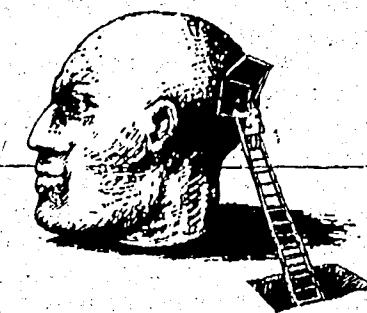
Ceny akcji funduszy zbiorowych (Net Asset Values, czyli NAV) są podawane w sekcjach biznesowych wszystkich gazet codziennych. Większość funduszy ma też darmowy (800) numer, na który można zadzwonić by dowiedzieć się, ile nasze wkłady są warte.

Jakie są opłaty?

Fundusze sprzedawane przez brokerów - opłata wstępna 8 1/2% i roczna opłata około 1/2%, do 3/4% (wliczona w Net Asset Value, więc jej nie widać). Fundusze sprzedające się samodzielnie: opłata wstępna 0% (No-Load) lub 1%, 2% lub 3%, czasem 4 1/2%, czasem też opłata końcowa do 2%. W tej kategorii chlubnym wyjątkiem o niezwykle niskich opłatach są fundusze z grupy Mutual Series (800-448-FUND), których jedyną opłatą jest opłata roczna rzędu 3/4%, ale są one zamknięte dla nowych inwestorów.

KRZYSZOTF OSTASZEWSKI

W kolejnym numerze:
Co się kupuje i sprzedaje na giełdzie.

ZAWISZA NA CZELE

Zawisza Bydgoszcz - beniaminek I ligi, wysunęła się po 24 kolejke na czoło ekstraklasy. I to w pięknym stylu wygrywając w Chorzowie z Ruchem 0:3. Trener Ruchu Wyrobek skarżył się po meczu, że po odejściu z zespołu Chucia i Warzychy Ruch nie ma piłkarza-dyrygenta.

W Legii do dymisji podał się trener Kapela. Trenerem ponownie został Lucjan Brychczy.

WYNIKI 23 kolejki I ligi:

GKS Katowice - Zagłębie Lubin 1:1
Olimpia Poznań - Legia W-wa 2:0
Zagłębie Sosn. - Ruch Chorzów 2:0
Śląsk Wrocław - Górnik Zabrze 2:2
ŁKS Łódź - Widzew Łódź 1:0
Wisła Kraków - Lech Poznań 1:1
Jagiellonia Białystok - Stal Mielec 2:2
Zawisza Bydgoszcz - Motor Lublin 2:1

WYNIKI 24 kolejki I ligi:

Widzew Łódź - Śląsk Wrocław 0:0
Legia W-wa - Zagłębie Sosnowiec 1:0
Ruch Chorzów - Zawisza Bydg. 0:3
Górnik Zabrze - Jagiellonia Biał. 1:0
Zagłębie Lubin - Olimpia Poznań 0:1
Lech Poznań - GKS Katowice 1:1
Motor Lublin - ŁKS Łódź 1:1
Stal Mielec - Wisła Kraków 2:1

TABELA I ligi po 24 kolejkach:

1. Zawisza Bydgoszcz	32	30:17
2. GKS Katowice	32	25:13
3. Lech Poznań	31	33:23
4. Zagłębie Lubin	31	29:19
5. Legia Warszawa	29	22:15
6. Górnik Zabrze	28	28:27
7. Olimpia Poznań	26	24:19
8. Wisła Kraków	26	28:28
9. ŁKS Łódź	25	26:26
10. Ruch Chorzów	22	29:30
11. Zagłębie Sosnowiec	21	21:23
12. Stal Mielec	21	20:28
13. Śląsk Wrocław	20	23:28
14. Motor Lublin	18	13:25
15. Widzew Łódź	12	17:33
16. Jagiellonia Białystok	10	15:35

WYNIKI 29 kolejki II ligi:

Stal Stalowa Wola - Górnik Wałb. 0:0
Siarka Tarnobrzeg - Miedź Legnica 2:1
GKS Jastrzębie - Pogoń Szczecin 3:0
Szombierki Bytom - Bałtyk Gdynia 1:1
Stilon Gorzów - Gwardia W-wa 0:0
Stal Rzeszów - Hutnik Kraków 2:0
Zagłębie Wałbrzych - Polonia Byt. 0:0
Lechia Gdańsk - Odra Wodzisław 1:1
Resovia - JZS Jelcz 0:0
Stal Stocz. Szcz. - Igloopol Dębica 0:3

TABELA II ligi po 29 kolejkach:

1. Hutnik Kraków	41	34:12
2. Stal St. Wola	39	29:13
3. Igloopol Dębica	38	41:25
4. Polonia Bytom	35	27:16
5. Zagłębie Wałbrzych	35	26:16
6. Stilon Gorzów	34	29:21
7. Szombierki Bytom	32	33:26
8. Górnik Wałbrzych	32	25:23
9. Gwardia Warszawa	31	28:26
10. Siarka Tarnobrzeg	31	30:30
11. Stal Rzeszów	29	24:28
12. Odra Wodzisław	28	35:32
13. Lechia Gdańsk	28	27:29
14. JZS Jelcz	27	20:21
15. GKS Jastrzębie	26	24:33
16. Pogoń Szczecin	24	26:32
17. Resovia Rzeszów	23	18:24
18. Miedź Legnica	22	24:29
19. Bałtyk Gdynia	19	24:39
20. Stal Stocz. Szcz.	4	7:54

W FINALE PE AC MILAN - BENFICA LIZBONA

Wyniki rewanżowych spotkań europejskich pucharów.

PE: Bayern Monachium - AC Milan 2:1 (pierwszy mecz 0:1) - awans AC Milan;
Benfica Lizbona - Olympique Marsylia 1:0 (1:2) - awans Benfiki.

PZP: Sampdoria Genua - AS Monako 2:0 (2:2) - awans Sampdorii, Dinamo Bukareszt - Anderlecht Bruksela 0:1 (0:1) - awans Anderlecht.

UEFA: Fiorentina - Werder Brema 0:0 (1:1) - awans Fiorentiny, FC Koeln - Juventus Turyn 0:0 (2:3) - awans Juventus. Półfinały okazały się triumfem drużyn włoskich. Wszystkie cztery zakwalifikowały się do finałów. Puchar

UEFA stał się wewnętrzną sprawą Włoch. Włosi twierdzą, że trudno o lepszy sygnał przed mistrzostwami świata Italia - 90.

MIESZANKA AGENCYJNA:

W Goeteborgu w Mistrzostwach Europy w tenisie stołowym Polak Andrzej Grubba zdobył tytuł wicemistrza. 32-letni Grubba przegrał w finale ze Szwedem Appelgrenem 21:15, 15:21, 21:14, 21:19. W półfinale Grubba pokonał 3:1 swego deblowego partnera Francuza J.P.Gatiena. Appelgren zdobył tytuł mistrza Europy po raz trzeci. Grubba został wicemistrzem po raz drugi (w 1984 r. przegrał w finale w Moskwie z innym Szwedem Bengtsonem). Pozostali Polacy wypadli słabo. Tytuły zdobyli: kobiety - singel Gergelczewa (Bułgaria), debel Batorfi i Wirth (Węgry), mężczyźni - singel Appelgren, debel Lupulescu i Primoraz (Jugosławia). Złoty medal w mikście wywalczyła para francuska Gatien i Xiaoming (naturalizowana Chinka). Natomiast inna Chinka - Yong Tu reprezentująca Szwajcarię zdobyła srebro w singlu. Chinki broniły także barw Norwegii i Austrii. Szwedzi złożyli protest przeciwko występowi Chińczyków w mistrzostwach domagając się dla sportowych imigrantów 6-letniej karencji. MFTS ma zająć stanowisko w lecie br.

W finałach turnieju drużynowego mistrzostw Europy w tenisie stołowym (Goeteborg) Szwedzi wygrali z zespołem RFN 5:2, natomiast Węgierki zwyciężyły zawodniczki Czechosłowacji 3:0. Polki i Polacy zajęli 12 miejsce.

Piotr Molga, nasz reprezentant na szermierze mistrzostwa świata juniorów w austriackim Moedling odniósł duży sukces wywalczając tytuł wicemistrzowski. Polak, reprezentujący "na co dzień" barwy warszawskiego AZS AWF, w finałowej walce na szpadzie przegrał z Włochem Davidem Burroni 0:2 (4:5, 2:5). We florecie mistrzem świata został Olivier Lambert (Francja). W szabli zwyciężył Wadim Gutcal

(ZSSR), a Polacy Marcin Zieliński i Jacek Banaszewski zajęli 5 i 6 miejsce.

Szwed B.Waldegard z angielskim pilotem F.Gallagherem jadąc Toyotą Celicą GT4 wygrali 38 samochodowy rajd Safari. Waldegard zwyciężył w tej imprezie już po raz 4.

W towarzyskim czwórmeczu żużlowym zespołów młodzieżowych w Toruniu wygrali Szwedzi - 44, przed Polską - 31, Danią - 27 i Finlandią - 5 pkt.

Polski biegacz Jan Huruk wygrał tradycyjny przełajowy bieg wielkanocny w Paderborn ustanawiając na 10-km trasie jej rekord - 28.56,28 i wyprzedzając Tanzańczyka A. Shashange - 28.58,17. Wśród pań trzy czołowe lokaty zajęły Polki - Grażyna Kowina - 33.31,0 przed A.Bielińską i V.Kryzą.

Jeździecki Puchar Świata w skokach zdobył w Dortmundzie John Whitaker (W.Brytania) na koniu Milton. Wyprzedził P.Duranda (Francja) na Jappeloup i F.Sloothaka (RFN) na Walzerkoenig.

Najmłodszym ministrem w rządzie NRD Lothara de Maiziere jest 30-letnia Cordula Schubert. Pełni obowiązki ministra sportu.

Koszykarze Lecha Poznań obronili tytuł mistrza Polski wygrywając decydujący mecz "play-off" z Gwardią Wrocław na wyjeździe 104:85 (52:43). Grano do trzech zwycięstw. Dwa poprzednie spotkania Lech wygrał także pewnie 100:69 i 106:74.

Mistrzami Polski w narciarskim dwuboju alpejskim zostali K.Szafrńska (BBTS Bielsko-Biała) przed B.Trzebunią (Start Zakopane) i B.Wróbel (MKN Bielsko-Biała) oraz S.Kraciuk (Legia Zakopane) przed M.Kubicą (AZS Zakopane) i J.Mikolajkiem (BBTS Bielsko-Biała). Zawody rozegrano na Kasprowym Wierchu.

Z funkcji prezesa Polskiego Związku Bokserskiego z powodu złego stanu zdrowia zrezygnował Stefan Adamczak. Wyboru nowego prezesa dokona Rada PZB 6 maja br.

Mistrzostwo Europy w badmintonie wywalczyła w Moskwie Dania wygrywając w finale 5:0 ze Szwecją. Polska zajęła 8 miejsce.

Koszykarze Legii Warszawa utrzymali się w I lidze wygrywając decydujący barażowy mecz z Turowem Zgorzelec 101:84 (50:46).

Nasz mistrz olimpijski w judo W.Legień wygrał kolejne zawody zwyciężając finałową walkę w kat. 86 kg ze Spijkersem (Holandia) w międzynarodowym turnieju w Nieuwegein.

Ginter Knopp - szef zachodnioniemieckiej Firmy Mikrofunk Technik nie wyłoży 2,5 mln DM, które obiecał organizatorom tegorocznego 43 Wyciągu Pokoju. Dał to wyraźnie do zrozumienia, nie stawiając się na niedawnym posiedzeniu dyrekcji wyciągu w Berlinie. Nie będzie więc luksusowych samochodów

TRIUMF POLSKIEJ MARATONKI

Wanda Panfil wygrała rozegrany w niedzielę 22 kwietnia Maraton Londyński przebiegając trasę w czasie 2:26:31. Wśród mężczyzn zwyciężył Szkot Hulton (składa gratulacje Polce) w czasie 2:10:10. Maraton Rotterdamski wygrał wśród mężczyzn Japończyk Taniguchi 2:10:56, wśród kobiet Holenderka Beurskens - 2:29:47. Rozegrany tydzień wcześniej Maraton Bostoński wygrali złoci medalści z Seulu, wśród kobiet Rosa Mota w czasie 2:25:24, wśród mężczyzn Włoch Gelindo Bordin - 2:08:19. Obydwaj otrzymali nagrodę po \$50 tys. Polak Ryszard Marczak zajął z czasem 2:16:44 trzecie miejsce w kategorii Masters (biegacze mający ponad 40 lat) za co otrzymał \$1700 nagrody. Polka Kamila Gradus z czasem 2:28:56 zajęła czwarte miejsce wśród kobiet (\$13 tys. nagrody).

O PLANOWANIU NIE TYLKO FINANSOWYM

Chciałabym się dowiedzieć co to takiego jest to planowanie finansowe i czego ono dotyczy? Nie przypuszczam, żeby odnosiło się do mojej obecnej sytuacji, bo nie mam żadnych finansów, które mogłabym zaplanować. Obydwoje pracujemy i starcza nam na razie tylko na bieżące potrzeby, ale ponieważ będziemy mieszkać w Kanadzie warto byłoby jak najwięcej dowiedzieć się o realiach życia tutaj i mam wrażenie, że wiadomości na temat planowania finansowego mogą mi się w przyszłości przydać, zwłaszcza wtedy, kiedy już będę miała pieniądze.

H.S.

Ma pani rację, że wiedza o kraju, w którym się mieszka pozwala na lepsze skorzystanie z istniejących możliwości i tym samym przyjemniejsze i bogatsze życie.

W Kanadzie, niezależnie czy sobie zdajemy sprawę z tego, czy nie, mamy możliwość wyboru takiego stylu życia i takiej pozycji społecznej i finansowej jaka nam odpowiada.

Planowanie finansowe jest to świadome i systematyczne objęcie kontroli nad naszymi finansami (jakie by one nie były), oraz podjęcie pewnych określonych działań już teraz, aby zapewnić osiągnięcie naszego celu w przyszłości. Punktem wyjścia jest określenie czego chcemy, i to nie ogólnikowo, enigmatycznie, ale w miarę możliwości jak najbardziej szczegółowo, specyficznie. Np. nie wystarczy zdecydować, że chce się mieć dużo pieniędzy, należy również określić co dla nas oznacza dużo pieniędzy; czy jest to \$10,000, czy \$10,000,000? i co jesteśmy gotowi zrobić, żeby uzyskać te pieniądze. Nawet żeby wygrać na loterii musimy najpierw kupić los!

Aby dojść do wybranego przez nas celu dobrze jest wiedzieć dokładnie,

gdzie znajdujemy się w chwili obecnej. Jeśli chodzi o finanse powinniśmy wiedzieć dokładnie, jakie są nasze przychody i rozchody, czyli co się dzieje z naszymi pieniędzmi. Następnie należy zastanowić się, czy obecny sposób rozporządzania naszymi pieniędzmi doprowadzi nas do wybranego przez nas celu finansowego, czy też powinniśmy coś zmienić. Jakże mamy możliwości zmniejszenia wydatków, a jakie zwiększenia dochodów? Co musimy zrobić, żeby zmniejszyć wydatki, a co żeby zwiększyć dochody? Odpowiedź na te pytania będzie indywidualna dla każdego i zależna od tego, co się chce osiągnąć i czy jest to cel długi- czy krótkoterminowy? Jeśli np. chcemy kupić nowy samochód być może wystarczy popracować dłuższe godziny lub postarać się o dodatkową pracę, aby zarobić określoną kwotę. Jeśli chcemy np. mieć wyższy dochód i lepszy standard życia, być może powinniśmy powiększyć swoje kwalifikacje, zmienić

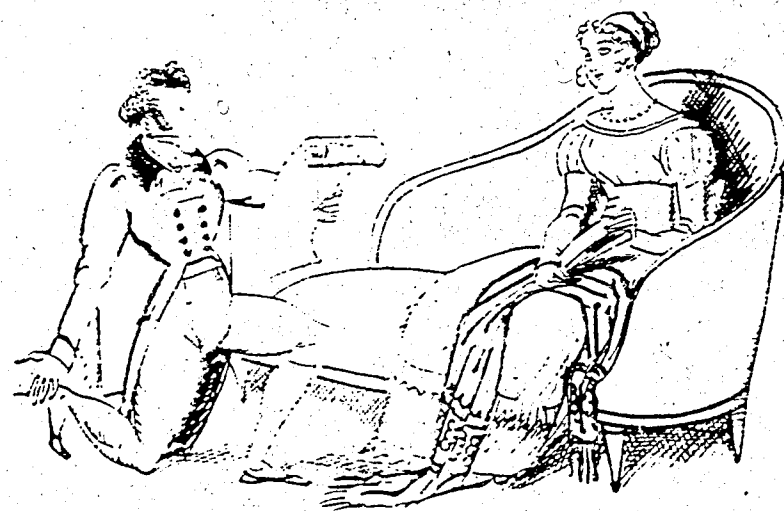
zawód lub też otworzyć własne przedsiębiorstwo.

W naszym planowaniu należy również uwzględnić czynniki, nad którymi nie mamy kontroli. Są to śmierć, choroba i starość. Potrafią one zrujnować nawet najlepiej przemyślany plan finansowy. Mimo że nie mamy nad nimi kontroli możemy złagodzić czy nawet zniwelować ich skutki finansowe poprzez ubezpieczenie na życie (life insurance), na zdrowie (disability insurance) oraz zapewnienie sobie odpowiednich funduszy na starość.

Na pytania dotyczące planowania finansowego, ubezpieczeń, planów emerytalnych i planów szkolnych odpowiadam na łamach ECHA lub indywidualnie tel.: (416) 622-1115 lub (416) 746-5270.

Redaguje:

HALINA BARANOWSKA
M.A. A.J.I.C.

EHT

EMPLOYER HEALTH TAX

In January 1990, the **Employer Health Tax (EHT)** replaced **OHIP** premium payments as a method of contributing towards the cost of health care in Ontario.

Liability for the tax began in January. All employers with permanent establishments in Ontario are required to pay the **EHT** on a monthly or quarterly basis, depending on gross salaries and wages paid to employees.

Employers who are on a quarterly remittance schedule are required to make their first payment no later than April 15, 1990.

Any employers who have not yet received information or remittance statement materials from the Ministry should call any of the following numbers to avoid incurring penalties and interest for tax payments due:

- Metro Toronto 965-8470
- All other areas 1-800-263-7965
- Telephone device for the deaf (TDD) 1-800-263-7776

Ontario

Ministry
of
Revenue

Remo Mancini
Minister

WAKACJE LATEM JAK W POLSCE!

Rodzice z dziećmi
nad jeziorem z piaszczystą plażą!
Najcieplejsze miejsce w Kanadzie!

Synna

OKANAGAN VALLEY!

(pomiędzy Osoyoos i Penticton)

OFERUJEMY:

1 lub 2 sypialnie + pokój dzienny z
kuchnią i jadalnią + łazienka z
prysznicem - bezpośrednio przy plaży!

Ponadto: sauna, whirlpool, kajaki,
łódzie dla dzieci i wędkarzy

ZAPRASZAJĄ

ZOFIA I RICHARD HEITH

Wysyłamy informacje -
napisz lub zatelefonuj

SUNDIAL RESORT MOTEL

VASEAUX LAKE, R.R. No 2

Oliver, B.C. V0H 1T0

TEL. (604) 498-3637

SOUTH ETOBICOKE COMMUNITY LEGAL SERVICES

udziela porad prawnych po polsku,
wyłącznie w czwartki od godz. 14.00 do
16.00, dla osób mogących wykazać się
niskimi dochodami

• sprawy emigracyjne • problemy z
właścicielami domów • sprawy związane
z zasiłkiem dla bezrobotnych • zasiłek
społeczny i rodzinny • emerytury

TEL. 252-7218

2970 Lakeshore Blvd. W. # 303
(Blisko Islington)

ST.STANISLAUS-ST.CASIMIR'S POLISH PARISHES CREDIT UNION

UWAGA... UWAGA...
SPECJALNY

KONKURS
OSZCZĘDZANIA

TERMIN KONKURSU
LIMITED TIME ONLY
MARZEC / MARCH 1 - CZERWIEC / JUNE 1

ZA KAŻDE \$500.00 ZDEPONOWANE NA OKRES
6 - CIU MIESIĘCY MOŻESZ WYGRAĆ JEDNĄ
Z TYCH NAGRÓD I

PIERWSZA NAGRODA
2 BILETY LOTNICZE
DO EUROPY

DRUGA NAGRODA
MAGNETOWID

TRZECIA NAGRODA
KAMERA

W KONKURSIE NIE MOGĄ BRAĆ UDZIAŁU
PRACOWNICY I ICH NAJBLIŻSZA RODZINA
ORAZ CZŁONKOWIE ZARZĄDU NASZEJ
CREDIT UNION

ZACHĘCAMY WSZYSKICH CZŁONKÓW
DO SKORZYSTANIA Z TEJ OKAZJI !!!

KTO POMOŻE?

PROŚBY O POMOC NADESŁANE Z POLSKI DO KONGRESU wTORONTO

KOTONOWICZ Halina, 26-600 Radom,
ul. Świerczewskiego 30 m. 3, wdowa, lat
60, inwalidka III grupy.

JABŁOŃSKA Dorota, 89-631 Męcikał,
woj. bydgoskie, 2 córki (2 i 7 lat), mąż
nieuleczalnie chory.

DETLAFF Agnieszka, 84-120 Władysławowo,
ul. 8 Marca Nr 5 - prosi o ubranie dla 7-letniego syna i 5-letniej córki.
GROMADZIŃSKI Henryk, 74-120 Władysławowo,
ul. Tatrzańska 24, z żoną - niewidomi, oraz 1 dziecko. Prosi też o pomoc dla członków Polskiego Związku Niewidomych na terenie byłego powiatu gryfickiego, którego jest prezesem.

JĘDRZEJEWSKA Stefania, Halina, 62-510 Konin, ul. Górnicza 1 m. 17, wdowa, 52 lata, syn 21 lat po wypadku w marynarce wojennej (pęknięty kręgosłup lędźwiowy).

DURDAKOWIE Halina i Jerzy, 65-138 Zielona Góra, ul. Chynowska 9, proszą o pomoc w umieszczeniu syna (14 lat) w ośrodku rehabilitacyjnym. Przy skoku do wody doznał złamania kręgosłupa szyjnego. Jest po operacji, jest nadzieja odzyskania możliwości chodzenia.
RZESZUTKO Iwona, 23-227 Sulów, ul. Sulów 206, prosi o ubranka dla trojga dzieci w wieku od 5 do 9 lat (2 chłopców i 1 dziewczynka).

Proszą o nawiązanie korespondencji:

KRAWCZYŃSKA Danuta, 72-100 Police/Szczecin, ul. Krasickiego 12c m.14. Samotna wdowa, 2 dzieci.

TWORSKI Tomasz, 97-200 Tomaszów Mazowiecki, ul. Świerczewskiego 44, lat 25, nauczyciel.

Prośba o sponsorowanie nadesłane do PCAG:

TROJANOWSKI Lechosław Jan, lat 35, architekt, dekorator wnętrz, żona lat 30, dr anestezjolog, 2 dzieci. Są w stanie pokryć wszystkie koszty. Adres: Neue Kantstr. 6, 1000 Berlin 19, West Berlin.

Przy Oddziale Ottawskim KPK, z poparciem Zarządu Głównego w Toronto, powstał Komitet Obywatelski w celu przeprowadzenia zbiórki na Fundusz premiera Mazowieckiego.

Zbiórkę na Fundusz, przeznaczony na cele społeczne, zapoczątkowano w Polsce.

Spodziewamy się, że utworzenie Komitetu w Ottawie zachęci inne

W ŚLAD ZA AKCJĄ POMOCY ORGANIZOWANĄ PRZEZ PCAG Z TORONTO

POLSKA W POTRZEBIE!

Komitet Obywatelski wyłoniony przez Kongres Polonii Kanadyjskiej - Okręg Ottawa rozpoczyna zbiórkę na pomoc Krajowi. Chodzi przede wszystkim o ulżenie doli tych rodaków, którzy cierpią w związku ze zmianami systemu ekonomicznego w Kraju (wielodzietne rodziny, bezrobotni, emeryci, itp). Zebrane pieniądze prześlemy na

FUNDUSZ PREMIERA TADEUSZA MAZOWIECKIEGO Z PRZEZNACZENIEM NA POMOC SPOŁECZNĄ.

Dar nasz nie tylko będzie konkretną pomocą, ale również wyrazem naszej solidarności i poparcia w okresie odradzania się polskiej demokracji. Premier Tadeusz Mazowiecki, ciesząc się zaufaniem znakomitej większości społeczeństwa, nie tylko przeprowadza głębokie reformy polityczne i ekonomiczne naprawiając zniszczenia ponad 40 lat, ale musi jednocześnie walczyć o zapewnienie praw Polski do ziem zachodnich. Nadszedł czas na łączenie sił i maksymalną solidarność wszystkich Polaków.

DAR TWÓJ NA FUNDUSZ MAZOWIECKIEGO BĘDZIE TWOJEJ SOLIDARNOŚCI NAJLEPSZYM DOWODEM!

MEDICAL TERMINOLOGY FOR FOREIGN GRADUATE DOCTORS COURSE

KURS JĘZYKA ANGIELSKIEGO DLA LEKARZY

Polish Canadian Community Services wraz z Toronto Board of Education zawiadamia o rozpoczęciu kursu terminologii medycznej dla lekarzy.

Rejestracja 28 kwietnia 1990 roku, godz. 10.00 rano, w szkole Ho-

ośrodki polonijne w Kanadzie do zorganizowania zbiórki na ten cel.

Tylko wysiłek całej Polonii będzie dowodem solidarności z Krajem w tych historycznych czasach.

KOMITET OBYWATELSKI PRZY OTTAWSKIM ODDZIALE KPK

Czeki prosimy wystawiać na "CANADIAN POLISH CONGRESS-RELIEF FUND" i przekazywać na ręce skarbnika, p. L.Kwileckiego, 40 Range Road, Ottawa, Ontario K1N 8J4, tel. 236-1823, lub pełnomocników Komitetu. Zbiórki prowadzone również będą w sali parafialnej po mszach św. Za dary \$25 i wzwyż wystawiane będą pokwitowania na Income Tax. Wszelkie koszty administracyjne zbiórki pokryte będą przez KPK-Okręg Ottawa, tak że

KAŻDY TWÓJ DOLAR,
KAŻDY TWÓJ CENT
PRZESŁANY BĘDZIE DO
KRAJU!
APELUJEMY O HOJNOŚĆ
I POŚPIECH!
TEN DWA RAZY DAJE
KTO SZYBKO DAJE!

Komitet Obywatelski:

Eugeniusz Bystram, Halina Celińska, Mirosława Gawalewicz, dr Zdzisław Jaworski, Wiesław Kuran, Lech Kwilecki, dr Andrzej Makomski, Barbara Rudak, Andrzej Ruta, Andrzej Zaremba.

ward przy 30 Marmaduke Str. (Roncesvalles Ave./Howard Park Ave.).

Prosimy o zgłoszenia telefoniczne pod numerem: 533-9471 Krystyna Mularczyk lub 535-3777 Barbara Dulski.

KURS BEZPŁATNY !!!

WEŹ SIĘ W GARŚĆ

A oto zapowiedziana w numerze świątecznym porcja rad wzięta żywcem z Biblioteki sukcesu M.R. Kopmayera.

ZACHOWAJ SPOKÓJ

Kipling pisał: "Zachowaj głowę, gdy dokoła każdy swoją traci".

W obliczu każdego kryzysu ważne jest oko cyklonu. Jak wiadomo cyklon to potworna niszcząca siła wirujących mas powietrza. Rzadko kto pamięta, że w samym środku, w oku, panuje zupełna cisza. Wyciągnij z tego wniosek! Gdy nadejdzie nerwowa burza, musisz utkwąć swe oczy w centrum absolutnej ciszy i spokoju. Gdy inni szaleją, ciskają się, szarpia i krzyczą, próbując zagłuszyć to, czego nie potrafią racjonalnie rozwiązać - pozwól, by wyczerpali swój potencjał, wyrzucili z siebie gniew w obliczu niewzruszonej ściany ciszy. Przeczekaj cierpliwie nie słuchając obelg. Wyłącz swój umysł. Zatop swe myśli jak podczas zasypiania w wyobrażonej płaszczyźnie barwy. Oświeł ją wesołym strumieniem światła. Albo zanurz się w miękką gęstą mgłę, szarość. To skutkuje w relaksacji, wyłączeniu się i zasypianiu.

Spokój umysłu to jedyna droga do racjonalnego rozwiązywania problemów, panowania nad ludźmi trudnymi, konfliktowymi bez względu na to, jak są arogancy czy wrodzy. Spokój umysłu to ochrona przed zniszczeniem systemu nerwowego, którego odporność maleje z każdym atakiem złości. Bądź łagodny.

SKARBY KRÓLA SALOMONA

Salomon mawiał: "Łagodna odpowiedź uśmierza zapalczliwość, a słowo, które rani pobudza tylko gniew". "Łagodny jest pełen rozumu. Porywcz - ujawnia głupotę".

Powiadają, że Salomon był mędrcem. Czy nie wynika z jego mądrości kilka cennych i aktualnych do dziś wskazówek.

- Wybieraj zawsze łagodną od-

powieź na padające zarzuty. Nawet gdy są niesprawiedliwe.

- Unikaj raniących słów. Zastanów się co mówisz i czy nie zranisz kogoś bliskiego tak trwale, że nigdy go już nie odzyskasz.

• Hamuj porywczność. Zobacz jaki jesteś śmieszny.

- Nawet w gniewie trzymaj się realiów. Nie przesadzaj, nie uogólniaj, nie rań.

PEDANCIK

SPOD PARAGRAFU

W ubiegłym tygodniu przedstawiliśmy jak postępować w wypadku trudności w ściąganiu pieniędzy. Wskazaliśmy również typ dochodów, które czynią dłużników w świetle prawa wolnymi od długów. Biada, jeśli podzyrowaliśmy takiej osobie pożyczkę i okazała się nieuczciwa. Zanim więc zdecydujemy się na zostanie żyrantem, sprawdźmy czy znajomy nie podpada pod którąś z tych kategorii. Dobrze jest także wiedzieć, na ile jego problemy finansowe nie prowadzą do bankructwa.

Oznaki poważnych trudności finansowych są łatwe do przewidzenia. Potrafią je rozpoznać z łatwością wykwalifikowani urzędnicy bankowi. Kierują się kilkoma zasadami. Są one szczególnie ważne w okresie nadciągającej recesji i wysokiej stopy procentowej. Oto one:

- Od kilku miesięcy bilans kart kredytowych nie ulega istotnemu zmniejszeniu;
- Jeśli musimy dokonać jakiegoś zakupu, szukamy towaru o najniższej zaliczce (down payment);
- Nie jesteśmy w stanie spłacać pożyczek powyżej wymaganego minimum;
- Otrzymujemy wezwania do zapłaty zaległych sum;
- Coraz więcej dochodu zaczyna zjadać procenty na kartach kredytowych;

- Bierzymy zbiorczą pożyczkę (consolidation loan), a mimo to dług na kartach rośnie;
- Zaczynamy używać kart kredytowych do opłaty regularnych wydatków domowych takich jak jedzenie, czynsz, rachunki domowe.

Jedną z głównych przyczyn bankructw prywatnych jest nieumiejętność

gospodarowania kredytem. Prawdziwym nieszczęściem jest nadużywanie kart kredytowych. Są one dobrodziejstwem tylko dla tych, którzy są w stanie spłacać rachunki na bieżąco.

Jeśli ktokolwiek znajduje się w wyżej opisanej sytuacji, powinien natychmiast zgłosić się do wierzycieli (nawet jeśli jest nim bank czy spółdzielnia kredytowa) i przedstawić swoją sytuację, prosząc o zawieszenie części spłat lub rozłożenie ich na dłuższy termin, tak by na bieżąco nie zaciągać długów na codzienne wydatki.

Po poradę można się zwrócić i uzyskać ją bezpłatnie lub za minimalną opłatą w biurze "consumerdept counseling services", które działają w Brytyjskiej Kolumbii, Albercie, Manitobie i Ontario oraz Quebec. Informacji powinien udzielić najbliższy bank.

TEMIDA

KOMUNIKAT

Do pocztów sztandarowych i organizacji, biorących udział w dniu 6 maja w pochodzie z okazji 199 rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja.

• Zbiórka o godz. 10.00 na parkingu Tower's przy Dundas St. W. i Bloor Street W.

• Przemarsz na Roncesvalles Ave. do kościoła św. Kazimierza.

Kongres Polonii Kanadyjskiej
Okręg Toronto

Z D R O W I E

ESKULAP - OPIEKUN LEKARZY

Przychodząc do apteki, gabinetu lekarskiego, czy też biorąc w ręce opakowanie leku niejednokrotnie możemy zauważyć charakterystyczny znak węża. Znak ten słusznie kojarzy się z medycyną - wąż Asklepiosa (albo też w łacińskiej wersji - Eskulapa) jest bowiem symbolem sztuki lekarskiej. Jego znaczenie wywodzi się z mitów i wierzeń greckich.

W religii greckiej Asklepios jest przykładem bohatera, który doznał szczególnej czci boskiej. Według literatury, Asklepios był synem Apollona i dziewczyny imieniem Koronis. Koronis zmuszona przez ojca, zdradziła boga i poślubiła śmiertelnego człowieka. Za wzgardzonym bratem ujęła się bogini Artemida, zabijając dziewczynę strzałami z łuku. Apollo w ostatniej chwili uratował syna. Wychowaniem Asklepiosa zajął się centaur Chiron. W jego grocie uczył się on sztuki leczenia. Bogini Ate dała mu umiejętność wskrzeszania zmarłych. Naraziło go to na gniew władcy świata podziemnego, Hadesa jak i boga bogów Zeusa. Ten ostatni ukarał Asklepiosa śmiercią, Apollo uzyskał jednak dla syna przebaczenie, a wskrzeszony Asklepios został zaliczony do grona bogów. Tak to przedstawiają mity.

Miastem Asklepiosa było miasto Epidauros. W starożytności istniało wiele miejsc kultu tego boga. Węże, które kojarzyły się Grekom ze światem podziemnym były symbolem boga uzdrowiciela. W Grecji część niejadomych gatunków węży traktowano prawie jak zwierzęta domowe i częsty był widok dzieci bawiących się z węzami. W świątyni stał posąg Asklepiosa i tylko w czasie wielkich uroczystości religijnych otwierano drzwi świątyni. Thumy przybywających wtedy pielgrzymów wiązały nadzieje na wyzdrowienie, które miało nastąpić właśnie

podczas nocy spędzonej w tej świątyni. Poprzedzały ją pewne czynności do których należało oczyszczenie za pomocą wody ze świętego źródła jak i złożenie ofiary z koguta co miało zapewnić choremu przychylność boga. Pielgrzymi uważali, że sam Asklepios z nimi rozmawia i dotyka ręką chorych części ciała. Już wtedy byli ludzie, którzy w to wszystko nie wierzyli i traktowali to jako oszustwo. Spostrzegli oni, że kapłani korzystając z ciemności i snu pielgrzymów, zabierają z ołtarza dary przeznaczone dla Asklepiosa. Do Asklepiosa zwracano się nie tylko z poważnymi dolegliwościami. Ludzie wierzyli, że bóg może im pomóc w najbardziej prywatnych kłopotach.

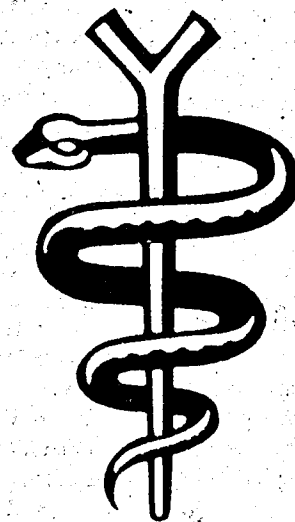
Pomoc jednak nie była tak całkiem bezinteresowna. Asklepios, jak i wszyscy starożytni bogowie, wymagał darów. Niezłożenie obiecanych ofiar powodowało gniew, a niekiedy zemstę boga. Dla wielu ludzi pobyt w mieście Epidauros trwał szereg tygodni. Badania przeprowadzone współcześnie wykazały, że na

terenie wielu świątyń znajdują się źródła, których woda zawiera liczne związki mineralne, skuteczne w wielu chorobach i stosowane w wodolecznictwie.

W Rzymie wprowadzono kult boga greckiego, uznając go za twórcę i opiekuna zawodu lekarskiego. W języku łacińskim nazwano Asklepiosa Eskulapem, ale formy kultu pozostały greckie. Do gorliwych wyznawców tego boga należał rzymski cesarz Julian, nazywał on Asklepiosa zbawcą grzesznej duszy chorego ciała.

Od tego czasu wiedza medyczna przeszła wiele przeobrażeń doskonaląc się stale dzięki nowym osiągnięciom nauki, ale i jednocześnie bogacąc się na wiekowych doświadczeniach. Charakterystyczny znak węża stał się międzynarodowym symbolem sztuki medycznej, symbolem ludzi, którzy poświęcają swe życie misji niesienia pomocy chorym.

LIDIA DOBOSZ, M.D., N.D.
TEL. 534-0050

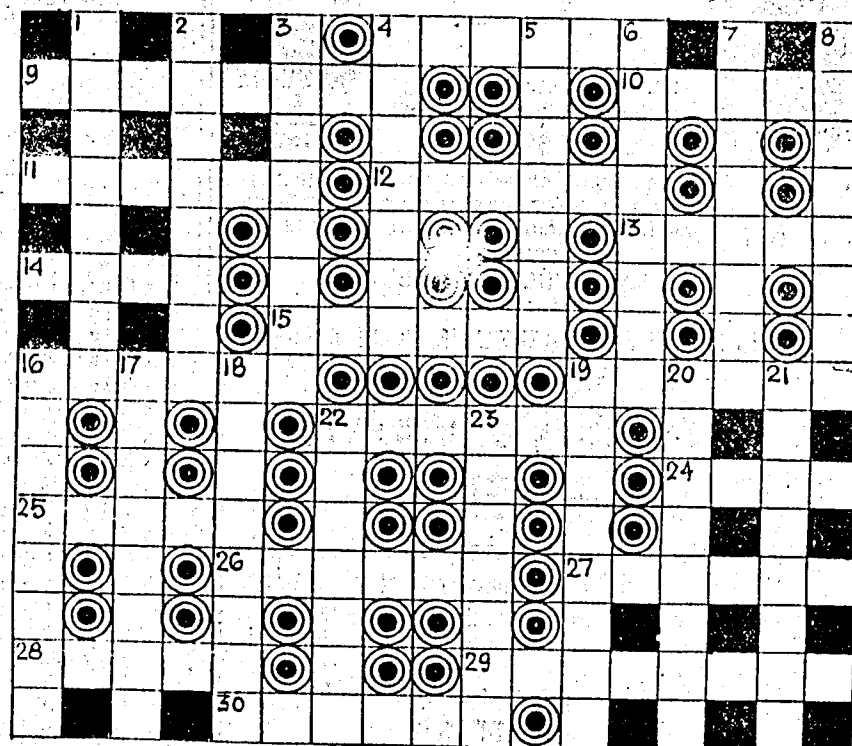

POZIOMO:

- 4 Określony sposób, metoda postępowania
- 9 Trudni się sporządzaniem imitacji, podając je za oryginały
- 10 Okrywa stół
- 11 Lęk, obawa
- 12 Do malowania paznokci
- 13 Plakat
- 14 Rechoczący płaz
- 15 Odrobina płynu
- 16 Kubańska metropolia
- 19 Symbol władzy monarchy
- 22 Pogardliwie o pomocy kuchennej
- 24 Urządzenie kuchenne do zmywania
- 25 Zuch, śmiałek
- 26 Element łańcucha
- 27 Nieboszyk, zmarły
- 28 Niezwykle zdumiewające historyjki
- 29 Ciężka obraza, ubliżenia
- 30 Śmieszność, zabawność

PIONOWO:

- 1 Człowiek niezaradny, niezdara
- 2 Ryzykowna wyprawa
- 3 Metoda wykonywania prac, zwłaszcza w malarstwie
- 4 Polewa, glazura
- 5 Kasza z bulw mianio
- 6 Grzęzawisko, bagno
- 7 Forma utrzymująca fason butów
- 8 Odgałęzienia tchawicy
- 16 Gospodarstwo rolne w krajach Ameryki Łacińskiej
- 17 Banija
- 18 Morfina lub kokaina
- 19 Potwarz, oszczerstwo
- 20 Publiczne posiedzenie sądu
- 21 Roztargnienie
- 22 Pewna ilość, określona kwota
- 23 Bohaterstwo, męstwo

Rozwiązanie krzyżówki z poprzedniego numeru

POZIOMO: Sztampa, Morze, Meander, Kleks, Limit, Kanwa, Awizo, Sagan, Czas, Talizman, Program, Kadr, Rama, Binokle, Czwartek, Krab, Wanad, Etyka, Wyrób, Le-gia, Alibi, Pukanie, Nożyk, Trakcja.

PIONOWO: Smalec, Premia, Sekta, Trening, Maskotka, Amonal, Pałasz, Odnoga, Orion, Amorek, Anemia, Znacwa, Sprawa, Amen, Irak, Opór, Ryba, Ikebana, Odyniec, Zniżka, Adwent, Tercet, Rogoża, Bramka, Wyspa, Alina.

BRYDŻ NR 93

ZADANIE

WE po partii.
A K W 8 4 3 2 D 10 7
6 10 5 4 2
K 6 4 W EA 8 7 3
K 8 5 3

W N E S
1 kier pas pas
4 piki pas ...

Wist as, król kier, S dołożył trójkę i damę... W trzeciej lewie zagrałeś asa pik, obrońcy do-łożyli do koloru. Jak rozgrywasz dalej?

ROZWIĄZANIE

Licytacja wyjaśniła, że szansa na korzystne położenie asa trefl jest niewielka. Twoja nadzieja może być podział kar 3-3, przy konfiguracji DW 10 u N lub DW x, Dxx - jeśli przy granie króla, asa karo, N się nie odblokuje. Ale nie musisz liczyć na tak sprzyjające układy lub zachowanie się obrońców. Przy trzech lub mniejszej liczbie kar u N, grę wygrasz zawsze, jeśli rozegrasz następująco:

Przejdź do dziadka atutem, przebij kiera, zagraj króla, asa karo i na ostatniego kiera wyrzuć z ręki blokę karo. Przy lewie utrzy-ma się N i każde jego zagranie przyniesie Ci brakującą lewę.

DAMA PIK

SZACHY NR 99

ROZWIĄZANIE ZADANIA NR 98

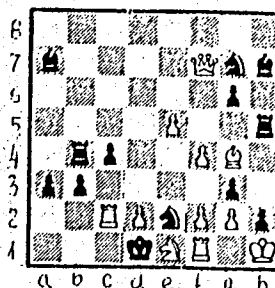
1. He5 - e3! Hd1 - a4
2. He3 - f4 + Ha4 : f4
3. Se5 - d7 x
2. - " - Sh3 : f4
3. Se5 : g4 x

1. - " - Gh7 - e4
2. He3 - d4! Hd1 : d4
3. Se5 : g4 x

2. - " - ruch dowolny (poza w/w)
3. Se5 : g4 lub d7 z matem

1. - " - Wa3 - a4

ZADANIE NR 99
Aleksander Goldstein
L'Echiquier de Paris 1950
I nagroda

Białe zaczynają i dają mat w 3 ruchach.
Rozwiązanie w następnym numerze.

GRAORZ

Hubert Węsierski, Ivan Grgić
2342 Bloor St. W., Toronto
Tel. 762-5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej produkcji, wyrabianych przez wysoko wykwalifikowanych polskich rzeźników według tradycyjnych polskich receptur

CENY KONKURENCYJNE

DWA DOBRZE ZAOPATRZONE SKLEPY MIĘSNE W KITCHENER

WALESA'S MEATS & DELI

331 B King St. W., Kitchener, 741 - 5383
270 Bleams Rd., Kitchener, 893 - 6666

Pieczywo, wędliny, sery, słodczyce, czcety, świeże mięso. Można zamówić 1/2 krowy lub świni.

NOWY POLSKI SKLEP

"POLKA" DELIKATESSEN

ZAPRASZA

- Polecamy bogaty i smakowity wybór wędlin sporządzonych wg tradycyjnych receptur polskich
- Artykuły delikatesowe z Europy, w tym z Polski
- Codziennie dostawy świeżego pieczywa i nabiału

3482 LAWRENCE AVE. E., SCARBOROUGH, ONT.
TEL. 289-0379

EUROMEX INC.

IMPORTATION - DISTRIBUTION - SERVICE

WSZELKIE MASZYNY PIEKARSKIE, CUKIERNICZE I RESTAURACYJNE
NOWE I UŻYWANE.
SPRZEDAŻ NA DOGODNYCH WARUNKACH.
URZĄDZENIA KOMPLETNE DLA ZAKŁADÓW GASTRONOMICZNYCH

ZADZWOŃ DZISIAJ PO LISTĘ URZĄDZEŃ

TEL. (514) 522-6992, TELEX 05560344
PIOTR SOWA

SPECIAL - MASZYNA DO KROJENIA CHLEBA

NAJNIŻSZE CENY TOWARÓW DO POLSKI

Dostawy w cyklu 14-dniowym. Dowolnie zestawiaj skład paczki. Zamówienie minimum 5 kg.

Ilość	Nazwa towaru	Cena CDS	Razem
x 1 kg	Cytryny	2.60	=
x 1 kg	Pomarańcze	2.60	=
x 1 kg	Grejpfruty	2.60	=
x 1 kg	Mandarynki	2.80	=
x 100 g	Czekolada gorzka	0.90	=
x 100 g	Czekolada mleczna	0.90	=
x 100 g	Czekolada orzechowa	1.00	=
x 400 g	Bomboniera	4.20	=
x 300 g	Cukierki witaminowe	3.40	=
x 1 op	Guma do żucia (60 g)	0.90	=
x 250 g	Kawa ziarnista brazylijska	2.40	=
x 1 kg	Kawa ziarnista brazylijska	8.00	=
x 3 kg	Kawa ziarnista brazylijska	20.00	=
x 100 g	Herbata cejlońska	1.30	=
x 25 szt.	Herbata ekspresowa norm.	1.30	=
x 25 szt.	Herbata ekspresowa różana	1.30	=
x 400 g	Herbata instant cytrynowa	2.50	=
x 800 g	Czekolada w proszku	4.80	=
x 250 g	Kakao	2.00	=
x 200 g	Rodzynki kalifor.	1.30	=
x 200 g	Migdały kalifor.	2.30	=
x 200 g	Wiórki kokosowe	1.60	=
x 400 g	Pasta czekl.orzech.	2.70	=
x 500 g	Margaryna mleczna słonecz.	2.10	=
x 1 l	Olej jadalny roślinny	5.20	=
x 500 g	Ryz (USA)	2.10	=
x 400 g	Mąka kartoflana	1.90	=
x 3 op	Budyń czekol. i waniliowy	1.40	=
x 5 kg	Mąka	6.50	=
x 5 kg	Cukier	6.50	=
x 500 g	Pieprz czarny	6.00	=
x 100 g	Sardynki w oleju	1.20	=
x 200 g	Filet śledziowy w pom.	1.40	=
x 200 g	Ser żółty krojony	1.90	=
x 450 g	Szynka w puszcze	4.80	=
x 340 g	Szynka mielona	2.50	=
x 1 l	Sok pomarańczowy	2.60	=
x 840 g	Brzoskwinie w puszcze	3.10	=
x 0.33 l	Piwo w puszcze	1.50	=
x 200 g	Orzeszki ziemne solone	1.30	=
x 1 szt.	Pasta do zębów (fluor)	1.40	=
x 1 szt.	Mydło toaletowe Fa	1.20	=
x 3 kg	Proszek do prania	12.50	=
Razem:			

Ubezpieczenie i dostawa paczki:
BEZ OPŁAT w Kanadzie i w Polsce.

Załączam Cheque lub Money Order na sumę ogółem CDS

NADAWCA: tel:

ODBIORCA: tel:

Zlecenia przyjmuje: **COPYA-TRADE,**
291 Lois Crescent, TIMMINS, Ont. P4P-1G6
TEL. 705-268-6875 (po 6 pm); TEL. 416-266-1456 (po 6 pm);
FAX 705-268-9181 (bez przerwy).

Horoskop tygodnia

26 kwietnia - 2 maja

BARAN: 21 marca - 20 kwietnia

Początek tygodnia pod znakiem przygotowań do bardzo ważnego spotkania. Nowo poznana osoba pochłonie Twoją uwagę. Zauroczony będziesz jej wdziękiem i temperamentem. Nareszcie ruszy z martwego punktu sprawa o wielkim ciężarze gatunkowym. Ważny znak - Waga, unikaj Lwa. Dzień miły - czwartek, liczba szczęśliwa - 5.

BYK: 21 kwietnia - 21 maja

Refleksyjne nastroje. Wiele interesujących i głębokich przemyśleń. Kiełkuje ziarno optymizmu? A wszystko chyba z powodu zakochania. Mniej odporni gubią racje rozumu i poczucie odpowiedzialności. Uwaga: roztargnienie może przysporzyć wielu kłopotów! Sprzyja Ci Byk, unikaj Ryb. Dzień miły - sobota, liczba szczęśliwa - 8.

BLIŹNIĘTA: 22 maja - 21 czerwca

Powodzenie. Zawsza wyraży uznania i komplementy. Już na początku tygodnia ważne spotkanie, na którym zapadną istotne, nie tylko dla Twoich losów, decyzje. Trudno wykluczyć pozytywne, stymulujące niepokoje serca na tle zaborczej miłości. W pracy wysoka temperatura. Nie zawiedziesz się na Strzelcu, unikaj Raka, bo nie sprzyja Ci. Dzień ważny - środa, liczba szczęśliwa - 4.

RAK: 22 czerwca - 22 lipca

Udany tydzień. Niektóre sprawy ułożą się nawet niespodziewanie pomyślnie. Przede wszystkim duże ożywienie w sercu. Pewna przelotna znajomość nabierze nagle całkiem innego, nieprzeczuwanego wymiaru. W pracy ruch. Zwłaszcza Raki interesu mają przed sobą ciężki, ale pożyteczny tydzień. Stawiaj na Barana, ale unikaj Bliźniąt. Dzień miły - wtorek, liczba szczęśliwa - 5.

LEW: 23 lipca - 23 sierpnia

Nowe emocjonujące doświadczenia. Sympatyczny wypadek we dwoje. Fascynuje Cię towarzystwo osoby obdarzonej niespotykanym wdziękiem. Zazdrość w oczach kolegów? W pracy mimowolnie sprawisz komuś przykrość. Dlaczego nie naprawisz swego błędu. Bierz pod uwagę Wodnika, ale Ryb unikaj. Dzień ważny - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 3.

PANNA: 24 sierpnia - 22 września

Różnie się będzie wiodło Pannom w tym tygodniu. Początkowo dezorientacja i zagubienie. Niecierpliwość złym doradcą! Dodatkowe punkty dla odpornych psychicznie, elokwentnych i dobrze zorganizowanych. Pamiętaj o tym, aby pielęgnować dobre kontakty z przełożonymi. Znaki przychylnie - Panna i Ryb. Kontrowersyjny jest Baran. Dzień miły - środa, liczba - 7.

WAGA: 23 września - 23 października

Zamieszanie. Zal i pretensje do całego świata. A w gruncie rzeczy nie ma większych powodów do zmartwień. Dlaczego kłopoty codzienności rzutują na Twój nastrój? Zanedbujesz się drobiazgami, a na rozwiązywanie spraw o znaczeniu pierwszo-

rzędnym nie starcza Ci sił. Zapomnij o Pannie, ale liczą się Ryby. Dzień ważny - czwartek, liczba szczęśliwa - 5.

SKORPION: 24 października - 22 listopada

Konsolidacja wartościowego związku starej daty. W pracy dobre prognozy. I choć prawdopodobnie trzeba będzie stawić czoła wielu przeciwnościom losu, właśnie w wyniku brawurowej akcji ratunkowej zwrócisz na siebie uwagę znaczących osób. Serdeczny znak - Baran. A Waga będzie się chciała odegrać za spotkane kiedyś przykrości. Dzień miły - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 7.

STRZELEC: 23 listopada - 21 grudnia

Barwne przeżycia. Romantyczne klimaty serca. Tajemnicze zwierzenia. Wielkie emocje i wielka nadzieja. Wraci wiara we własne możliwości. Również w pracy nie zaznasz nudy. Wiążące decyzje wpłyną na rozwój wydarzeń nie tylko tego tygodnia. Jeśli się należycie i metodycznie zorganizujesz, będziesz w stanie przenosić góry. Nie zawiedziesz się na Koziorożcu, ale Raka unikaj. Dzień miły sobota, liczba - 6.

KOZIOROŻEC: 22 grudnia - 20 stycznia

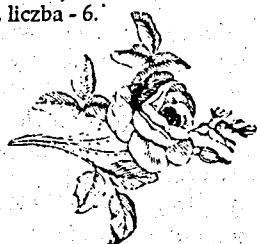
Nie jeden Koziorożec przystąpi do niezbyt czystej rozgrywki wprowadzając w błąd swego partnera. Wyrzuty sumienia? A na dodatek trzeba będzie na jakiś czas odłożyć realizację prywatnych planów. W pracy zamieszanie, narastają zaległości, a Ty podejmujesz następne zobowiązania! Myślisz poważnie o innym Koziorożcu? Słusznie! Ale unikaj Raka! Dzień ważny - środa, cyfra szczęśliwa - 8.

WODNIK: 21 stycznia - 18 lutego

W życiu osobistym nie zabraknie rozczarowań, a szczęście było tak blisko. Nie warto jednak wyolbrzymiać niepowodzeń, ani rozdzierać szat, ponieważ los szykuje sporo miłych niespodzianek. W pracy wartki nurt wydarzeń. Nareszcie możesz chwycić pomyślny wiatr w swoje żagle. Pod koniec tygodnia sympatyczne spotkanie w interesach. Ważny znak - Strzelec, z Wagą lepiej nie zaczynać. Dzień miły - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 2.

RYBY: 19 lutego - 20 marca

Dlaczego podejmujesz przedsięwzięcie z góry skazane na niepowodzenie? Z uporem brniesz pod prąd i nie przyznajesz się do błędów, a nawet sam podziwiasz własny upór. Rozwiązanie problemów odkładasz z dnia na dzień. W połowie tygodnia konieczność rozstrzygających postanowień w sprawach rodzinnych. Bierz pod uwagę Bliźnięta, a unikaj Koziorożca. Dzień ważny - niedziela, liczba - 6.

ECHO

KTO SIĘ URODZIŁ

26 kwietnia: Jak Jan Pietrzak - satyryk

Wspaniały kochał. Wielbiciel płci odmiennej. Miłość i trwałość domowego ogniska jest jego szczęściem prawdziwym. Dobry rodzic jak większość Byków. Ciekawe, że zdolny bywa do głębokiej kontemplacji i rozważań filozoficznych, wykazuje życiową mądrość i przenikliwość. Zaniedbany w dzieciństwie staje się wygodnym sybarytą.

27 kwietnia: Jak Edward Gibbon - historyk, Samuel Morse - twórca telegrafu i alfabetu

Jest rezolutny, pomysłowy, wytrwały. Może być zarówno dobrym kierownikiem jak i wykonawcą. Zrównoważony, sympatyczny i koleżeński ma wszelkie cechy gwarantujące powodzenie, zwłaszcza że bywa urodziwy. Dzięki wytrwałej pracy i życzliwości znajomych ma szansę osiągnąć wysoką pozycję.

28 kwietnia: Jak Stanisław Lorenz - historyk sztuki

Skromny, uzdolniony artystycznie, o bogatym życiu wewnętrznym. Chętnie idzie z pomocą innym. Charakteryzuje się dużą intuicją i wrażliwością. Bywa nieszczęśliwy w miłości, grozi mu całkowita utrata majątku, a to z powodu obrony własnych przekonań, ideałów. Mimo tych przeciwności losu, niełatwo go zniszczyć czy załamać.

29 kwietnia: Jak Hirohito - cesarz Japonii

Skupiony na własnym domu i rodzinie, kocha dzieci i utrzymuje serdeczne stosunki z krewnymi. W otoczeniu budzi zaufanie. Z wad najcięższych - to łakomstwo, które na starość może dać znać o sobie w kłopotach ze zdrowiem.

30 kwietnia: Kazimierz Wielki - król Polski, Duke Ellington - kompozytor

Naprawdę zapałający w sobie. Ma w co patrzeć. Jest wybitnie uzdolniony, w dziedzinach ścisłych. Rodziców czeka ciężka praca nad jego wykształceniem i wychowaniem. Zaniedbany wychowawczo staje się kolekcjonerem przygód damsko-męskich i zmysłowych ekscesów. Urodzony o wschodzie słońca ma sporo sił żywotnych.

1 maja: Jak Witold Doroszewski - językoznawca

Jest oszczędny, z głową do interesów, jest towarzyski i obrotny. Ożywia się wieczorem i nocą. Dobrze czuje się w towarzystwie płci odmiennej, choć nie jest ani babiarzem ani panią lżejszych obyczajów. Jest umysłem praktycznym, o sporych talentach organizatorskich. Kocha życie rodzinne.

2 maja: Katarzyna II - cesarzowa rosyjska

Przeżywa mocno stosunki z ludźmi. Cechuje go wielkie przywiązanie do przyjaciół, usposobienie ma pogodne, stałe. Konserwatywny i lojalny. Pożyteczny członek różnych towarzystw i społeczności.

I na tym kwietniowym horoskopie urodzinowym kończy się nasza astrologiczna psychozabawa "Kto się urodził", która trwała okrągły rok. Osoby, które chciałyby skompletować horoskopy urodzinowe mogą je otrzymać w postaci kopii z wybranej daty numeru lub egzemplarz gazety. Cena \$1.25 + \$1.00 przesyłka.

KA LENDARZYK ECHA

26 kwietnia, CZWARTEK

Klaudiusza, Marceliny, Marii, Marzeny

27 kwietnia, PIĄTEK

Teofila, Zyty

28 kwietnia, SOBOTA

Marka, Pawła, Walerii

29 kwietnia, NIEDZIELA

Hugona, Piotra, Roberta

30 kwietnia, PONIEDZIAŁEK

Katarzyny, Mariana

1 maja, WTOREK

Ameli, Jeremiego, Filipa

2 maja, ŚRODA

Anatola, Anatazego, Eugeniusza, Zygmunta

DOMOWE ZDROWE LODY

*Robi się ciepło. Co byście tak Państwo powiedzieli na domowe lody. Prawdziwe bez sztucznej farby, środków konserwujących, naładowane kaloriami?

Wbrew temu co się powszechnie uważa, lody są bardzo proste w wykonaniu. Należy przygotować plastikowy szczelnie przykryty pojemnik. Może być kilka pojemników po śmietanie czy twarogu. Truskawki z Meksyku są w sklepach w dużych miastach na okrągło, bywają jagody i maliny inspektowe. Na lody nadają się też morele, śliwki, brzoskwinie, kiwi, banany i inne miękkie owoce. A oto przepis:

LODY OWOCOWE

25 dkg przecieru owocowego, 4 łyżki cukru, sok z cytryny, małe pudełko śmietanki kremówki (cream).

Umyte owoce zmiksować na surowo z dodatkiem cukru, soku z cytryny i

śmietanki. Puszczą masę przełożyć do pojemnika lub pojemniczków. Pozostać na 4 - 5 godzin w zamrażalniku.

Podawać w szklanych pojemniczkach. Jeśli chcemy "dokalorycznić" z bitą śmietaną z aerozolu. PYCHOTA!

ODWIEDŹ POLSKĘ LUB INNE KRAJE EUROPY KORZYSTAJĄC Z DUŃSKICH LINII LOTNICZYCH

STERLING

WARSZAWA	OD	\$729.00
ŚWINOUJŚCIE	OD	\$679.00
SZTOKHOLM	OD	\$779.00
BUDAPESZT	OD	\$779.00
PRAGA	OD	\$799.00
WIEDEŃ	OD	\$749.00

Prosimy również zainteresować się naszymi wycieczkami na POLUDNIE EUROPY oraz statkami po Morzu PÓLNOCNYM i BAŁTYCKIM.

Rezerwacji można dokonać w

100 University Ave., Suite 807

Toronto, Ont., Canada, M5J 1V6

TEL. (416) 595-1244

Telex 06-22186-Pedersen, W.T.

UNITY TRAVEL

PIELGRZYMKA DO YOUNGSTOWN

Federacja Polek w Kanadzie Ogniwo 11 urządza wycieczkę-pielgrzymkę do Our Lady of Fatima Shrine w Youngstown N.Y. W dniu 8 lipca br. odjazd autobusów spod Credit Union przy ul. Roncesvalles Ave. lub z parkingów polskich parafii za zgodą ks. proboszcza poszczególnych parafii. Autobusy odjadą o godz. 8.00 rano, powrót około 8.00 wieczór. Program wycieczki Toronto-Buffalo zatrzymujemy się na wielkiej otwartej plaży do godz. 13.00 (pierwsza, 01.00 wyjazd do Youngstown. 2.00 godz. Msza św., 3.00 godz. procesja i Różaniec. Uroczystość Matki Boskiej Częstochowskiej z kazaniem i mszą św. w języku polskim. W tym dniu jest również zjazd Polonii amerykańskiej.

Koszt wycieczki \$30.00 od osoby. Wszyscy polscy kapłani mają przejazd opłacony przez Ogniwo 11. ZAPRASZAMY. Prosimy dzwonić 243-7594 do 9.00 wieczorem. Bardzo ważne posiadanie dokumentu przekroczenia granicy USA.

KAWAŁ Z BRODĄ usłyszany w Moskwie. Gorbaczow podczas spotkania z Bushem wypytuje się go, jak to się dzieje, że jego polityka odnosi takie sukcesy. Bush odpowiada: "to bardzo proste - ja mam dobrych doradców". No dobrze - pyta Gorbaczow, ale jak dobrać sobie takich doradców? Bardzo proste - odpowiada znowu Bush - każdego kandydata na doradcę poddaje małowemu testowi. Pytam go: kto to jest - jest synem mojego ojca, a nie jest moim bratem. "No i co?" - pyta się Gorbaczow. "No nic" - mówi Bush. "Jak facet odpowie, że to ja, Bush - to zostaje doradcą". Gorbaczow jest zachwycony: "To rzeczywiście doskonały test. Muszę go zastosować u siebie". Po przyjeździe do Moskwy każe wołać Ligaczewa. "Igor - mów - chcę ciebie zrobić moim głównym doradcą, ale musisz mi odpowiedzieć na jedno pytanie. Kto to jest: jest synem twojego ojca, a nie jest twoim bratem?". Ligaczew

prosi o dzień zwłoki na zastanowienie. Spotyka się z Jelcynem i zaczyna go bajerować "Słuszaj Borys, dużo wam zaszkodziłem, ale teraz chcę to naprawić. Michaił chce mnie zrobić swoim doradcą. Jak nim zostanę, to was z kolei zrobię swoim doradcą. Będziecie trzecim po Gorbaczowie w całym Sojuszu! Odpowiedzcie mi tylko na jedno pytanie - kto to jest - jest synem twojego ojca, a nie jest twoim bratem". Jelcyn bez większego wahania odpowiada: "To ja sam". Ligaczew zadowolony biegnie do Gorbaczowa i mówi, że osoba z zagadki, to Jelcyn. Na to Gorbaczow: "O! durak ty, Ligaczew. Wszyscy wiedzą, że to Bush!". Dowcip dowcipem, ale najciekawsze z tego wszystkiego, że jeszcze przed wojną opowiadano ten sam kawał o hrabim Guciu i jego fryzjerze z Marszałkowskiej. No cóż, czasy się zmieniają.

IMIGRACJA

Pytanie: W zeszłym numerze było napisane, że wujek albo ciocia może mnie sponsorować w kategorii DC-2, ale że są potrzebni dodatkowo 4 sponsorzy. Dlaczego?

Odpowiedź: To była pomyłka redakcji. Sponsorstwa Kongresowe lub przez Kościół (dla osób za granicą) są kwalifikowane jako kategoria DC-3. Ta sama kategoria dotyczy grupy 5 sponsorów, którzy zgłoszą się bezpośrednio do biura imigracyjnego z planem przyjęcia sponsorowanej osoby.

Kategoria DC-2 natomiast, dotyczy wyłącznie osoby, która ma rodzinę w Kanadzie, np. wujka. (Kuzyn już się nie liczy, bo to nie jest najbliższa rodzina). W takim przypadku, sponsor może w Toronto zgłosić się do biura imigracyjnego przy 4900 Yonge St. (koło Sheppard Ave.). TYLKO to biuro załatwia wszystkie kategorie sponsorstw z zagranicy drogą korespondencyjną. Tam należy wziąć przy drzwiach dużą brązową kopertę. W środku są szczegółowe instrukcje. Formę należy wypełnić, dołączyć kopię potrzebnych dokumentów i z powrotem wysłać pocztą do biura imigracyjnego. Takie sponsorstwo nie kosztuje, jeśli sponsorstwo jest pod kategorią DC-2. To znaczy, że sponsorowana osoba musi być poza Polską. Dla ułatwienia urzędnikom imigracyjnym, należy zaznaczyć dwie rzeczy: (a) że jest to kategoria N.B. Koszta manipulacyjne wszystkich innych podań wzrastają prawie podwójnie od 1 maja br.!

Pytanie: Jaka jest różnica pomiędzy kategorią DC-1 a DC-4?

Odpowiedź: DC-1 oznacza rządowe sponsorstwo, czyli rząd wszystko finansuje. Na takie sponsorstwo czeka się bardzo długo. DC-4 jest zarezerwowane dla osób, które mają pieniądze i mogą się sami sponsorować. Trzeba mieć ok. \$5-6 tys. na osobę. (W zależności od indywidualnej sytuacji, nawet \$4 tys. może wystarczyć). Osoby kwalifikujące się w tej kategorii nie mają prawa oczekiwać żadnej pomocy i muszą poradzić sobie na własną rękę. Sami, bez żadnego sponsorstwa, zgłaszają się do ambasady kanadyjskiej.

HANIA SOKOLSKA
TEL. 766-4779

GDAŃSKIE LWY

Cieżkie przyszły czasy na polskie portowe miasto Gdańsk. Król pruski Fryderyk uwziął się je zdobyć za wszelką cenę. Kusił gdańskich mieszczan przywilejami, słał osadników i szpiegów. Gdy to nie pomogło zaczął gnębić uparte miasto cłem, nakładanym na płynące do portu Wisłą statki.

W końcu otoczył wojskiem i odciął od reszty świata, grożąc, że zniszczy miasto. Słała Rada Miejska do Polski prośby o pomoc. Na próżno. Polska już nie była w stanie pomocy udzielić.

Złożona z Polaków Rada Miejska postanowiła dać świadectwo tym czasom. Ozdobić swój ratusz, wbrew pruskiej nawale gdańskim herbem z polską koroną. Niechaj podtrzymują ją na wieki i dodają ludowi męstwa gdańskie lwy.

Rzeźbiarz, mistrz Daniel bardzo się do roboty zapalił. Wiedział, jak bardzo potrzebny jest taki właśnie portal obleżonemu miastu. Jak oddać jednak, w płaskorzeźbie coś więcej niż tylko herb miasta znany z pieczęci? Czas nagiął. Musiał szybko mistrz Daniel swą pracę zakończyć.

Wkrótce też nastąpiło odsłonięcie nowego portalu w gmachu ratusza miejskiego. A było to w owych czasach wielkie widowisko. Zgromadził się tłum mieszczan by nowe dzieło podziwiać. Ale gdy opadła zasłona po tłumie przeszedł szmer niezadowolenia. Mistrz się pomylił! To niemożliwe!

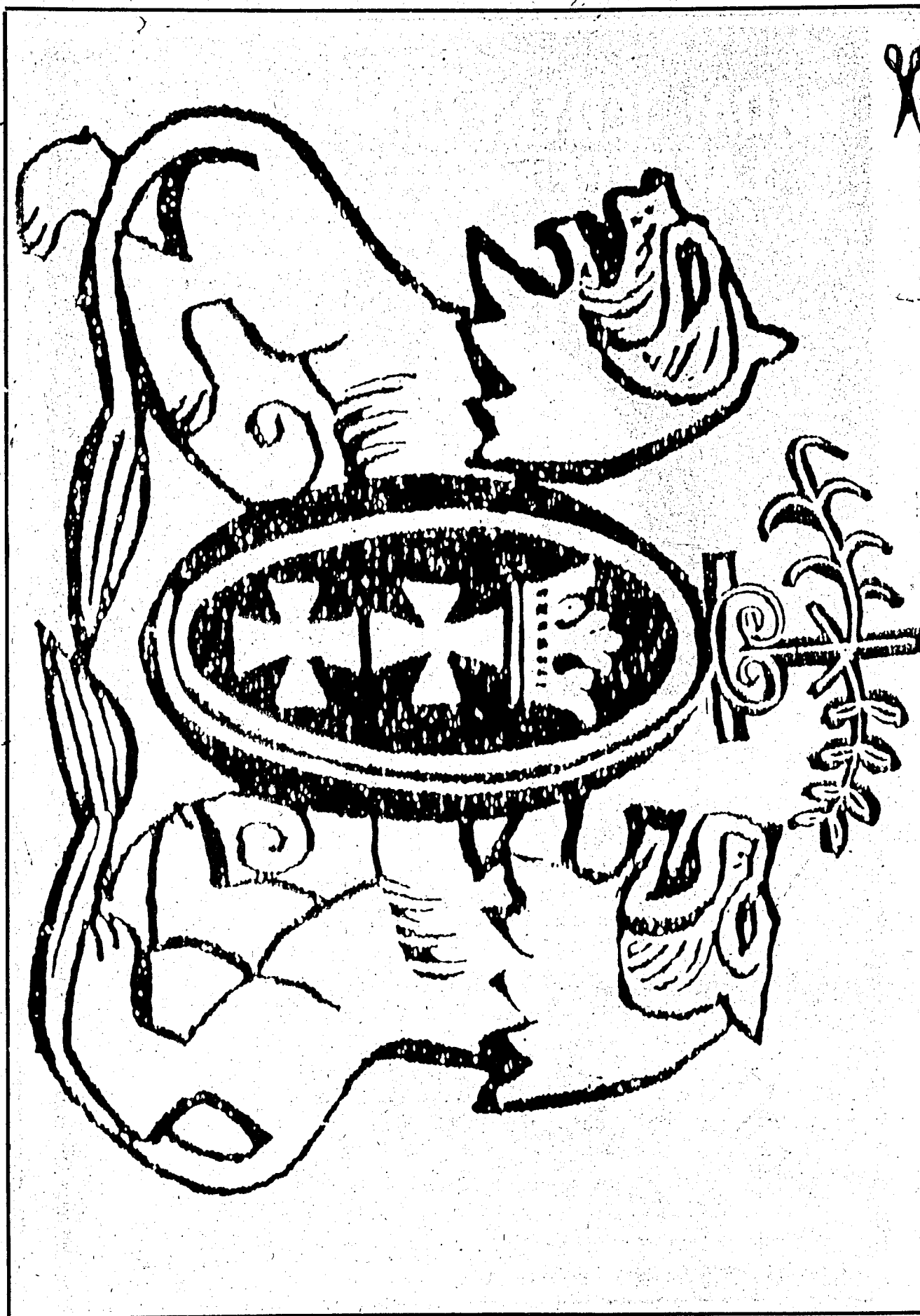
Piękne, kamienne lwy podtrzymujące herb miasta zamiast spoglądać na siebie, jak na cechowych sztandarach, zwróciły głowy w jedną stronę! Spoglądają ku ulicy Długiej, ku Złotej Bramie, ku Królewskiej Drodze! W stronę Polski! Jakby stamtąd oczekiwały pomocy.

I wtedy zrozumiano "błąd" mistrza; tylko tą drogą mogła przyjść pomoc do miasta. Mistrz Daniel wyrzeźbił coś więcej niż herb.

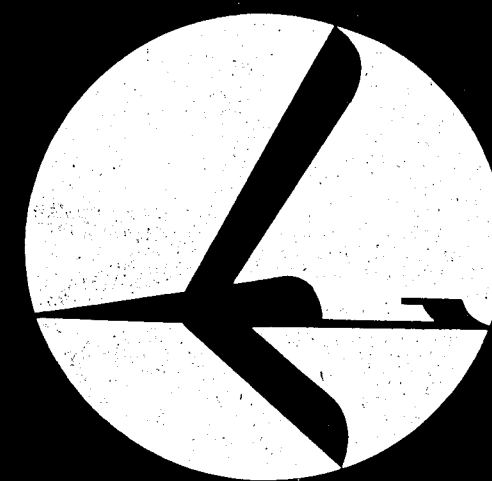
Na próżno. Pomoc nie przyszła. Królewskim traktem wkroczyły do miasta pruskie wojska. Zostały w Gdańsku przez półtora wieku. A jednak doczekały się kamienne lwy polskiego panowania. Trwają nadal na portalu równie piękne jak w dniu swych narodzin. A polska nazwa miasta Gdańsk znana jest dziś wszędzie. Czy wiesz dlaczego?

ATM NOWY SERWIS
AUTOMATYCZNY
KASJER

Z możliwością dokonania
-Wpłat i wypłat pieniędzy z konta:
czekowego, udziałowego, srebrnego
i dziennego.
- Spłat pożyczek.
-Przelewów pieniędzy
pomiędzy kontami
w Credit Union.
Maszyna ta
znajduje się
w naszym nowym
biurze w Mississauga
przy 3621 Dixie Rd.

NADAL JEDYNE LINIE LOTNICZE ŁĄCZĄCE BEZPOŚREDNIO KANADĘ Z POLSKĄ

Możesz lecieć do Warszawy innymi liniami z przesiadką
w Amsterdamie, we Frankfurcie, nawet w Helsinkach.
Lub...

Możesz lecieć do Warszawy jedyną bezpośrednią linią... LOTEM!

Regularne połączenia LOTU non-stop do Warszawy z Montrealu, z Nowego Jorku i z Chicago zapewnią pasażerom najwygodniejszą podróż do Polski w miłej i bezstroskiej atmosferze.

Tegoroczne ceny przelotów są nadal konkurencyjne dla

podróżujących LOTEM do Polski. Dodatkową atrakcją jest zwiększona norma bezpłatnego bagażu.

Wszystkie polonijne biura podróży służą wszelką informacją oraz dokonują rezerwacji na połączenia LOTU.

POLSKIE LINIE LOTNICZE · POLISH AIRLINES

LOT

Ważna informacja dla klientów PLL LOT

PLL LOT zawiadamiają że czynne są następujące bezpłatne połączenia telefoniczne (long distance) dostępne dla agencji w całej Kanadzie do połączeń z biurami LOT-u w Montrealu i Toronto.

Połączenia z biurem w Montrealu: 1-800-361-9071 dostępny z rejonów (area codes): 418, 514, 613, 819

1-800-361-1017 dostępny z rejonów (area codes): 204, 306, 403, 403N, 506, 604, 902

Połączenia z biurem w Toronto: 1-800-668-5928 dostępny z rejonów (area codes): 416, 514, 519, 613, 705, 807, 819

Arkadia CAFE BOOKSTORE

Poleca polskie książki, albumy, podręczniki, słowniki, karty pocztowe oraz serdecznie zaprasza do kawiarerii

1600 Bloor Street West (koło Dundas)

TEL. 533-8011

Godziny otwarcia - poniedziałek 12.00 - 18.00, wtorek - sobota od 10.00 - 20.00

Przyjmujemy w komis nowe i używane książki, płyty i kasety. Dobre ceny.

UNICAR AUTO COLLISION & Paint Centre

Południowe Etobicoke, 81 Shorncliffe Rd.

Mamy wyposażenie, które pozwala na naprawę takich samochodów jakich inne warsztaty nie chcą nawet oglądać.

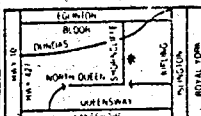
- naprawy powypadkowe • malowanie
- prostowanie ram • zabezpieczenia przed korozją

MIAŁEŚ WYPADEK?

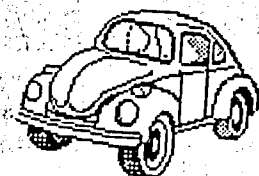
PAMIĘTAJ! Możesz wybrać nas. To dobry wybór. Bezpłatne kosztorysy napraw • Całkowite rozliczanie z firmami ubezpieczeniowymi

- Holowanie • Samochody zastępcze na czas naprawy.

Duża zniżka na kompletne malowanie

(416) 239-7377

AUTO DRIVING SCHOOL
The Helpful Professionals

Wojtek Antczak

Licencjonowany instruktor jazdy udziela lekcji oraz przygotowuje do egzaminów państwowych (Kat. "G")

270-8145

res. 536-5454

bus.

900 Dufferin St. ste 215 Toronto, Ontario

UWAGA
Polonia w Toronto i okolicy
POLISH ALLIANCE (TORONTO)

CREDIT UNION LTD.

2150 Bloor St. W.

(wejście od wschodniej strony budynku)

Tel. 762-9523

otwarta

codziennie od 10⁰⁰ - 2³⁰ po poł. i od 7³⁰ - 9⁰⁰ wiecz., Wt.
wtorki tylko od 10⁰⁰-12³⁰ po poł., soboty od 10⁰⁰-12³⁰ po poł.

Konta depozytowe...	9 1/2%	rocznie
Specjalne konta depozytowe... (oprocentowane na każdy dzień depozytu)	9%	rocznie
3-miesięczne certyfikaty...	9 3/4%	rocznie
3-miesięczne certyfikaty (min. \$ 50.000)...	10 1/4%	rocznie
6-miesięczne certyfikaty...	11 1/4%	rocznie
6-miesięczne certyfikaty (min. \$ 50.000)...	11 1/2%	rocznie
1-roczone certyfikaty...	11%	rocznie
1-roczone certyfikaty (min. \$ 50.000)...	11 1/4%	rocznie
3-letnie certyfikaty...	10 1/4%	rocznie
3-letnie Non-redeemable...	10 1/2%	rocznie
3-letnie certyfikaty (min. \$ 50.000)...	10 1/2%	rocznie
R.R.S.P.		
Demand Deposit...	11 1/2%	rocznie
1-roczone Term Deposit (min. \$ 10.000) ...	11%	rocznie
3-letnie Term Deposit (min. \$ 10.000) ...	10 1/2%	rocznie
R.R.I.F.	11%	rocznie
Pożyczki personalne...	18%	rocznie
Pożyczki hipoteczne...		
(\$ 50.000 ubezpieczone na życie)	14 3/4%	rocznie
Line of Credit	18 1/2%	rocznie
OHOSP	11%	rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

KAPITAŁNE REMONTY SILNIKÓW

wraz z pełnym instalowaniem
objęte 1-roczną lub 30 000 km gwarancją na pracę i części

CRANKSHAFT SERVICE SUPPLIES LTD.

Stan Ignakiewicz

30 LAT PRAKTYKI

Leszek Kraska

KOMPLETNE NAPRAWY SAMOCHODÓW
KRAJOWYCH I IMPORTOWANYCH

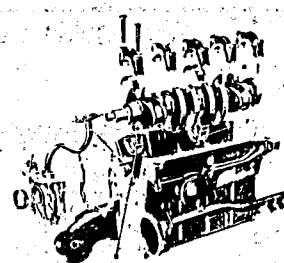
- certyfikaty samochodów do rejestracji
- naprawy głowic
- borowanie bloków
- naprawy układów hamulcowych i kierowniczych
- przebudowa transmisji
- okazjonalna sprzedaż części zamiennych do silników

FORTE zabezpieczy Twój motor

537-2529

483 DUPONT STREET (przy Bathurst)

537-5857

Islington

CHRYSLER

PLYMOUTH

5476 Dundas Str. West, Islington, Ont. M9B 1B6

TEL. biuro: 239-3541, dom: 429-5494

ADAM MEDYNA

Sales & Leasing Consultant

Sprzedaż i leasing samochodów
nowych i używanych
Golf, Dodge - Plymouth,
samochody osobowe, vany, pick-ups

Fine Pianos

oferuje sprzedaż nowych pianin i fortepianów znanych firm europejskich oraz słynnej firmy amerykańskiej Wurlitzer

NAJNIŻSZE CENY - PEŁNA GWARANCJA

MOŻLIWOŚĆ ZAKUPU NA SPŁATY

Prowadzimy również wszelkie naprawy i strojenie pianin

i fortepianów oraz udzielamy lekcji gry na pianinie

Nowy adres i telefon:

2993 Dundas St. W., Toronto, Ont.

tel. 761-9812

A & A MOTORS

NAPRAWA I SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW

Inż. ANDRZEJ BOGUCCI

ANDRZEJ KOZIARSKI

Wszystkie naprawy mechaniczne i elektryczne samochodów amerykańskich i importowanych. W przypadku awarii załatwiamy holowanie.

ZAŚWIADCZENIA DO REJESTRACJI SAMOCHODU

Naprawa hamulców
(przód i tył) + części \$49.99

Wymiana oleju + filtra
(do 5 litrów oleju) \$19.99

w tym tygodniu **POLECAMY:**

- 86 Ford Escort Automatic
- 83 Ford Escort Automatic
- 83 Dodge Colt Automatic
- 84 Plymouth Reliant Kombi, Air Cond.

1541 - A The Queensway,
Toronto, Ontario M8Z 1T8

252-0226

Najlepiej zadzwoń
o silnik - używając

FORTE

POLONEZ DRIVING SCHOOL

Licencjonowany instruktor udziela lekcji i przygotowuje do egzaminów na prawo jazdy kategorii G

TEL. 242-8462

ZDZISŁAW PAŃSZCZYK

Wszystkie naprawy samochodowe

Specjalne ceny

Certyfikaty aut - \$29.95
Hamulce tylne - \$59.95
Hamulce przednie - \$84.95
Tłumiki od \$40.05
(Installed, Lifetime Guaranty)

- Pisemna gwarancja ważna w całej Kanadzie
- Konserwacja przeciwkorozyjna
- Większość napraw w 30 minut

Bezpłatna inspekcja

251-2203, po polsku 274-8229

Thruway Muffler & Brakes Centre

3090 Lakeshore Blvd. W. Toronto

Druga lokalizacja w SCARBOROUGH - TEL. 297-4800

Arnold Penk

Przedstawiciel firmy
sprzedającej samochody
General Motors

ADDISON ON BAY LTD.

SALES & LEASING

832 Bay St. (przy College), Toronto, Ont.

oferuje

Nowe samochody 89 i 90.

Posiadają 3-letnią gwarancję na wszystko

9.9%

na niektóre modele samochodów

Wielka wyprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu 1 Szeroki wybór nowych i używanych samochodów 1 Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję 1 ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, załatwia na poczekaniu sprzedaż i pożyczkę, poleca tanio ubezpieczenia, uwzględniające zagraniczne prawa jazdy. Osoba opieką ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym; trzeba wiedzieć z kim przeprowadzić tak poważną transakcję. ARNOLD PENK został wyróżniony przez GM jako Gold Master Salesman. Czy jeszcze ktoś może to zaferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u ARNOLDA PENKA!

Po wszelkie informacje uprasza się dzwonić: 964-3211 lub do domu:

731-0757 o każdej porze, podając nazwisko i numer telefonu.

UBEZPIECZENIA

DO YOU KNOW?
- We are the biggest life insurance company in Canada by asset size...

JERZY SZEPLIŃSKI

- Spłaty hipoteki poprzez RRSP
- Ubezpieczenia indywidualne i grupowe na życie, chorobowe, biznesu, świadczenia socjalne (dentysta, lekarstwa)
- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
- Plany edukacyjne dla dzieci
- Inwestycje, \$ 100 000 wolne od podatku
- Ubezpieczenia dla odwiedzających

TEL. biuro: 222-1977; dom 848-1250

Mutual of Omaha Insurance Company

- n \$ 1250 miesięcznie dochód wolny od podatku w razie choroby lub wypadku dla osób zatrudnionych na własny rachunek
- n plany finansowe zabezpieczające dzieci
- n plany emerytalne RRSP
- n ubezpieczenia na życie

Jerzy Majewski, M.Sc.

Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

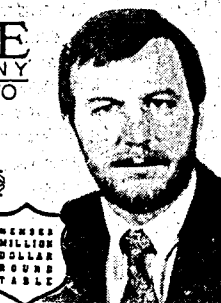
NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY

2 SHEPPARD AVE. E., STE. 404, TORONTO

Planowanie finansowe i ubezpieczenia

- LIFE INSURANCE - na życie
- DISABILITY - chorobowe
- MORTGAGE - hipoteczne
- GROUP BUSINESS - handlowe
- RRSP, ANNUITY - emerytury
- VISITORS - dla odwiedzających

Po bliższe informacje proszę dzwonić
Biuro: 226-6315 Dom: 858-0129

Andrzej Kryśiak

Halina Baranowska MA, A.I.C.

Analiza potrzeb finansowych, ubezpieczenia na życie, zdrowie, plany emerytalne RRSP, dożywotnie renty, ubezpieczenia grupowe

The Prudential Assurance Co. Ltd.

suite 531, 21 Four Seasons Place

ETOBICOKE ONT. M9B 6J8

Tel. bus. 622-1115

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

337 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.

TEL.: 531 - 4647

FAX: 531 - 2396

INSURANCE NA:

DOMY

SAMOCHODY

KOMERCYJNE

SKLEPY

WYCIEZKI ZAPROSZENIA WIZY

WYMIANA PASZPORTÓW
UBEZPIECZENIA SZPITALNE
DLA ODWIEDZAJĄCYCH -
100 dni TYLKO \$ 135.00
BILETY SAMOLOTOWE

HUMBERVIEW TRAVEL

185 Roncesvalles Ave. TEL.: 588 - 0039

AUTHORIZED DEALER

GRAND FLOORS

Solidnie układam, cyklinuję, lakieruję wszelkie rodzaje podłóg drewnianych po bardzo niskich cenach. Naturalne lakierowanie 60-70 centów za stopę. "Stain finish" - \$1.20 za stopę.

Darmowe wyceny.

GRZEGORZ

TEL. 282-5545

SZAFKI KUCHENNE
dla kontraktorów
i osób prywatnych.
Niskie ceny,
szeroki wybór.
Z instalacją lub bez.
TEL. 271 - 7830

OKAZJA! STOLARSTWO OGÓLNE

Zmienić meble kuchenne lub inne, wykończyć sklepy, restauracje czy domy. W tym Ci pomoże fachowo i tanio firma

"WALOCH" FURNITURE
& CARPENTRY

20% zniżki z kuponem

438 - 4141

1583 Ellesmere Rd.
at McCowan, Scarborough

SOCIAL GROUP FOR MATURE SINGLES

Age 30 +
A little beat English
631 - 7857
Please leave message

VIDEO z POLSKI

(416) 769-7888

64 Ossington Rd. 8th Fl. 12th
Toronto, Ontario M5P 2M6

Hair Nourishment !!! Włosy - Odżywka !!!

Jeśli wypadają Ci włosy z powodu:

- zmiany trybu życia • klimatu • zaburzeń pracy nerek
- przebytych zabiegów, chorób, porodu • łysienia genetycznego

Wykorzystaj kilka tysięcy lat doświadczeń medycyny chińskiej stosującej

NIEZWYKLE SKUTECZNY

znany, CAŁKOWICIE NATURALNY,

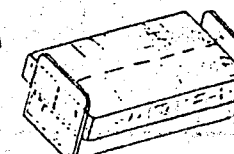
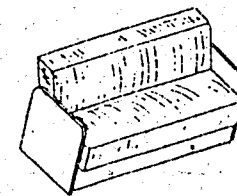
a więc bezpieczny dla zdrowia preparat - odżywkę, będącą kompozycją ziół rosnących w Chinach, która nie tylko zapobiega wypadaniu włosów, ale również powoduje ich ODROŚNIĘCIE już po wypadnięciu!

Koszt kuracji wynosi \$59.00

Prześlij czek lub M.O. wraz z niniejszym ogłoszeniem do
D & I P.O. Box 68 Stn. "N", Toronto, Ont. Canada M8V 3P9

POLSKIE WERSALKI

z pojemnikiem na pościel
i tradycyjną włosianą tapicerką
DOBRA CENA - SZYBKI SERWIS

HOME-DOM

246 - 9223

RENEWAL CONSTRUCTION & DECORATION

Instalacje elektryczne,
renowacje łazienek, kuchni,
wykładziny, kafelki,
wykańczanie piwnic
BEZPŁATNA WYCENA
☎ 249-5212 lub 742-1302

CHCESZ POZNAĆ
swoją przyszłość,
masz problem, nie wiesz
jak go rozwiązać?
Może pomoże Ci
w tym wróżba z kart.

Dzwoń

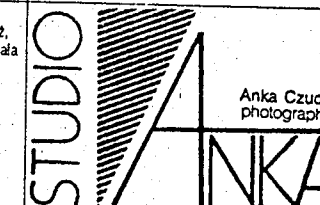
633 - 4469

prosić Anię

PSYCHIC ADVISER TELLER CARDS READER

Specializing in Astrology.
University tested at 91%
accuracy.
1/2 hour - 1 hour sessions.
Special reading with this ad
5 readings for \$25 on tape.
Daily 9 am to 9 pm
Call for appointment
also available for parties.
286-0747

2374 Bloor St. West, Toronto
(416) 769-4488

Dr. JOLANTA JASTRZEBSKA lekarz ogólny

• Choroby skóry
• Choroby dzieci
Przyjmuje od pon. do
piątku od 13 do 19:30,
w soboty od 9:30 do 13.
TEL. 588-7878
2333 Dundas Str. W. 404

Ania i Wojtek
Budziak
Modern
GIFT
SHOP
King Shepard Plaza
2560 Shepard Ave.
MISSISSAUGA
TEL. 949-1106

BIURO MATRYMONIALNE V E R A

Jeśli dokucz Ci
samotność - napisz do nas.
Posiadamy wiele ofert
pięknych Pań i Panów w
różnym wieku z Kanady -
USA - Ameryki Półd., Europy
oraz Polski. Szansa na
szybkie poznanie osoby,
której szukasz. Nasz adres:
"Vera" P.O. Box 694,
Oakville, Ont. L6J 5C1

INSTALUJEMY SYSTEMY ALARMOWE

(SECURITY SYSTEMS)
monitorowane przez policję
w mieszkaniach, domach,
przedsiębiorstwach,
cottage'ach
TEL (416) 267-2625
Fax: (416) 261-5397

TIPS

Tomasz Iwanowski Professional Services Ltd.

440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA, ONT. L5R 1P2

Jako niezależni dystrybutorzy możemy dopasować do Waszych potrzeb biurowych sprzęt elektroniczny klasy światowej

AUDIOFOX
Cellular telephones

MITSUBISHI
INTERNATIONAL CORPORATION

Panasonic

CANTEL

Canon

SHARP

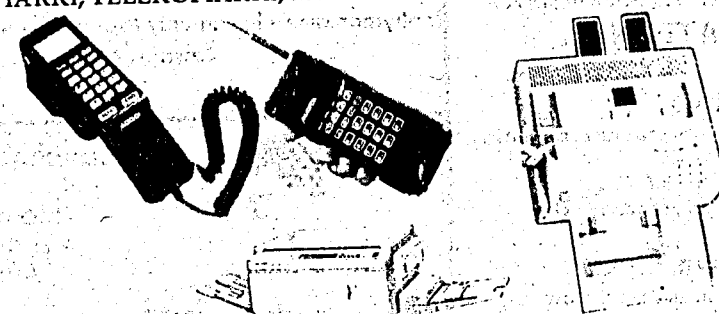
NEC

FUJITSU

MOTOROLA
CELLULAR

Bell
Cellular

TELEFONY BEZPRZEWODOWE I SAMOCHODOWE, KOPIARKI, TELEKOPIARKI, MIKROKOMPUTERY I DRUKARKI

OGROMNE OSZCZĘDNOŚCI!

Systemy alarmowe dla domów prywatnych i firm.
Możliwość kupowania na raty • Wynajem • Wymiana na nowe (Trade In) • Pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły

TEL. TORONTO 399-9950 (cała doba)
MISSISSAUGA 890-4756, FAX 890-6092

MASTER PRINTING INC.
PUBLISHING • PRINTING • ADVERTISING
2965 DUNDAS STREET WEST TORONTO, ONTARIO CANADA M6P 1Z2
TEL. (416) 761-9659 761-1768 • FAX (416) 761-1933

Polska drukarnia oferuje kompletny zestaw usług graficznych i drukarskich. Najwyższa jakość wykonania i krótkie terminy. Pomoc w wyborze treści, papieru, szaty graficznej oraz w tłumaczeniu.

• Wizytówki • Papeteria firmowa • Rachunki-bezkalkowe • Ulotki • Broszury • Katalogi • Książki • Zaproszenia ślubne • Plakaty • Kalendarze • Napisy na okna wystawowe i samochody • Sztylady • Pieczątki • Rozprowadzanie ulotek

\$ KORPORACJE

\$ PROFESJONALIŚCI

\$ OSOBY INDYWIDUALNE

26 GLENADEN AVE. EAST, TORONTO, ONT. M8Y 2L3
\$ Skorzystaj z wypróbowanych wieloletnich strategii
odpisów podatkowych

\$ Zaoszczędź setki dolarów dzięki naszym mało znanym
technikom planowania podatkowego

\$ Nie trać czasu na zapoznanie się z przewodnikiem Urzędu
Podatkowego, który nie ujmuje wielu dozwolonych
odpisów

Zdaj się na fachowe i dyskretne usługi firmy
Piotra Chwalisz

CHWALISZ TAX
& BUSINESS CONSULTING INC.

\$ Stosujemy przepisy prawa podatkowego na korzyść Klienta!
\$ NIE ZWLEKAJ - ZADZWOŃ DZISIAJ!

TEL. (416) 233-2804 FAX: (416) 233-3583

\$ PROWADZENIE KSIĄG

\$ PRZYGOTOWYWANIE SPRAWOZDAŃ

KUPON
ECHA

WAŻNY DO
30.04.1990

Każdy, kto przyjdzie wypełnić zeznanie podatkowe z tym kuponem weźmie udział w losowaniu 10 nagród. 1 nagroda - 7-dniowy pobyt w Meksyku dla 2 osób. 2-10 - bezpłatne konsultacje.
Oferta ważna do 30 kwietnia do godziny 24:00

INCOME TAX SERVICES

ANDREW
PAPLIŃSKI
(416) 452-0812

27 CASPER CRESCENT
BRAMPTON, ONTARIO

**INCOME TAX
SERVICE**
Tomasz Lewkowicz
TEL. 542-3748
Darmowy odbiór
dokumentów i zwrot
do domu

Lech Prusiński
NAJSTARSZE
POLONIJNE
BIURO POMOCY
IMIGRACYJNEJ

W związku ze zmianami kanadyjskich przepisów imigracyjnych zawiadamiamy wszystkie osoby pragnące uzyskać stały pobyt w Kanadzie — niezależnie od ich obecnego statusu — że nasze biuro udziela bezpłatnie porad we wtorki w godzinach 12-7 wieczór
192 Garden Avenue
Tel. 588-1659

KATOLICKIE BIURO
PIELGRZYMKOWE
im. Jana Pawła II
organizuje pielgrzymki do
Ziemi Świętej, Polski,
Hiszpanii, Portugalii,
Jugosławii, Australii
i Czechosłowacji
TEL. 531-7026 prosić
Leszka

CHCESZ KUPIĆ W POLSCE DOM LUB DZIAŁKĘ?
MASZ NIEUREGULOWANE
SPRAWY MAJĄTKOWE?
PLANUJESZ ZAŁOŻENIE W POLSCE FIRMY?
POLSKIE PRZEPISY PRAWNE ULEGAJĄ
CIĄGŁYM I ZASADNICZYM ZMIANOM!

GDĄŃSKA KANCELARIA PRAWNICZA
reprezentowana na terenie Ameryki Północnej przez
NEXUS INTERNATIONAL

oferuje

Pośrednictwo

- w kupnie/sprzedaży mieszkań, działek oraz nieruchomości o przeznaczeniu gospodarczym w Polsce;
- w zakładaniu firm w Polsce (np. joint ventures);
- w rozwiązywaniu spraw majątkowych, spadkowych i podatkowych.

Doradztwo

- w ocenie stanu prawnego i technicznego oraz szacowaniu wartości rynkowej nieruchomości w Polsce;
- rozwiązywaniu nieuregulowanych w Polsce spraw majątkowych, spadkowych i podatkowych;
- prawny i ekonomiczny consulting w prowadzeniu firm, w tym feasibility studies,
- ekspertyzy dotyczące polskiego prawa eksportowo/importowego, dewizowego i podatkowego.

**ZAPEWNIAMY PROFESJONALIZM,
RZETELNOŚĆ I DYSKRECJĘ**

Po szczegółową informację dotyczącą naszych usług napisz do:

Nexus International
1800-330 Portage Ave., Winnipeg, Manitoba, Canada R3C 0C4
TEL. (204) 943-7459, Fax (204) 943-0146

CHIN RADIO/TV INTERNATIONAL Polski Program Radiowy ECHO OJCZYŹNY

Redagują dla Polonii i o Polonii:
KRYSTYNA I RYSZARD PIOTROWSCY

- Wiadomości z Polski
- Informacje o życiu i działalności środowiska polonijnego w Toronto, Kanadzie i na całym świecie
- Wywiady z politykami, ludźmi nauki i rozrywki
- Muzyka i piosenka
- Koncert życzeń

Od poniedziałku do piątku na fali FM 100.7
od godz. 10:30 do 11:30 rano.

P.O.Box 26 STN "A" Mississauga, Ont. L5A 3A1

TEL. 531-9991 od 10-11 - studyjny
TEL. 568-1489

ADWOKACI

MALICKI and MALICKI
Marek S. Malicki
Adwokat

3020 Kirwin Ave. Mississauga, L5A 2K6
TEL. 279-6250

Załatwia sprawy:
- kupna i sprzedaży nieruchomości - hipoteki - sporne sprawy
matrymonialne - testamenty (ostatnie wole) - spadki
Czwartki 6 - 9 pm.

... przychodzi z pomocą
każdemu,
kto ma problemy
z prawem karnym
Auto - 580-6445

adwokat

KRZYSZTOF PREOBRAŻEŃSKI

dom (24 g.): 537-8842 praca: 964-1717
fax: (416) 964-0823

Adres kancelarii adwokackiej:
99 CHARLES STREET, E. TORONTO, ONT. M4Y 1V2

FIRMA ADWOKACKA

MICHAEL CZUMA ASSOCIATES

Oferuje pomoc w rozwiązywaniu następujących
problemów imigracyjnych:

- uzyskanie pobytu stałego dla osób z "backlogu" oraz statusu uchodźcy politycznego dla przybyłych do Kanady po 1.1.1989 r.;
- uzyskanie statusu imigranta dla osób niezależnych (Independent Immigrants), bądź przybyłych z wizą turystyczną;
- łączenie rodzin;
- pozwolenia na pracę oraz studia w Kanadzie.

Patricia Ann Riffer, L.L.B. adwokat

Maria Krajewska, mgr praw U.W.

TEL. (416) 599-5799

481 University Avenue, Suite 502
Toronto, Ontario M5G 2E9

Zespół LEX-SERVICE

oferuje obsługę prawną, organizacyjną i finansową
w zakresie:

- powoływania, rejestracji i prowadzenia spółek akcyjnych i z o.o.
- porad prawnych, finansowych i podatkowych dla przedsiębiorstw, spółek i osób prywatnych
- pośrednictwa w obrocie prawnym nieruchomościami podejmujemy się załatwiania spraw nietypowych i skomplikowanych

Prezes **TADEUSZ STAŃSKI**

TEL. (48-22) 635-6059

00-248 Warszawa, ul. Schillera 6

Pragniesz sfilimowania nieruchomości,
zakładów, terenów pod inwestycję w Polsce,
stęskniłeś się za rodziną
lub starymi miejscami? -

Wykonujemy tanio scenariusze, materiał
filmowy i montaż na filmach i taśmach video.

PRZEMYSŁAW BORKOWSKI
reżyser

Warszawa, ul. Białobrzaska 1 m 52
TEL. (011-48-22) 22-57-81

BLOOR NATUROPATHIC CLINIC

Leczenie środkami naturalnymi:
zioła, akupunktura, homeopatia, hydroterapia,
komputerowa analiza diety

Lidia Dobosz, M.D.(P), N.D.
Halina Sroczyńska, M.D.(P), N.D.

1595 Bloor St.W.,
Toronto, Ontario M6P 1A6
TEL. 534-0050

DR. MARIA KALISIAK

uprzejmie zawiadamia o otwarciu
gabinetu lekarskiego
przy 2299 Dundas St. West, pok. 406

- Choroby wewnętrzne
- Choroby dzieci

Przyjmuje codziennie, również w sobotę.
Proszę dzwonić o każdej porze

TEL. 534 - 4230

ROYAL LEPAGE
227 VODDEN STR.
BRAMPTON, L6V 1N2

DANUTA MAJEWSKA

Sales Representative

Kupno - Sprzedaż

Bezpłatna porada i wycena domów

D z w o ñ 792-0866

biuro: 457-5800 całą dobę

Etobicoke - \$264,900 duży murowany wolno stojący dom na
ładnej działce. 3 łazienki, 3 kuchnie, 3 oddzielne wejścia.
Może być dla jednej dużej rodziny lub dla inwestora. Bar-dzo
dobra lokalizacja. Obok Q.E.W.

Toronto - \$271,900 3-piętrowy bliźniak, bardzo blisko Ron-
cesvalles. 2 kuchnie, 3 łazienki, 2 oddzielne wejścia. Ładny
balkon i taras.

ROYALLEPAGE REALESTATE SERVICES LTD, REALTOR

Homelife
Realty Associates
TEL. 897-9555

Rzetelna pomoc przy kupnie,
sprzedaży i finansowaniu
nieruchomości

ANNA KRYSIK

TEL. dom 858-0129

Mississauga - Meadowvale - elegancki, nowoczesny townhouse
położony w małym pięknym kompleksie otoczonym parkiem.
3 sypialnie, 2 łazienki, bardzo duża kuchnia, family room z wyjściem
na obszerne patio, 2 balkony, garaż. Cena \$ 181.900
Brampton - nowe luksusowe condominium: 3 sypialnie plus sola-
rium i balkon (1600 sq.f.), 2 pełne łazienki (marmurowe kafle).
24 godziny security. Cena \$173.900.

BEZPŁATNE PORADY FINANSOWE
POSZUKUJĘ DOMÓW NA SPRZEDAŻ

SPRZEDAŻ • KUPNO • WYCENA
FINANSOWANIE NIERUCHOMOŚCI

**HENRY
A. RASTON**

Biuro: 588-8950 Dom: 767-4022
1600 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A7

METRO TORONTO
Sprzedaż-kupno, wyhojem
domów, interesów
i apartamentów.
Solidna i fachowa pomoc w
załatwianiu formalności
prawnych i finansowych

**Kamil
KOWALCZYK**
Tel. biuro: 536-5000
dom: 247-2658

- **Mississauga** - 2-sypialniowe mieszkanie własnościowe, znakomita lokalizacja,
luksusowy budynek, cena TYLKO \$174,900.
- **Roncesvalles Ave.** - Dom z przeznaczeniem do wynajmu, okazjna sprzedaż.
Cena \$234,900.
- **Swansea Village** - Bardzo ładne "bungalow" z apartamentem na niższym poziomie.
Cena \$ 297,000.
- **High Park** - 3-mieszkaniowy dom do natychmiastowej sprzedaży, tylko \$259,000.
- **138 Foxwell St.** - "Bungalow" z apartamentem w piwnicy, \$239,000.
- **Pokoje z umeblowaniem** - kuchnia i łazienki do wynajęcia od zaraz w cenie od \$270 do
\$300 miesięcznie.
- **Samodzielne mieszkanie** w piwnicy dla jednej lub 2 osób za \$580 miesięcznie
(High Park).

INCOME TAX CONSULTANT
Członek Kanadyjskiej Federacji
Konsultantów Podatkowych
Czesław Kępa

1768 Pagehurst Ave., Mississauga, Ont.
TEL. 238-0447

wykonuje servis w zakresie:
sporządzania zeznań podatkowych, całorocznych
konsultacji z prawa podatkowego, księgowości,
otwierania i sprzedaży biznesów.
Wystawia listy o wysokości dochodów z biznesów do
wszelkich instytucji.

JACEK REMBECKI

konsultant podatkowy,
pracownik H & R BLOCK
przyjmuje w Sears przy Square One,
wypełnia zeznania podatkowe indywidualne
i dla małych firm
Zwroty typu "CASH BACK" w ciągu 7 dni.
Prosimy o wcześniejsze uzgodnienie wizyty
TEL. 568 - 4768

ANDRZEJ SZCZERBA INCOME TAX PREPARATION

zawiadamia Klientów
ś.p. ANNY DUBISKIEJ
że otrzymał kartotekę p. Anny i że wszystkich
Jej byłych Klientów załatwia szybko, tanio
i korzystnie. Informacje z poprzednich lat
umożliwiają zachowanie ciągłości w zeznaniach
podatkowych oraz indywidualne podejście
do każdego przypadku.

Blizsze informacje: 762-5891 dom, 538-1875 biuro
151 Roncesvalles Ave., Toronto

PANI JADWIGA

Soboty od godz. 1 do 2 po poł. CHWO, fala AM 1250
Tel. 691-8789.

Oakville,

PACZKI do POLSKI

- Można dowolnie zestawiać skład paczki.
- Dostawa bezpośrednia do domu odbiorcy.
- Odbiorca nie ponosi żadnych opłat.
- Zamówienie minimum 5 kilogramów.
- Ceny w dolarach kanadyjskich.
- Czas dostawy - około 14 dni od daty otrzymania zamówienia.

Nazwa towaru Jednostka Ilość C\$ Razem

Pomarańcze.....	1 kg	@ 2.90 =	
Cytryny.....	1 kg	@ 2.90 =	
Grejpfruty.....	1 kg	@ 2.90 =	
Banany.....	1 kg	@ 3.40 =	
Mandarynki *.....	1 kg	@ 3.40 =	
Ananas.....	1 szt.	@ 2.90 =	
Orzech kokosowy.....	1 szt.	@ 2.90 =	
Kiwi.....	1 szt.	@ 0.80 =	
Czekolada orzechowa	100 g	@ 1.30 =	
Czekolada mleczna.....	100 g	@ 1.30 =	
Czekolada gorzka.....	100 g	@ 1.30 =	
Guma do zucia	20szt 125 g	@ 1.80 =	
Chalwa.....	1 kg	@ 11.20 =	
Miód -Dziki Kwiat.....	500 g	@ 2.40 =	
Kawa ziarnista.....	250 g	@ 4.00 =	
Kawa Nescafe.....	100 g	@ 4.40 =	
Herbata sypka.....	250 g	@ 4.80 =	
Herbata ekspresowa	100 szt.	@ 4.80 =	
Czekolada w proszku	800 g	@ 6.40 =	
Rodzynki.....	250 g	@ 1.60 =	
Figi.....	200 g	@ 2.20 =	
Migdały.....	200 g	@ 2.20 =	
Wiórki kokosowe.....	200 g	@ 2.20 =	
Pasta "Nutella"	450 g	@ 3.20 =	
Kabanosy.....	1 kg	@ 12.00 =	
Poledwica wedzona.....	1 kg	@ 14.00 =	
Baleron.....	1 kg	@ 12.00 =	
Szynka w puszcze.....	454 g	@ 4.80 =	
Szynka mielona.....	340 g	@ 2.60 =	
Dostawa do domu i ubezpieczenie		C\$ 5.50	
Zalaczam: ... Czek ... Money Order Total C\$.....			

* Od 1 czerwca do 30 września mandarynek nie wysyłamy.

Nadawca:

Adres:

Odbiorca:

Adres:

EuroPak International®

1547 Merivale Road, Merivale Depot, Box 5554
Ottawa, Ontario K2C 3M1 Tel.: (613) 722 2767

J&L SULIMIERSKI and ASSOC.

INCOME TAX

Certified Service

2290 Bloor street W.(at Durie) Toronto, 252-4566 (or 769-4558)

WALCZMY Z CHCIVOŚCIĄ SYSTEMU PODATKOWEGO

W myśl powyższego hasła analizujemy każdy przypadek wyszukując realnych i ukrytych korzyści podatkowych. W sytuacji gdy od dochodu powyżej \$27.800 podatek przewyższa 40%(!) liczy się każdy odzyskany dolar.

Aczkolwiek skomplikowane przepisy podatkowe powodują, że co rok miliony podatników **PRZEPLACA** i tak bardzo wysokie podatki (PAMIĘTAJ - REVENUE CANADA NIE POPRAWI WYNIKÓW NA TWĄ KORZYSC) nasz program komputerowy TAXPRO (szeroko używany przez firmy księgowe) z łatwością **OPTYMALIZUJE** KORZYSCI dla użytkownika.

Używając ten program zapewniamy **WYKORZYSTANIE** absolutnie **WSZYSTKICH** ULG podatkowych oraz całym sercem służymy naszą ekspertyzą z przekonaniem, że naszym moralnym obowiązkiem jest zmniejszenie Waszych podatków.

JEŻELI KLIENT NIE USATYSFAKCJONOWANY - NIE POBIERAMY OPŁAT

W naszym biurze przy 2290 Bloor St. W. oferujemy natychmiastowe wyniki obliczone na komputerze. **GWARANTUJEMY 100%** bezbłędne obliczenia.

Jeżeli jednak klient nie jest całkowicie usatysfakcjonowany, zwracamy oryginalne dokumenty nie pobierając żadnych opłat - przeciwnie, oferujemy dodatkowo \$20.00 każdemu, kto wróci z lepiej wypełnionym zwrotem podatkowym.

JEDNORAZOWA OPŁATA ZA CAŁOROCZNĄ OBSŁUGĘ

Cena za usługę jest uzależniona od skomplikowania zwrotu podatkowego i jest obliczana absolutnie "fair" przez komputer. Pomimo ciągłych zmian i dodatkowej komplikacji formy podatkowej **utrzymujemy** ceny zasadniczo na poziomie lat poprzednich. Ze względu na używanie komputera nie tylko obliczenia są najwyższej jakości (ponad 20 firm księgowych CA używa nasze usługi), ale **CENA** jest utrzymana na absolutnym **MINIMUM**; np. prosty zwrot podatkowy \$24.00, przeciętny "statystyczny" pomiędzy \$28-36.

Dodatkowo oferujemy **AUTOMATYCZNĄ 30% ULGĘ** dla współmałżonka(ki) (np. prosty \$15 - przeciętny \$19-23).

W cenę usługi wchodzi:

- Bezpłatna całoroczna pomoc w sprawach związanych ze zwrotem podatkowym.
- Porada finansowa w przypadku otworzenia (sprzedania) interesu
- Porada inwestycyjna, lub
- Zakupu nieruchomości (Rental income property)
- Porada budowlano-inwestycyjna w przypadku "rental income"

PO WIĘCEJ INFORMACJI PROSZĘ DZWOŃCIĆ 769-4558

UWAGA WŁAŚCICIELE BIZNESÓW! Pamiętajcie, że straty z biznesów są odejmowane od innych źródeł zeznając podatek lub zwiększając zwrot! Dzięki własnemu programowi "BUSINESS 1" oferujemy pełne usługi po unikalnych cenach:

- wyprowadzanie ksiąg podatkowych
- zeznanie dochodowe
- zestawienie bilansowe

BIURO OTWARTE CODZIENNIE 10 do 19
SOBOTY 10 do 16

KUPON na 10% ULGI
od ceny wyczonej przez komputer
Prosimy o przyniesienie kuponu

PACZKI DO POLSKI

NAJLEPIEJ PRZEZ
 POLIMEX

215 RONCESVALLES AVE, TORONTO, ONT.

TEL 537-7914

7370 BRAMALEA RD. UNIT 10, MISSISSAUGA, ONT

TEL 677-4527

PACZKI MORSKIE • PACZKI LOTNICZE

- OWOCE CYTRUSOWE □ PRZEKAZY NA KONTA □ WĘGIEL
- GOTÓWKA DO RĄK □ PACZKI ŻYWNOŚCIOWE □ SAMOCHODY
- MASZYNY ROLNICZE □ SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO

ODBIERAMY PACZKI Z DOMÓW

OFERUJEMY SZEROKI WYBÓR KSIĄŻEK, KASET MUZYCZNYCH
ORAZ FILMÓW VIDEO PO POLSKU. KATALOGI WYSYŁAMY NA ŻYCZENIE.

WALDEMAR ŁYSIAK - "KONKWISTA", cena \$ 8,50 + przesyłka \$ 2.00

- "MW", cena \$ 20.00 + przesyłka \$ 2.00

UWAGA OSHAWA I OKOLICE:

LOKALNY PRZEDSTAWICIEL POLIMEX
POLCAN SERVICES

Pani Krystyna Kaczyńska

5 Celina St., OSHAWA, ONT.

TEL. 571 - 2755

PODEJMIĘ pracę jako cieśla, TEL. 253-9891
125-127

SZUKAM pracy w restauracji.
TEL. 535-5159

SPAWACZ z długoletnim doświadczeniem z Polski podejmie pracę.
TEL. 535-5159

PRACA DLA PAŃ przy sprzedaży kosmetyków. SIN pomocny. Angielski nie wymagany. Po bliższe informacje proszę dzwonić 763-3584, Beata, pomiędzy 6 a 8 po południu

POSZUKUJĘ ludzi do pracy w Hamilton.
TEL. 1-416-388-7892

NIEPALĄCA pani potrzebna do dzieci od końca kwietnia, Bloor i Dixie, Mississauga. TEL. 625-6175

PRACA wieczorami dla kierowcy mieszkającego na północy Toronto.
TEL. 630-7301

POSZUKUJĘ odpowiedzialnej osoby do opieki nad 2-letnim dzieckiem od maja. Mississauga. TEL. 896-7793 po godz. 16.

POTRZEBNA kasjerka z podstawową znajomością angielskiego i podstawową znajomością księgowości. Podania proszę składać na piśmie: Polish Alliance w Credit Union, 2150 Bloor Str. W. Otwarta codziennie 10-230, 730-900, wtorek 10-1200, sobota 1030-1230.

TECHNIK dentystyczny z 9-letnią praktyką dentystyczną (porcelana) poszukuje pracy. TEL. 425-7503

PANI w średnim wieku poszukuje pracy na weekendy, Zofia, TEL. 897-1399

BUDOWLANIEC z wieloletnią praktyką podejmie pracę przy remontach w domach prywatnych. TEL. 243-0713, 242-9962 Jan

MŁODY Polak znający się na rolnictwie i spręcie rolniczym z prawem jazdy przyjmie pracę na farmie od początku maja. TEL. 760-8164 Paweł

MŁODY mężczyzna poszukuje jakiegokolwiek pracy. TEL. 625-5330 Zbyszek

KOBIETA oczekująca na pobyty stały podejmie pracę, a także sprzątanie w soboty. TEL. 255-3205

INŻYNIER mechanik, o specjalności technologii budowy maszyn, obrabiarki, narzędzia, 15 lat pracy w Polsce, SIN, znajomość angielskiego, poszukuje pracy w zawodzie lub pokrewnej.
TEL. 653-8434 po 18

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem dochodząc lub u siebie w domu. TEL. 338-9013 Ewa

MĘŻCZYŻNA lat 33, oczekujący na pobyty stały, podejmie każdą pracę.
TEL. 897-6321

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu. TEL. 1-416-387-2561 Zofia

MĘŻCZYŻNA i kobieta z zawodu doświadczeni rolnicy poszukują pracy na farmie. TEL. 255-6429

MAM bardzo dobre warunki, dużo cierpliwości, zajmę się dzieckiem.
TEL. 439-3613

MURARZ z kanadyjskim doświadczeniem szuka pracy. TEL. 261-3560

OPTYK poszukuje pracy w zawodzie.
TEL. 238-1396

MĘŻCZYŻNA lat 27, SIN, z doświadczeniem kanadyjskim poszukuje pracy.
TEL. 737-4568 Mirek, po 20.

OGŁOSZENIA O PRACY

Zamieszczamy 3-krotnie bezpłatnie.
TEL. 747-6034

POMÓŻ POLAKOWI ZNALEŹĆ PRACĘ
ZGŁOŚ WOLNE MIEJSCE

POTRZEBNI kwalifikowani i doświadczeni ślusarze/spawacze z doświadczeniem w wymiennikach ciepła i zbiornikach ciśnieniowych, z dobrą umiejętnością czytania rysunku technicznego. SIN wymagany, umiejętność porozumienia się po angielsku pożądana. Firma oferuje dobre wynagrodzenie i świadczenia. Skontaktuj się telefonicznie lub osobiście z Mr. Les Toth (Plant Manager) 694-3381, 250 Danforth Rd. (at Warden), Patterson Industries (Canada) Ltd.

POTRZEBNA dochodząca opiekunka do 5-letniego chłopca. Okolica Bloor i Jane. TEL. 767-3169

ZATRUDNIMY cieśli, robotników budowlanych, blacharzy samochodowych oraz zawodowe szwaczki. Dzwonić we wtorki i czwartki. TEL. 236-0597.

PROGRAMISTA komputerowy potrzebny part-time lub na kontrakt. D-Base/Clipper, język C. Wiadomość tel. 266-9655

DOCHODZĄCA pani do opieki nad dziećmi - 3 i 9 lat, od 30 kwietnia potrzebna. Okolica Bloor-Dixie, Mississauga. TEL. 625-6175

NAGRODA za pomoc w znalezieniu stałej pracy. TEL. 744-1379 Zygmunt

34-LETNIA niepaląca dietetyczka, znajomość masażu, zaopiekuję się kulturalną starszą osobą. Oferty kierować: Polska, Kraków, Słomiana 4/12, tel. 66-32-52 Jola. Zaproszenie mile widziane.

40-letnia kulturalna nauczycielka, znajomość gimnastyki leczniczej podejmie pracę w kulturalnej, starszej osoby. Oferty kierować: Polska, Kraków, ul. Wolosa 6/36, tel. 34-54-32. Zaproszenie mile widziane.

MŁODY mężczyzna poszukuje pracy w zakresie malstwa lub budownictwa. TEL. 897-6105 Adam

TANIO zaopiekuję się dzieckiem w swoim domu, okolica Lakeshore/Browns Line. TEL. 253-5932

ELEKTRYK z doświadczeniem poszukuje pracy w zawodzie lub jakiegokolwiek innej. TEL. 749-4711. Andrzej

POSZUKUJĘ OGRODNIKA do pracy w przydomowym ogródku. TEL. 667-8023

MĘŻCZYŻNA lat 32, poszukuje pracy w Mississauga. TEL. 635-7098

ODPOWIEDZIALNA nauczycielka w średnim wieku poszukuje pracy. TEL. 897-6105

POSZUKUJĘ jakiegokolwiek pracy chałupniczej lub innej. TEL. 274-3043 Karmena

ŚLUSARZ mechanik, spawacz elektryczny znający tapetowanie i malowanie podejmie każdą zaoferowaną pracę. TEL. 897-7632 Marek

CHĘTNIE podejmę pracę jako pomoc w restauracji lub sprzątanie, ew. inną. TEL. 897-7632 Marek, wieczorem

STOLARZ posiadający kanadyjskie doświadczenie w malowaniu, tapetowaniu, zakładaniu dry-wall poszukuje pracy. TEL. 283-9891. Dzwonić w godz. popołud.

RODZINA składająca się z 5 osób (3 dorosłych synów) posiadająca doświadczenie w prowadzeniu restauracji i hoteli oraz posiadająca dyplomy w dziedzinie kucharz, hotelarz poprowadzi hotel, motel, restaurację. Warunki: mieszkanie. Miejsce obojętne, może być USA. TEL. 1-613-739-5539 (Ottawa).

MŁODY mężczyzna poszukuje pracy, doświadczenie w dziedzinie elektroniki i elektryki. TEL. 264-3658. Znajomość języka angielskiego.

DZIEWCZYNA poszukuje pracy. TEL. 264-3658

KOBIETA lat 22, oczekująca na pobyty stały, przyjmie sprzątanie w każdy dzień tygodnia. TEL. 241-6529 Monika.

NOWO przybyły z Polski poszukuje pracy najchętniej na budowie. Tomek. TEL. 232-1469

POSZUKUJĘ pracy w zawodzie ślusarz narzędziowy lub jakiegokolwiek, posiadający 20-letnią praktykę w zawodzie. TEL. 438-9889

ELEKTRYK z SIN podejmie pracę (w zawodzie lub inną). TEL. 438-9889.

INŻYNIER ochrony środowiska ze specjalnością urządzenia sanitarne, posiadający SIN i mówiący po angielsku, poszukuje pracy (np. kreślenia). Adam, tel. 255-3119

ŚLUSARZ-mechanik, stolarz elektryczny, znający także malowanie i tapetowanie podejmie każdą pracę. TEL. 897-7632 Marek

TRZECH młodych mężczyzn z kanadyjską praktyką przyjmie subkontrakt. Posiadamy transport i wszelkie narzędzia. TEL. 535-7188, wieczorem 844-4523

HYDRAULIK, posiadający własne narzędzia i doświadczenie kanadyjskie oraz prawo jazdy podejmie stałą pracę. TEL. 271-9635

MŁODY mężczyzna, znający zagadnienia mechanizacji rolnictwa i mający dużą praktykę podejmie pracę. TEL. 271-9635

NOWO przybyły z Polski podejmie każdą pracę. TEL. 535-5159

ENERGICZNA Polka ze znajomością angielskiego, z doświadczeniem i referencjami, poszukuje pracy jako opiekunka do dzieci. TEL. 251-6105

KSIĘGOWA po kursie Income Tax podejmie pracę. TEL. 766-8454

DWÓCH młodych mężczyzn poszukuje jakiegokolwiek pracy. TEL. 245-8301

WYKONAM każdą pracę naprawczo-konserwatorską w domach i zakładach, łącznie ze stryżeniem trawników, kopaniem ziemi, itp. dorywczo lub sezonowo. TEL. 289-4246

RZEŹNIK-wędliniarz z 30-letnią praktyką w Polsce poszukuje pracy w zawodzie. TEL. 267-3141

CLEANING lady with some English or German required one day a week (except weekend). Warden south of Major McKenzie. TEL. (days) 694-338 (ask for Mr. Haischt) (evenings) 887-5379.

NEWO OTWARTE przedszkole prywatne pod auspicjami agencji WEEWATCH w okolicach Don Mills i Steeles zaprasza dzieci od 4 miesięcy do 6 lat (angielski, polski, muzyka, obok parku, gorący lunch i ciepła atmosfera). TEL. 756-2531

MŁODA Polka ze znajomością francuskiego zaopiekuje się dziećmi w okolicy Oakville. TEL. 845-9640

POTRZEBNY pracownik z dobrym angielskim i samochodem. Praca przy sprzedaży. Dzwonić po 13. TEL. 567-6498

POSZUKUJĘ piekarza z doświadczeniem. Język angielski konieczny. TEL. 244-5584 proszę Zenka

MĘŻCZYŻNA z Polski poszukuje pracy. TEL. 441-0381 Darek

HYDRAULIK, mający doświadczenie w malowaniu, tapetowaniu i cyklinowaniu podejmie pracę. TEL. 251-8896

MŁODY mężczyzna poszukuje pracy najlepiej w Brampton. TEL. 455-7956

NAUCZYCIELKA wychowania przedszkolnego szuka pracy w przedszkolu. TEL. 897-7371

KOBIETA, lat 38, podejmie sprzątanie apartamentów, biur, względnie opiekę nad dzieckiem lub starszą osobą z zamieszkanem lub dochodząc. Danuta. TEL. 279-3565

ZAOPIEKUJĘ się dziećmi u siebie w domu. TEL. 845-3810

NOWO przybyła na stałe, 22-letnia, kosmetyczna poszukuje pracy w swoim zawodzie lub jakiegokolwiek innej. TEL. 769-5010

FARMACEUTKA z praktyką laboratoryjną, szpitalną i w aptece, SIN, poszukuje pracy. TEL. 238-1396

TRZECH młodych mężczyzn z kanadyjską praktyką przyjmie subkontrakt. Posiadamy transport i wszelkie narzędzia. TEL. 535-7188, wieczorem 844-4523

HYDRAULIK, posiadający własne narzędzia i doświadczenie kanadyjskie oraz prawo jazdy podejmie stałą pracę. TEL. 271-9635

MŁODY mężczyzna, znający zagadnienia mechanizacji rolnictwa i mający dużą praktykę podejmie pracę. TEL. 271-9635

NOWO przybyły z Polski podejmie każdą pracę. TEL. 535-5159

ENERGICZNA Polka ze znajomością angielskiego, z doświadczeniem i referencjami, poszukuje pracy jako opiekunka do dzieci. TEL. 251-6105

KSIĘGOWA po kursie Income Tax podejmie pracę. TEL. 766-8454

DWÓCH młodych mężczyzn poszukuje jakiegokolwiek pracy. TEL. 245-8301

WYKONAM każdą pracę naprawczo-konserwatorską w domach i zakładach, łącznie ze stryżeniem trawników, kopaniem ziemi, itp. dorywczo lub sezonowo. TEL. 289-4246

RZEŹNIK-wędliniarz z 30-letnią praktyką w Polsce poszukuje pracy w zawodzie. TEL. 267-3141

CLEANING lady with some English or German required one day a week (except weekend). Warden south of Major McKenzie. TEL. (days) 694-338 (ask for Mr. Haischt) (evenings) 887-5379.

LAKIERNIK meblowy z kanadyjskim doświadczeniem poszukuje pracy. TEL. 255-8337 wiec. Piotr

NOWO przybyła z Polski w średnim wieku chętnie podejmie pracę najlepiej na Scarborough, może być opieką nad dziećmi, sprzątanie. TEL. 759-3935

DWÓCH młodych mężczyzn oczekujących na pobyty stały poszukuje pracy w budownictwie, murarstwie przy remontach domów i apartamentów, malowanie, tynkowanie. TEL. 533-7469 Ireneusz i Antoni.

MUZYK profesjonalista akordeonista szuka zatrudnienia w zespole muzyki rozrywkowej. TEL. 533-7469 Ireneusz

DWÓCH mężczyzn podejmie jakiegokolwiek pracę. TEL. 762-6852 Leszek i Wiesiek

PRZYJMĘ każdą pracę na sobotę i niedzielę. TEL. 791-6799

POMOGĘ ludziom starszym i samotnym drobne remonty, sprzątanie i wszelkie inne zlecane prace. TEL. 823-8975 Włodek

ROBIĘ ładnie na drutach. Przyjmę chętnie pracę do domu. TEL. 633-2803

NAGRODA za pomoc w znalezieniu pracy dla młodego mężczyzny z zawodu elektryka. TEL. 633-2803

OCZEKUJĄcy na pobyty stały podejmie każdą pracę. TEL. 897-6321

PRZYJMĘ pracę w soboty i niedziele. Sprzątanie, opieka. TEL. 535-5159

SPAWACZ, lat 33, poszukuje pracy. TEL. 535-5159

ROLNIK podejmie pracę na farmie z zamieszkanem. TEL. 450-3416

NOWO przybyły młody mężczyzna podejmie każdą pracę. TEL. 243-0713. W razie nieobecności proszę o pozostawienie oferty pracy na dyktafonie (answering machine).

NAUCZYCIELKA z 10-letnim doświadczeniem, odpowiedzialna, zaopiekuje się dzieckiem dochodząc w Mississauga. TEL. 897-7371

POLKA z podstawową znajomością angielskiego poszukuje pracy. TEL. 441-0381

MŁODA, energiczna kobieta poszukuje jakiegokolwiek pracy w soboty i niedziele, najchętniej na terenie Mississauga. TEL. 897-6105

PIELĘGNIARKA przyjmie opiekę nad dziećmi lub chorą osobą. TEL. 339-9364, Kasia

KOSMETYCZKA poszukuje pracy w zawodzie lub innej. TEL. 255-5892

PRZYJMĘ każdą pracę na soboty i niedziele. TEL. 791-6799

NAGRODA za pomoc w znalezieniu pracy młodemu mężczyźnie (landscaping, construction, lub cokolwiek innego). TEL. 443-9658 Andrzej

MŁODA energiczna, niedawno przybyła z Polski, poszukuje jakiegokolwiek pracy part-time. TEL. 897-6105

OSOBA oczekująca na pobyty stały podejmie pracę. TEL. 255-3205

PRACA dla sprzedawców w stałych punktach. Wymagana znajomość angielskiego oraz SIN. Dobre warunki. TEL. 266-6922 Ewa

TECHNIK-elektryk z 17-letnią praktyką szuka pracy (montaż, obsługa urządzeń do 30 kW). TEL. 542-1735 po 17, dla Edwarda

STARSA kobieta podejmie każdą pracę w polskim domu. TEL. 760-8164 Jadwiga, dzwonić po 19.

PODEJMIĘ sprzątanie apartamentów, biur, opiekę nad dzieckiem (względnie starszą osobą). TEL. 435-4382 po 18

ZAOPIEKUJĘ się dziećmi lub podejmę inną pracę. TEL. 535-5159 proszę Askę

KOBIETA oczekująca na pobyty stały podejmie każdą pracę. TEL. 255-3205

POKOJE i kawalerki do wynajęcia, King i Queen Str. W., TEL. 363-5805, 533-8256

1-SYPIALNIOWE mieszkanie w domu dla dwóch osób do wynajęcia od 29 maja. Tuż przy metrze, blisko polskiej dzielnicy. TEL. 285-5735

POKÓJ w centrum Toronto do wynajęcia na całe lato. Tanio. TEL. 599-7907

W ZAMIAN za znalezienie taniego 1-sypialniowego mieszkania w budynku apartamentowym - nagroda. TEL. 531-3060

POKÓJ do wynajęcia od zaraz. \$320. Okolica Lakeshore. TEL. 255-2548

OD ZARAZ do wynajęcia duży ładny umeblowany pokój w Mississauga przy Square One. Nowo przybyli mile widziani. Może być dla dwóch osób. Cena przystępna. TEL. 890-0589

WYNAJMĘ młodej dziewczynie półtown-house'u w Rexdale. Cena \$320 miesięcznie. TEL. 746-5435

POKÓJ do wynajęcia w Etobicoke. TEL. 663-1399

SPRZEDAŻ samochodu - Plymouth - Tourismo 83, kolor czarny, stan dobry. TEL. 240-1628

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ samochodu - Plymouth - Tourismo 83, kolor czarny, stan dobry. TEL. 240-1628

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

POKÓJ do wynajęcia w Scarborough. TEL. 281-1549 Henryk

3-SYPIALNIOWY apartament do wynajęcia od 1 maja. Okolica Islington & Albion. Blisko komunikacja i sklepy. TEL. 744-6611

JANE i Bloor na piętrze pokój do wynajęcia dla niepalącego pracującego pana. TEL. 766-0218

PRZYJMĘ 1 lub 2. mile dziewczyny do apartamentu, Dundas/Hurontario. TEL. 848-4038 wieczorem

ZATHURST i Finch, umeblowana kawalerka "basement", osobne wejście, \$500 miesięcznie. TEL. 661-4877

HIGH Park, pokój w apartamencie do wynajęcia od zaraz. TEL. 253-0663, 762-6328

POSZUKUJĘ mieszkania w apartamencie 2-sypialniowego w Mississauga. TEL. 274-3043

POSZUKUJĘ 1- lub 2-sypialniowego mieszkania w apartamencie. TEL. 625-5330 Tadeusz

POKOJE do wynajęcia w Mississauga. Okolica Bloor i Dixie. TEL. 270-5135

OAKVILLE pokój do wynajęcia z oddzielną łazienką. TEL. 845-3810

SPRZEDAŻ

SPRZEDAŻ samochodu - Plymouth - Tourismo 83, kolor czarny, stan dobry. TEL. 240-1628

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

SPRZEDAŻ bardzo tanio 4 bedroom. Mississauga. TEL. 897-1163

OLDSMOBILE Cutlass Sierra (full loaded), 83 rok, nowy lakier i silnik. \$5.500. TEL. 537-2529

DO SPRZEDANIA lodówka i kuchenka firmy Moffat, okienne air condition i inne lodówki. TEL. 285-8687

ZPOWODU wyjazdu sprzedam okazjonalnie meble prawie nowe: sofa, fotel, ława, segment, łóżko. TEL. 439-2608 po 18

SPRZEDAM tanio dużą maszynę do cyklinowania podłóg. TEL. 416-621-4591

SPRZEDAJĘ diamenty po cenach hurtowych. TEL. 275-7013

BARDZO tanio sprzedam samochód na chodzie. \$500. Plymouth na propan (cztery koła dodatkowe wchodzi w cenę). TEL. 251-4358

SPRZEDAM nową sukienkę do Pierwszej Komunii. TEL. 538-1496

KUPIĘ wysokie krzesło i huśtawkę niemowlęcą. TEL. 391-2419